

Boetij de cōsolatōe philosophie

¶ Pugnātia. p̄traria ¶ Sed p̄petuū. p̄petuā pacē. Quid? Dissociate locis p̄cordi pace ligauit. Manu astronomico libro p̄. ¶ M̄bragz natu re diuersa p̄dita forma. Aeris atq; ignis terre pelagiq; iactis. Vis aie diuina regit. sacroq; meatu. L̄ospitat de?. t tacita rōne gubernat. Et multa in cūctas disposerat federa partes. Alteravit alter? vires faciatq; feratq;. Summagz p̄ varias maneat cognata figuraz. ¶ Idē libro tertio.

Hesper?

Fata regit orē. terra stant oia legē. L̄ogaz p̄ certos signaz tpa cursus; ¶ Phēb. sol. ¶ Roseū. pulchz. fulgidū. rubicidū. Aureo. lucido. claro. illustri. ¶ Quas. noxes. ¶ Duxerit hesp. Hesper? dux noctis ēna eī p̄dit cū veligi solis occasuz subsecj. ¶ Phēb. luna. ¶ Auidū. cupidū. rex. ¶ Zoerceat. cohiteat. ¶ Vagis. p̄scriptū. fine trāscuntib. ¶ Tēdere. extēdere. ¶ Serie. p̄nctionē. p̄tinuata. p̄ggressionē. ¶ Pelag. mare. ¶ Impericās. teperās. ¶ Hic. amor. ¶ Frena remiserit. régime t moderatoz deseruerit. ¶ Trāslatio ē sumpta ab ijs. q frenis eqs cohiteat. ¶ L̄otinuo. mor. absq; dilatōe. ¶ Socia fide. mutua p̄cordia. Incitat. mouet. ¶ Tent. cerratiz p̄tentat. ¶ Soluere. dissoluere. corripiere. ¶ Machina. mūdi corp. ¶ Hic. amor. ¶ Sācros. iustos. pacis amātes. ¶ Christi sanguine p̄firmatos. ¶ Uel sancros. facti. sacris. t iuramē p̄stis p̄locatos. ¶ Et. etiā. ¶ L̄ōiugj. matrimonij. ¶ Sacz. sacramētū. ¶ Lastis amōribz. p̄dices affectibz amatoribz. ¶ Triplex ē amor. Turpis qđe solā corporis vos luprata seq;. Ideoq; brutoz p̄plo ē. Generosus p̄o mundū respicit aim ad p̄tus officia promptū. ¶ Hedi? virāq; diligat. tū corporis. tū animi pulchritudinē. ¶ Dicrat. p̄scribit. suggesterit. ¶ Fidis sodal. ver? amic;. ¶ O s. b. g. subitellige esses. Si amor q̄ celū regit. regat aios vestros. i. hoīm. aios. Felices inqt vos hoīes eset. si q̄ amore tanta foret inter vos p̄cordia. quāta ē in rebz celestibz. Uel vt ait poeta. Legē dēū minimas rerū discordia turbat. Pacem summa tenet.

¶ Seuerini Boethij de cōsolatōe ph̄sie Liber Terti? adiecta Joānis Murinellij Alcmariensis ludim̄agistri enarratōe.

Prosa p̄ma

Tam cantū illa finierat. cū me audiēdi. audiū stupētez. arrectis adhuc auribz carminis mulcedo defixerat. Itaq; paulo post o inquā summū lassoz solamen aīoz. H̄iū me v̄l sentētiaz p̄dere v̄l canēdi etiā iucūditate refouisti. adeo vt me lā posthac ipāre fortune ictibz nō arbitrer. Itaq; remedia q̄ paulo an̄ acīora eē dicebas. nō mō nō phōresco. h̄iū audiēdi auid? vehe mēter efflagito. ¶ Tū illa. Sensi inqt cū ſōba n̄ra tacit? attēculoz rapiebas. eūq; tue mētis habitū v̄l expectavi. v̄l (qd̄ ē verlus) ipa pfeci. Talia sunt q̄pp. q̄ restat. vt tegulstata. qđe mordeat. interius aī recepta dulcelcāt. S̄z q̄ tu te audiēdi cupidū dicis. quāto ardo re flagrare. si qnā te ducere aggrediamur. agnosceres. Boe. Quo-

Liber tertius Foliū. li.

nā inquā. P. Ad verā inq̄t felicitatē quā tu⁹ q̄bz somnias anim⁹. s̄z occupato ad imagines visu. sp̄am illā nō p̄t itueri. B. Tū ego. fac obsecro ⁊ q̄ sit illa ḫa sine cūctatōe demōstra. P. faciā inq̄t illa tui causa libēter. h̄ q̄ tibi causa notior ē ea p̄us designare ſbis atq; in formare conabor. vt ea p̄specta cū in p̄trariā partē flexer̄ oculos.

vere specimē beatitudinis possis agnoscere

¶ Scđo volumē fallaces fortune mores Phia luculēris ſbis aperuit. eiusq; mūera ḫa bona nō ē demōstrauit. Hoc ā tertio falſe felicitatē for mā dicitur. t deī ūrā illi ḫe beatitudinis pulchritudinē inducit. t vbi p̄sistat. q̄bz vñū ſit ūmmū bonū. itē q̄ de⁹. br̄tudo. t ūmmū bonū non differat. luculēr̄ rōnib⁹ oñdit. Preterea docet. eu⁹ q̄ beatitudinē ſit aſſecur⁹ ſit ſufficientiā. reueretiā. porcetiā. celebriṭatiā. leitiā ē ūſecur⁹. Ad hec oſte dit. ho⁹ noīm. q̄uis voce diſferat. ſufficientiā. reueretiā. porcetiā. celebriṭas leitiā. tñ vna eadēq; ē. Unū hoīm error liq̄do dep̄bēdit. q̄ taq̄z ea diſſeſtante. vñū illoꝝ p̄ter cetera ducit expeſcū. Et in diuersis ūā felicitatē cōſtituit. in q̄b minime inueniri p̄t Alj nāq; in opib⁹. alj in dignitatib⁹. alj in regnis. mlti in gla. plurimi in voluprate beatitudinē ſe adepturos ep̄ficiāt. h̄ ūlunt. q̄nq̄uidē nec opib⁹ ſufficientiā. nec dignitatib⁹ reueretiā. nec regniſ potentiā. nec ḡle noīs imoraliſtas. nec voluptrati ſincera leitiā cōſtingere p̄t. Sic cū lōge diuerla ſentiat. t in felicitate inueſtiqāda mortales aterrēt a ḫo bono. nihil in min⁹ in ūmimo bono a p̄tereo inueniūt oēs. atq; ſentiat. Quo fit. vt vñ⁹ rex ſit oīm ſiniſ de⁹. cum br̄tudo. ūmmū bonū. t de⁹ noīa q̄de diuersa. res ḫo ſit vna. Sic āt Boethio in mēcē reſ uocat id. qd̄ ex trib⁹ anī ſe p̄felliſ ūignorare. puta q̄s rex ſiniſ ſit omniū.

¶ Quidū. cupidū. ¶ Siuprē. mirantē. ¶ Dulcedo. ſuauitas. delini mentū. delectatio a mulcedo. ¶ Dūr⁹ Lyprian⁹ ad Donatū. Proleceret au ris religiosi mulcedo. Uſus ē ſacra dicōe Sidon⁹ Apollinar⁹ in ep̄lis ſuis. ¶ Dextera. attenū recididerat. Lassoꝝ fatigatoꝝ. cur; t dolorib⁹ pfectoꝝ. ¶ Solamē. ſolatrit. ¶ Refoſiſt. recreaſt. ¶ Adeo. in tantū. ¶ Impare. reiſtere nō potētē. ¶ No ꝑhor. nō reformido. ¶ Eſtagiro. ex pero. ¶ ſēlī. cognoui te audiēdi autdū acriora remedia vehemēter eſſlaſ gitare. ¶ Habitū. affectōe. diſpōnem. ¶ Que reſtāt. remedia q̄ reliq; ſune. ¶ Flaſgraſ. arderes. ¶ Quonā. q̄. ad qd̄. ¶ ſoniar. veluti p ſomniū ūmagineſ ſiectat. ¶ Ad images. ad ſpes felicitat̄. ¶ Ipsiſ illā. verā ſe licitare. ¶ Sine cūctatōe. abq; mora. ¶ Specimē. exēplū. formā. pbatōeſ

Qui ſerere igenuū volet agz. **Liberat** arua p̄us fruticib⁹

Falce ruboſ ſilicēq; reſecat

Menz p̄mū

Dulcior eſt apiuū image labor

Si mal⁹ ora p̄us ſapor edat

Gratius astra niēt vbi notus

Desinit ūm: iferos dare ſonos

Lucifer vt tenebras pepulerit

Pulchra dies roſeos agit eōeſ

Lu q̄bz falſa tuens bona p̄us

Incipe colla in go retrahere

K i

Boetij de cōsolatiōe philosophie

Vera de hinc animū subierint.

Garmē ē Thyp̄hallēnū, dacylicū, terramerz, acataleciū. 2stans trib⁹
dacyl ⁊ p̄yrrhic⁹. Scā disf ā h̄ mō. Qui sere, ringenuum voler, ag⁹ Te
rētan⁹ h̄ merri gen⁹ phalisc⁹ noiat. cū aut Lalia docta phalisc⁹ legimus
Quatuor ē stitutim⁹ elegāter p̄bar. p̄us false b̄trudis sp̄em h̄bis esse
designādā. vt postea p̄e forma p̄mod⁹ possit agnoscī. **Q**ui s. p̄v⁹ incē
no xic herbe ⁊ frutices extirpācl lunt. q̄ semia telluri credēda Faust⁹ An̄
drelin⁹. Pessima sollicito vel'eda ē herba colono. Ne pereat sola plurima
late seges. Diuus Hieronym⁹ Ager spinosus nisi ari, cultozis labore fu
erit extirpar⁹ no nutrit in se iacta semia. h̄ suffocat. **S**erere, seminib⁹ iple
re Ingenuū fertilē. **F**ruitib⁹, frutices medi⁹ sunt int̄ arbores ⁊ herbas.
Hā ⁊ minores arbores sunt, nec hyeme vt herbe arescit. **F**iliē. Filii
herba ē vulgo nota segeti cūpmis noria. Horati⁹. Neglect⁹ vīda filii
innascit ageris. **C**eres, seges. Et lietēr h̄ ultimā corripuit. vt Horati⁹
in arte poetica pa⁹, ē cūm natura lōga. Vergi. Flaua ceres alto nequicōg
spectat olympos. Fortissi Boethi⁹ sc̄ptū relict⁹ seges, cū ex altera dicōne
in alterā fac̄ sit pl̄apsus. Osl̄.āt ordo. Ut noua Ceres cat. i. puenī ḡ
uis. i. plena fruge. Ceres dicta ē fruḡ dea tāc̄ ḡeres p̄ma l̄ta murara.
Ap̄ū labor, mel. **D**age, mag. **H**ulcior mal⁹ sapoz, amaritudo
Sic Hieronym⁹ Amaritudo p̄cunis doloris p̄mēdat ap̄l⁹ gaudia se
catura. **C**laudian⁹ Semp̄g vicissim. **S**audia p̄missi cumulat inopina
dolores. **C**omēdat placidū maris inclemēta portū. **E**dar, mores
st. cruciet. **S**tria, stelle. **U**bi, postic⁹. **N**or⁹, austri. **I**mbraferos.
Imbrē affterēs. **U**l. poltic⁹. **R**olcos, rubicūdos ob aurora. **S**igit
p̄ducit. **T**uens, int̄us. **J**ugo, seruituti. **R**etrahere, subducere.
Vera, subaudi bona. **S**ubierint, subibunt.

Prosa scđa

Gum defixo paululū visu ⁊ velut in angustā sue mēris sedē
recepta sic cepit. **P**. Ois mortaliū cura, quā m̄ltiplicū stu
dioz labor exercet. diuerso qđē calle p̄cedit. s̄ ad vnū in brūndis
sinē nītis puenire Id āt ē bonū. q̄ adepto nihil vleer⁹ desiderari q̄s
at. Qđ qđē ē oīm summū bonoz cūctaqz intra se atīnes bona. Luis
qđ abforer summū ēē nō poss̄, qm̄ reliq̄ref extirp̄se⁹ qđ poss̄ op
tari. L̄quet igis ēē brūtudinē statū bonoz oīm aggregatōne p̄fectū
Dūc (vti dixim⁹) diuerso tramite mortales oēs conāt ad ipsici. **E**st
em mētib⁹ hoīm veri boni, naturalr̄ inserta cupiditas. s̄ ad falsa te
uius error abducit. Quoz qđē alij summū ēē bonū nibilo indige
re credētes. vt diuinit̄s affluat elaborat. Alij ho bonū qđ si dignis
sumū veneratōe indicatēs adeps honorib⁹ reverēdi ciuib⁹ suis ēē
nitunt. Sūt q̄ summū bonū in summa potēcia ēē p̄sticuat. hi vd

Liber tertius Foliū. līj.

regnare ipi volū. vñ regnatiō adherere conant. At q̄b̄ optimū
 qddā claritas videt. hi vñ belli vñ pacis artib⁹ glorioluz nomē ppa-
 gare festinat. Plurimi s̄o bōni fructū gaudio leticiaq; metunt. h̄s
 felicissimū putat voluptate dissuere. Sūt etiā q̄ horū fines carnis
 q̄ alterutro pmutet. vt q̄ diuitias ob potētiā voluptatē desider-
 rat. vñ q̄ potētiā. seu pecunie cā. seu pferēdi nois petunt. In h̄s igil
 ceterisq; talib⁹ hūanoz actuū votorūq; h̄laf inēctio. veluti nobili-
 tas fauorq; populari q̄ videt quādā claritudinē parare. vror ae
 liberi q̄ iocūditatē grā petunt. Amicor s̄o qđ sanctissimū qđē ges-
 tus ē. nō in fortuna s̄z in frute numerat. Reliquū s̄o vñ poñi cā
 vñ telecretatiōis assumit. Ja s̄o corporis bona pmp̄tū ē vt ad supiora
 referant. Robur em̄ magnitudoq; videntē p̄stare valētiā. pulchri-
 endo atq; velocitas celebritatē. salubritas voluptatē. Quib⁹ oib⁹
 solā britudinē desiderari liquet. Nā qđ q̄sq; p̄e ceteris petit id sum-
 mū iudicat eē bonū. qđ eē britudinē desinim⁹. Quare beatū eē iudic-
 at statū quē p̄e ceteris q̄sq; desideras. Habes igif an̄ oculos. pposi-
 tā fere formā felicitas hūane. opes. honores. potētiā. gloriā. volup-
 tates. Que qđē sola p̄sideras Epicur⁹. psequēter sibi summū bonū
 voluptatē eē p̄stituit. eo q̄ cetera oia. iocūditatē aio videant afferre.
 Sz ad hoim studia reuertor. q̄z anim⁹ etsi caligāte memoria tñ bo-
 nū summū repetit. s̄z velut eby⁹ domū q̄ tramite reuerta ignorat.
 Nū em̄ videntē errare hi q̄ nihil indigere nitunt. Atq; nō ē aliud
 qđ eq̄ p̄sicere britudinē possit q̄z copiosus bonoz oim status nec
 alieni egēs s̄z sibi ipi sufficiēs. Nū s̄o labunt hi. q̄ qđ sit optimū id
 etiā reueretē cultu dignissimū putat. Minime Negz em̄. vile qddā
 trēnendūq; ē qđ adipisci oim fere mortaliū laborat intērio. An in
 bonis nō ē nūerāda potētiā. Quid igif. Nū ibecillū ac sine virib⁹
 estimandū ē. qđ oib⁹ p̄stat eē p̄stati⁹. An claritudo nihil p̄edēs
 est. Sz seq̄strari neqt̄ qn̄ oim qđ excellētissimū sit id etiā videat
 eē clarissimū. Nā nō eē am̄ia tristēq; britudinē nec dolorib⁹ moles
 sujsq; subiecte qđ attinet dicere. qn̄ in minimis qđē reb⁹ id appetit
 R ij

Boetij de cōsolatiōe philosophie

qd̄ h̄ē fruiq̄ delectet. Atq̄ hec sunt q̄ adipisci hoīes volūt eaq̄ de
cā diuitias. dignitates. regna. gl̄ia. voluptatesq̄ desiderat. q̄ p̄ hec
sibi sufficientiā. reuerētiā. potētiā. celebritatē. letitiā credūt ē vēnu-
rā. Bonū ē igit̄ qd̄ tā diuersis studijs hoīes petunt. In q̄ quā sit
nature vis facile monstrat cū licet varie dissidentesq̄ sentiēt. tñ in
deligendo boni fine p̄sentijnt.

CDocet natura mortales oēs summū bonū petere. z btitudinē seccari
vys qd̄ dīversis. co p̄ varijs erroribz ab illa turpī ab duci. dū in diuersis
dignitatibz. regnis. gl̄ia. z voluptatibz felicitatē se adepturos opinant. qd̄
sieri minime p̄t. **T**ū. deiū. **D**efixo. Exp̄mit gestū hoīis rē quāpiā pe
nitissima speculaōe meditāt. **D**efixo. demissō z in eundē loci **P**ecto
Vergi. Cōstitut z Libye dedit lumia hoīis **H**ortaliū. hoīm **M**ul-
tiplicū studiōz. **L**erē. Quo hoīes tot sīne. suus cuiq̄ mos ē. **P**erlūs.
Hille hoīm species z rez dīscolor vys. **H**elle suū cuiq̄ ē. nec voto vniū
vno. **H**orati⁹ in fīmonibz. **L**astor gauder cōs. ouo prognat⁹ codē **P**ug-
nīs. qd̄ capitū viuīst. totidē studioz **H**illia. Idē p̄mā oīm odā hui⁹ ar̄
gumero sīne p̄script. alijs studijs alios duci. alijs alia cordē. **E**uripi-
des in hippolyto coronato. Alijs alia placēt **Homer⁹** in odyssēa. Hāc
alijs alie res. arridēt. placentq̄. **P**lin⁹ **J**unior. **G**loria sunthoīm iudic-
ia. varie voluntates. **H**ermān⁹ **B**uschi⁹ **P**asiphil⁹ nī amic⁹. **H**oīm
par ē studiū. nō vna voluntas. Et fruct voto q̄libet vlc̄ suo. **S**z adu.
z. b. s. n. p. **D**iu⁹ **A**ureli⁹ **A**ugustin⁹ libro de ciuitate dei decīa capite p̄.
Oim certa sīta ē. q̄ rōne q̄q̄ mō yti p̄t. leatos eē oēs hoīes velle. Qui
sīt. v̄l vñ fīat. dū mortalū q̄rit infirmitas. mltē magnēt p̄rouersie
p̄citare sūnt. in qd̄ p̄hi sua studia z oīa p̄truerūt. **H**acren⁹ **A**ugustin⁹.
Nos ē tūcētā qndā satīs audacez hūelocū p̄sicolū exōstīm⁹ libro mo-
ralū elegiāz q̄ro. q̄s hic apponere libitū ē. **C**lare **B**odersoni. q̄ p̄sue
tudine dulci **O**cta sīl mecu cūdere p̄ba soles **C**ernis. vt ad finē ciueni cō-
cedim⁹ vñ. **Q**uā varijs vite p̄silijoz v̄s **H**ic inhiat gazis p̄gesto paup-
in auro. **D**iuitijsq̄ putat pulchri⁹ ee nīp̄l. **I**llī sibi magnos perit ambī-
tiosus honores. **V**enerabūdis gaudent vbc̄s colī. **S**it cīb̄ ē bonū p̄
clara potēta vīsa ē. **Q**uos iuuāt innūt. imperitare viris. **H**i se v̄l reges
optāt. v̄l regibz addi **O**ibz z yot⁹ plurima posse perit. **S**ūt q̄s dilare de-
lecr. z gl̄ia fame. **H**i clarāt nomē q̄libet arte suū. **I**mplicitat illeccbr̄s fallax
plerobsz voluptas. **Q**uā nimio studio deliciosa perit **P**ars hoīm florēt.
q̄b̄ ē sapientia cordi. Et q̄ se rez cognitōe teat. **N**ōnulli tāq̄ finē sīcītātē
honestū. **P**ro frute q̄b̄ vīx dat vībra bonī. **N**ā dī prudētē p̄ se iusticē
vidēt. **L**onans. p̄reūt. p̄eq̄ tumore crepāt. **H**ic certe nēmo diec̄ urete
atus. In celī summū p̄manet arte bonū. **I**llud in eterna p̄z ē (vt sentio)
vita. **I**pse vel exundans fons bonitatem de. **I**lluī iusticie gradibz nitamur
amicē. **Q**ui fruct sali. nil cupit ille. bono. **I**d. is finē beatitudinis.
Quis. alijs. **A**dēpro. **Z**parato. **A**bsoret. **D**ecesser. **L**iquer. **P**stat
Beatitudo. p̄spicū ē. **B**eat. st. **P**onit beatitudinis definiōem hmōi. **B**eatitudo ē stat⁹

Liber tertius Foliū. liij.

bonorum oīm aggregatōe p̄ficer. Speusipp⁹ in libro de Platoniſis deſtinatio
 onib⁹ hec tradit huic bñ p̄uenientia. Br̄itudo eī bonū ex bonis oīb⁹ acut⁹
 mularū. Pr̄as ad bñ viuendū ſe ipa ſufficiēs. Perfectio fm p̄fuerē. Suffi
 ciēs vite p̄moditas. Br̄itudo z beatitas in eo dēfinito dicunt. Ciceroni Beatitas.
 p̄o vtric̄ oīno duꝝ viſus ē vocabulū. s̄ yſu molliendū. Augustini libro
 de ciuitate dei q̄nto capite p̄o. Qm̄ p̄stat oīm rex optādaz plenitudinez Felicitas qd ſie
 ē felicitatē. Quibus ex p̄bis ſumit hec finitio. Felicitas ē oīm rex opeāda
 ri plenitudo. Philip⁹ Beroald⁹ Dagna res ē viri ornatissimi. z oīb⁹
 horis oīm votis expetēda felicitas. Huc tendit cunctoz vota mortalium
 Hec ē ſumma rex expetēda. Felicitas terminat nr̄a delideria. Cui fel
 citas adest. huic nūbil p̄orſus deest. Inueniunt q̄ regna nō optēt. q̄ p̄o fe
 licitatē repudier. null⁹ exiftit. Nemo em̄ nō felix c̄ vult. Nemo nō felicitatē
 ſumim̄ bonorum c̄ p̄fentit. Cicero in q̄nta de ſinib⁹. Beate em̄ viuēdi cupl
 dicare incēſtōes ſum⁹. Diuus Augustini libro de ciuitate dei q̄nto capi
 te. xiiij. Potior ē felicitas regno. Nemo em̄ dubitat facile inueniri. hoīem
 q̄ ſe timet fieri regē. Null⁹ ē inuenit. q̄ ſe nolit c̄ felicē. ¶ Naturalis inſer
 ta. q̄ natura ſeu a natura inſita. Natura (vt ait Cicero tuſculanaz q̄ntio
 nū libro ſtio) paruulos nob̄ dedit igniculos q̄s celerit mal morib⁹ opinē
 onib⁹ depravat. ſic extinguiunt. vt nūſtē nature lumē apparet. Sunt em̄
 ingenijs nr̄is ſemina innata p̄tūrū. q̄ ſi adoleſcere licet. ipa nos ad beatas
 vīra natura p̄ducere. Aut̄ at ſit. arct⁹ edicti in luce. z ſuſcepſi ſum⁹. in ei cō
 tinuo p̄fūtare. z in ſumma opinioni ḡuerſate p̄ſlamur. vt pene cum laete
 nūtric̄ errore ſuſſice videamur. ¶ Quoꝝ qdē alij. Ponit diuersa in ſum
 mo bono qrendo mortalium ſtudia. ¶ Affluat. abundet. ¶ Adept⁹. p̄pas
 rat. A p̄bo deponēti p̄cipiū p̄teriti tpiſ paſſiuſ ſcatōe poſuit. ¶ Reg
 nanib⁹ adhe. Seneca in Hercule Oeteo Lupi h̄ regi. p̄im⁹ ipi Clarit⁹
 q̄ altas ire q̄ yſtes. ¶ Claritas. noīs celebitas. fame nobilitas. P̄ini⁹
 eplaz libro. viii. Ali⁹ aliud. ego br̄iſim⁹ exiſtimo. q̄ bone māſureq̄ fame
 p̄ſumptuſ p̄ſtruit. certiſtuſ posteritati. cū futura glia viuīt. ¶ Propagare.
 p̄ſtere. extēdere. ¶ Plurimi h̄o In hac ſniā agminatim p̄pedib⁹ eūt doce
 ri parit z Inducti voluptate ſtudioli ſectat̄es. Legal de his bonorū ſinib⁹
 Aristoteles in p̄o ethicoz Cicero de ſinib⁹ bonorū z malorū. Augustini ſe
 bro de ciuitate dei decio. z Philip⁹ Beroald⁹ in opusculo de felicitate.
 ¶ Sūt q̄ enī. Sensus ē. Sūt qd̄ ex his petūt. nō ob id ipm. ſi. p̄p alteri
 petūt. vt hi diuinitat ob porētia aut voluptate ſcupiſt. illi porētia p̄pet
 pecunia. v̄l noīs claritudinē appetit. Quid⁹ ſreuerūt z opes. z opū ſu
 riosalibido Et cū poſſideat plurima. plura petūt. Querere. vt abſumāt.
 abſumpta regrere certat. Arct⁹ ipē vītis ſunt alimenta vices. ¶ Sūt.
 ſubaudi nōnulli. ¶ Hor. bonorū ¶ Alteriuro. ex duob⁹ altero. ¶ In his.
 diuinitis. dignitatib⁹. potetia. glia. voluptate. ¶ Ceterisq̄ talib⁹. reliq̄ ſeūl⁹
 modi. vt in nobilitate fauorez populari. re vixoria z liter⁹. amic⁹ itē ac bo
 nis. q̄ facile p̄tē ad ſupiora referri. ¶ Vitorū. cupiditatū. optionū. appet
 titonū. ¶ Nobil. f. q. p. ſubtilleſ ſunt. ¶ Poſtularet at ea ponere caſu ſep
 timo. ſi vītō maluit. ob relatiū qd̄ eodē caſu ſubiuūxit. ¶ Faſor popu
 lar. p̄li faſor. ¶ Literi. ples. ¶ Amicorū p̄o. Ut Aristoteles ethicoz li Tres amic
 bio. viii. docet. Tres ſunt amicis ſpēs. honesta. v̄l. arct⁹ iuēda Amicis ſe ſpēs.

Boetij de cōsolatōe philosophie

sticāt ob vtilitātē. atq; voluptratē. nō p sc. s; p accidēs sunt amicitia. 2 fac
le dissolui qunt Bonop̄ p amicitia pbitare. Et tuteq; similii gfecta ē am
icitia 2 iugis; atq; pmanes. Et hec eadē maxie amicitia. atq; optima ami
citia ē dē sedo libro magnoz moralium. Cōstatissima igit. ac stabiliſſima
et honestissima. q̄ inest pbris amicitia. q̄ ppe qd ppter pture. ac q se bonū.
Hā p̄tus incomurabil. 2 q̄ p̄tū p̄tū p̄tū amicitia. Cōstatissima ē. ac q̄ ex cō
modo. stabl'nō ē amicitia. q̄ ppe q̄ cōmodo elabif. Sūlt̄t etiā q̄ p̄tū vo
luptatē. Optimoz igit amicitia. q̄ p̄tū excitata ē. multoz ar q̄ p̄tū
zmodū. 2 q̄ p̄tū voluptratē. in onerib; queq; obueniūt. ¶ Vel potente
amicitia vtilis v̄l potētē. v̄l etiā diuitiaz gra assūmif. Jucūda p̄tū deles
Tria bonop̄ etiās ḡta. ¶ Jā p̄tū corpis bona. Quidicē quādmodū bona corporis
genera ad lugiora referant. Academicī. Platonicī. Peripateticī. Aristotelicī.
Pulchritudo tria genera bonop̄ ē tradiderut. ex q̄b felicitas p̄ficeret. Prima ani
mi bona. vt p̄utes 2 doctrinas. Secunda corpis. vt sanitate. robur. magni
tudinē. pulchritudinē. velocitatē. lensuū integratē. Tertia externa. q̄ foz
tune asseribun. vt diuitias. honores. potētē. auctoritatē. glaz. ¶ Picta
re. p̄ficeret. ¶ Galenā. potētā. ¶ Pulchritudo. Corpis pulchritudo ē par
tū 2 gruenteria cu quadā coloris suauitate. vt docet Auct̄l. Augustinus
libro de ciuitate dei vltimo. ¶ Celebritatē. noīs p̄clarā frequentia. Sa
lubritas. sanitas. ¶ Pre ceteris. qn̄ alia bona. ¶ Epicurus. phs Athent
ensis. summū bonū. no vt Bristipp. in voluptrate corpis s; animi. 2 dolo
ris vacuitate ponebat. de q̄ lege Laertii. ¶ Lalgāre. deficiēre. 2 q̄l calc
gine ac tenebris obducta. ¶ Nū em v. cr. hi. Quidicē hoies non falli in bo
ni cupiditate. s; in ei⁹ acquisitōne. dū ibi qrun. vbi minime p̄tū illud inues
tire. ¶ Atq; sed. ¶ Labunt. errant. ¶ Minime. nequaz. ¶ In bonis
inter bona. ¶ Sequestrari. segregari. Sequester est. apud que plures eis
dem rem. de q̄ p̄tū p̄tū est. depositur. dicit. vt Bellius docet. qd ei⁹.
q̄ elect⁹ sit. vrraz p̄tū p̄tū sequat. Est cni medi⁹ inter duos alterantes.
apud que aliq; seponit. Hinc seq̄stro. ap̄t sequestre. depono. Ut seq̄stra
ra res d̄r. Interdū fecit sepono. segrego. ¶ Diuis Hieronim⁹. Qd
pertit. vt vobis diuersos psalmos p̄ ordine sequestrē. ¶ Sufficientiam.
Sufficientia teste Speusipo est p̄tū bonorum possessio. quo habito
vnsquisq; suūp̄s dominus sit.

Metz scđm

Quatas rex flectat habenas **N**natura potēs qd imensum
Legib; orbē. puida seruet **S**tringatq; ligās irresoluto
Singula neri placet arguto **F**idib; lentis p̄mtere cantu
Quāuis peni pulchra leones **T**incta gestē. manibusq; datas
Capit escas. metuantq; trucez **S**oliti ſibera ferre magistr⁹
Si crux horrida tinxerat ora **R**esides olim redeunt animi
Fremiengz graui meminere sui **L**axant nodis colla solutis
Primusq; lacer deute. cruento **D**omitoz rabidas imbuiq; iras

Liber tertius Foliū. līij.

¶ Que canibales garrula ramis
Duc licet illita pocula melle
Ludens hoūm cura ministret
Nemoy gratas viderit umbras
Sylvas tantū mesta regrit
¶ Validis quondā viribz acta
Hanc sicurans terra remiserit
¶ Ladit hesperias Phebo i vndas
Lurru solitos frēt ad ortus
Reditusq; suo singula gaudēt
¶ Nisi qd fini iuniperis ortū
Ales cauce claudis iahdro
Largasq; dapes dulci studio
Si tamē arcto saliens tecto
Sparsas p̄dibz pterit escas
Sylvis dulci voce susurrat
Pronū flectit virga cacumetz
Recto spectat vertice celū
Sed secreto tramite rursus
Repetūt pprios qbz recursus
Nec manet vlli tradit⁹ ordo
Stabilēta sui secerit orbem

Boetij de cōsolatōe philosophie

ne male pastus aper Lauee itē dicunt septa ex ligno. sive ebore. aut alia
materia. in q̄b aunculas temet⁹ Quid⁹ libro p⁹ de ponto Lū bene sine
elause caeca Pandione nare. Aut⁹ in sylvas q̄qz redire suas Asiacos
tauri salt⁹. assuera leones. Nec feritas illos impedit. antra petunt.

Dapes
Eica.

¶ Huic. aliti. ¶ Largas dapes. abūdāres escas. Dapes sunt magnis
ci ⁊ opipari apparat⁹. Marcial. Illa q̄dē lauta ē. dapibusq̄ iſtructa sup⁹
bis. Dapes hoīm. Eīc̄ hō tō brutoz aīalū. q̄b hoīm. Sz Boch⁹ ī
recte dixit dapes. vt rem vēhemērē augeret. Pleriqz cīn rāto studio suis
auicul⁹ eīca exq̄stissimā ministrat⁹. vt nō auib⁹. Sz hoīb⁹ delicatissimis fuisse
videant⁹. nihil min⁹. si facultas def. malint illi (rāta nature vis ē) in syl
vas euolare. ¶ Arcto recto. in angusta caeca. ¶ Nesta. tristis. q̄ inclusa
nō possit euolare. ¶ Syluis. ad sylvas. ⁊ syluaq̄ desiderio. ¶ Galidis.
Per v̄ge naturale v̄z ea q̄ dixit. ¶ firmat. ¶ Quondā. aliquā ¶ Acta. mo
ta. incurvata. ¶ Pronū. inclinat⁹. ¶ Flecti. flecti patif. ¶ Hāc virgam.
¶ Recro. erecto. vt an incurvatum. ¶ Lōsiliter dixit Horati⁹ in ep̄lis Ha
turā expellas furcas. in v̄sc⁹ recurrat⁹. ¶ Ducta (vt videat) ja ramis metaphys
ra. q̄ furca torquen⁹ alio. q̄ natura posuerat. ¶ Qua sublata rursus vergit
code. q̄ pus. ¶ Edict occidit. Addit solis exēplū ex ortu in occasu cēdē
tis. ⁊ rursus clā nob̄ ⁊ infer⁹ hemispheriū in orientē recurrētis. ¶ In heli
perias vndas. in occidentalē oceanū. locq̄ mōre poetar⁹ ex vulgi opinione.
¶ Repetit. Lōsiliter vniuersali sīnia. res oēs in naturale origine reverti.
et suo quāqz reditu delectari. vt dixit ille. Orsus q̄qz suos repetit. maſ
trēz regrut. Lū igit̄ hoīs aīm⁹ sī ⁊ summo bono crea⁹ bearī nō p̄t. nīl
diuīa ḡia ei recōclief. ⁊ i id q̄ id ip̄m reducat⁹. ¶ Nisi q̄. f. l. o. nīl ei q̄d natu
ralē originis sue. p̄iū fine fuerit affecut⁹. ¶ Sui. nature luc. Orbē. circuitū

Prosa tertia

LOs q̄qz o terrena aīalia. tenui licet ī imagine vest̄ tñ p̄ncipiū
sommiat⁹. verūqz illū b̄titudinis finē (licet minime p̄spicaci)
q̄licūqz tñ cogitatōe p̄spicis coqz vos ⁊ ad v̄z bonū naturalē du
cit infēcio. ⁊ ab eodē m̄ltiplex error abducit. Lōsilita nāqz an p̄ ea
q̄bo se hoīes adepturos b̄titudinē putat. ad destinatū finē valeat p̄
venire. Si em̄ v̄ pecunia v̄ honores. ceteraqz tale q̄d afferant cui
nūh̄l bonoz abesse videat. nos q̄qz fateamur fieri aliqz hōz adep
tione felices. Qd̄ si neqz valēt efficere qd̄ p̄mittūt bonisqz plurib⁹
carēt. nōne liqđo falsa in eis b̄titudinis sp̄es dēphēdit. Prīmū igit̄
teipm̄ q̄ paulo aī diuitijs afflueras interrogō. In̄ illas abūdan
tissimas opes. nūqz ne aīm tuū accepta ex qualitatē iniuria ſudit
anxietas. B. Atq̄ inquā tā libero me fuisse aio qn̄ aliqd̄ h̄y angerer
reminisci neqz. P. Nōne qz v̄ aberat qd̄ abesse nō velles. v̄l aderat
qd̄ adesse noluisse. B. Ita ē inquā. P. Illi⁹ igit̄ p̄nītā. h̄yius

Liber tertius Foliū. lv.

absentiā desiderabas. B. Consitetur inq. P. Eger ho (inqt) eo qd
qz desiderat. B. Eger inq. P. Qui ho eget aliq num est vlgz qz
sibjps sufficiēs. B. Minime inq. P. Tu itaqz hāc insufficiētiam
plenus (inqt) opib sustinebas. B. Quid ni inq. P. Opes igitur
mihlo indigentes sufficientēz sibi facere nequeūt. Et h erat qd p
mittere videban. Atq hoc quoqz maxime considerandum puto. q
nihil habeat suapte natura pecunia vt his a qbo possidetur inuitis
nequeat auferri. B. fateor inq. P. Quid ni fateare. cuz eā qtidie
valentior alijs eripiat inuito. Un em forenses querimone. nisi qd
vel vi vel fraude nolētib pecunie repetun̄ erepte. B. Ita est inq.
P. Egebit igis inqt extrinsec perito psidio quo suā pecuniā quisq
eueat. B. Quis id inquā neget. P. Atq nō egeret eo nisi posside
ret pecuniā quā posset amittere. B. Dubitari inq neqt. P. In con
trariū igis relapsa res est. Nā que sufficientes sibi facere putabat
opes. alieno poti p̄sidio faciūt indigentes. Quis autē modus est
quo pellat diuitiis indigentia. Num em diuites elurire nequeūt?
Nū sitire nō possunt. Num frigus hybernū pecuniosoz membra
nō sentiūt. Sed adest tu inquieris opulentis. quo famen latient. q
stūm frigusq repellat. Sed hoc modo solari qdem diuitiis in
digentia p̄t. auferri penit nō p̄t. Nā si hechians sp atq aliquid poscēs
opib explef. maneat nece est q possit expleri. Taceo q nature mini
mū. q anaricie nihil satis est. Quare si opes nec summouere idigētia
p̄nt ipe suā faciūt. qd est q eas sufficiētā p̄stare credat?

Hacēt dixerit ab omib hoib naturali intentiōs summū bonū pe
ti. tāctis vbi positū sit nō omes. Alientā. aljs in dignitate. alijs in potēcia
alijs in noīs celebritate. alijs in gaudio & letitia. Nūc in hoz nullo sumū
illud bonū veraqz beatitudinē inueniri dispuat. p̄mū luculēz rōnib do
cens diuitias hoiem beatū nō efficere. **G**os q̄st. a. Proxime de sole
dedit exemplū. quē cū celis Platonici celestia dixerunt aialia. cōtinuās igē
sermone subdit. Gos etiā hoies terrena aialia. somniatis. qsi p somnis
videtis vestr̄ p̄ncipii. i. deū creatorē & summū bonū. lic̄ q̄uis tenutima
gine. exigua cognitōe. **P**rospectis. p̄cul aspicitis. **E**o. ob id. qz sum
mū bonū q̄licuz cognitōe p̄spicis. h̄ nō p̄spicaci. **A**deptōe. p̄paratiōe
Liquido. mafesse. cui dēcer. **S**pecies. apparetia. **P**rimū. Argue

Boetij de consolatione philosophie

opus nō p̄ferre beatitudinē. eo q̄ nec statū oīm honor. p̄gregatōe pfectus
p̄stent. nec verā sufficientia quā p̄mittere videt. cuiq̄ mortalū adserant.
¶ Assūbas. abūdabas ¶ Lofudit. perturbauit. ¶ Quin. vt nō. ¶ Bl̄i
qd s̄q̄ ang. ob aliquid sp̄ turbaret. Diu⁹ Ambrosi⁹ in lecto lib. hera. His
uitie ve epulis vētē. ita animū curis sollicitudinib⁹q; distēdūt. ¶ Ill⁹. qd
alterat. ¶ Hu⁹. qd aderat. Uſcquaq; oīno. Uſcquaq; fecit. oīno. passim
affidac. sp̄. qd in unoq; loco. sūr unoq; tpe. Cicero Trebat. Uſc
quaq; sapere ergz. ¶ Quidnī. cui nō. ¶ Atq; hoc qd. Probat pecunia sa
tile inutis dñis auferri posse. ¶ Valētior. potētor. ¶ Forēles. q̄monie
q̄re. q̄ in foro iudicari. sūt. subaudiunt. sunt. ¶ Hili. subintellige ex eo q̄ pe
cunie erēpte a nōlētib⁹. ab mītēs possessorib⁹ vel vi. vel vōlētē. vel frāude.
dolo mālo repētū. ¶ Egebūt. Garyograph⁹. Disera est magni cu
stodia cēlus. Strab⁹ lib. ix. Lū inuidiose sint diuitiae. laboriosa ē cap̄ cu
stodia. etiā si cuiplā numini attribute p̄socrateq; fuerint. ¶ Quia āt mo
dus. ¶ Ostēdit diuitijs nō auferri indigētā. h̄ nū p̄solari. et reuelari nō nū
bil. ¶ Lōsolari. reuelari. Losoloz p̄bū cōe est. Dicim⁹ em̄ p̄soloz re. Lū
cero familiarū cplaz lib. q̄ntro. Et si egomet q̄ te p̄solari cupio. p̄soladus
ip̄e sum. ¶ Taceo q̄ nat. Pulcherrima sententia est. Seneca Poi⁹ ex
citandus ex somno. et vellicādus est minimus. admonēdusq; naturam nos
bis minimū p̄stituisse. Nemo nascit̄ dīves. qd̄q; exīt in luce. iussus est lac̄
te et pāno esse p̄tentus. Idē Panē et aquā natura desiderat. Ad hec nē
mo paup̄ est. inter que qd̄q; desideriū suū clausit. cū ip̄o Joue de felicitā
te p̄tendat. Libitu est nobis hoc loco subjcere. Claudiātī poete p̄lus in
auarū. Rūfū nō minus vīles q̄ luculentos. Quo vēlāne rūis. teneas
vītūq; līcebit. Oceani. laxer rūtūs tibi. Lydia fonteis Iungant̄ solūm
Lyn. Lētīq; mare. Numq; dīves eris. nūq; satiatere questū. Sem̄ ins
ops. qd̄q; cupit. Concen̄ honesto. Fabrič⁹ paruo. spernebat munera re
gum. Sudabatq; graui p̄ful Seran⁹ arattro. Et casa pugnaces Lurios
angusta tenebat. Hec mībi paupertas angultor. hec mīhi tecta. Culminib⁹
maiora tuis. tibi q̄rit inaneis Luxuries noctiura eibos. mīhi donat imp
tas. Terra dapes. rapūt tyros tibi velera succos. Et picturæ saturat̄
mūrīce vēstes. Hic radiat̄ flores. et prati vīva voluptas. Ingēno variā
ta suo. fulgētib⁹ illū Surgū fulera rotis. hic mol' pādīs herba. Sollicitū
curis nō abruptura soporē. Turba salutātū letas tibi p̄strepit edes. Hic
quiū cāt⁹. laberis murmurā rūi. Gliuif exiguo mel⁹. natura kar⁹. Qd̄b⁹
cē dedit. si quis cognouerit vī. Hic si nota fōret. frueremur simplice cultu.
Classica nō fremerēt. nō stridula fraxin⁹ iret. Nō vēt⁹ querer puppes. non
machina muros. ¶ Avaritū mīhil lat̄ est. Brifto. p̄mo politicoz. Qd̄s
em̄ in infinitū augent. qui pecunia student. Ecclesiastes Avarus nō im̄
plebitur pecunia. et qui amat dīnitias fructum nō capiet ex eis. Seneca.
Avaro tam̄ deest quod habet q̄d nō h̄z. Solomon proverbioz. capi⁹
te. xix. Est quasi dīves cū nūbil habeat. et quasi pauper. cū in multis dī
nitias sit. Diu⁹ Ambrosius in primo de interpellatione. Modum nō
habet avaricia. nec rapido expletur. sed incitatur. hoc egēt̄ quo plura
quochieris. Seneca. Qua sunt maxime diuitiae. nō delirare diuitias. Quis
plurimū h̄z. qui minūmū cupit.

Quamvis fluente diues auri gurgite

Non expleturas cogat auarus opes

Dueretq; baccis colla rubri littoris

Ruraq; centeno scindat opima bone

Nec cura mordax deseret superstitem

Defunctumq; leues non comitantur opes

Carmen ē dicolon p̄stas ī abico senario, et elegiaco p̄tamerero Taxae
eo moralium cupiditate inexplibile. docēs opes, nec auar⁹ dū vivit satiare
nec vbi mortu⁹ fuerit comitari. **F**luere, affluere **A**uri gurgite, aurife
ro flum, cuiusmodi dicit⁹ in Lydia Pacol⁹ et Herm⁹ Tag⁹ in Lusi
ania. Dur⁹ in Hispania. Horati⁹ in epodo. Sic pecore et multa diues
cellure licebit. **T**ibicis Pacol⁹ suat q̄ Nō expleturas, nō satiaturas ei⁹
ānum. **B**accis gemis lapillis p̄ciosis. **B**acca fruct⁹ lauri, olei, corni,
myrr⁹, et id gen⁹ arbor⁹ Per silicitudinē p̄ lapide p̄cioso accipit. Sic dicim⁹ **B**acca.
baccas succini v̄l coralij. Horati⁹ in epodo. Nec sit marita q̄ rotundiorib⁹ **B**accula
Ousta bacis ābulit. Hinc bacula, parna bacca **R**ubi littoris, littor
is erythrei maris Rubz mare d̄r, qd̄ a persico sinu in arabia exēditur.
Hearach⁹ et **O**nciscus? **A**lexandri magni comites tradiderūt stulte p̄suas
sum cē vulgo, rubras alcubis cē maris aq̄s, qn ab Erythro rege nomē pe
lago īdīcu eredere se, cui⁹ sepulch⁹ ei⁹ gentis l̄ris signū, in insula haud
paul a terra intuiti cēnt. **V**bi aquā videri rubrā, et si nō sit, affirmant, seu
q̄ rubēs sit arena, q̄ leviter p̄mota, talis existat i flueb⁹ color, aut q̄ mon
tū q̄ argilosī sint regulus pacata facies rufescat. **L**ostat ibi plu
rimos lapides p̄ciosos cōchilos inueniri. **T**ibul⁹. Et q̄lēq; niger ru
bz de littore gēmas. **P**rotim⁹ eis colligit ind⁹ aquis. Idez **Q**uidic in
erythreo legis q̄ littore cōcha **L**inctaq; s̄lido murice lana iuuat. **C**ē
teno boue, censi bob. Posuit autē numer⁹ finit⁹ p̄ ifinito. **S**cindat, ara
tro p̄fendat **Q**opima, p̄guta fertilia. **C**ura mordax, cor assidue v̄res
et q̄li morū p̄ficies. **V**bi qd̄ **L**aguida mordaces p̄sumunt pectora cure.
et al⁹. **G**lacu⁹ viator⁹ tñ dñ nō timer larvōs insidias. Secur⁹ a nocur
nis suris dormit paug, etiā si claustra non muniat, diutri p̄ opes sue la
tronis sp̄ imagināt occurſus, et iugis sollicitudinē nocturnū somnū adūnū.

Laudian⁹. Edagz auaricie p̄plexe pectora marris **I**nsonnes lōgo
veniūt examine cure. **D**efuncti, mortui. **P**rogs⁹. Haud vilas portab
opes acheront⁹ ad vndas. **H**aud ab inferna stulte rebere rate. **D**ivus
Ambrosius hexameron libro ultimus. **H**udi omnes nascimur, nudi mori
mur. Nulla discrecio inter cadavera mortuoy, nisi forte q̄ grauius ferent
diutii corpora distenta luxuryp. **L**odouic⁹ Bigus. Nil secū moriēs lo
cuples, nil portat egenus. **D**ore relictur pluſiq; minusq; sum⁹. **E**xiguū
natura petet, qui q̄ gruus illi **G**lixerit, haud vñq; hic indigus esse p̄. **T**ol
lit in intenſuz, se diutis error auari. **N**ec se vbi pacifica mente reponat ha
ber. **I**dem. **H**uc nihil incutimus, nihil hinc auferre valamus. **O**ppida
rex moriens, fruola linquit inops.

Boetij de cōsolatōe philosophie

Prosa q̄rta **S**ed dignitates honorabilē reuerēdūq; cui puererit reddūt? Nū vis ea ē magistratib; vt vuentū mētib; ḡtutes inserant. virtia depellāt. Atq; nō fugare s; illustrare poti⁹ neq̄tiaz solēt. Quo fit vt indignemur eas sepe neq̄ssimi hoīb; ɔtigisse. Vū Latull⁹ li- cet in curuli Noniū sedentē. strumā tū appellat. Vides ne q̄tum malis te dec⁹ adūciat dignitates. Atq; min⁹ eoz patebit indignitas si nullis honorib; in clarescat. Tu quoq; nū tādē tot periculis adduci potuisti. vt cuz decorato gerere magistratum putares. cum in eo mentē neq̄ssimi scurre delatorisq; respiceres. Nō em̄ possumus ob honores reuētia dignos iudicare q̄s ipis honorib; iudicamus in dignos. At si quē sapientia p̄ditū videres. nū posses cū v̄l reuētia v̄l ea q̄ p̄dit⁹ est sapientia nō dignū putare. **B.** Minime. **P.** Inest em̄ dignitas p̄pā v̄tuti. quā p̄tin⁹ in eos q̄b; fuerit adiūcta trāsfun- dit. Qd̄ qz populares facere nequeūt honores. liquet eos p̄priam dignitatē pulchritudinē nō habere. In q̄ illō ē aiaaduertēdū magis. Nā si eo abiectior ē. q̄ magis a plurib; q̄sq; ɔtēnīt. cū reuerēdos sa- cere neq̄at q̄s plurib; ostērat. despectiores poti⁹ iprobos dignitas facit. Uez nō ipune Reddūt nāq; ipobi parez dignitatib; vicem q̄s sua ɔtagione ɔmaculāt. Atq; vt cognoscas verā illā reuētia p̄ has vimbratiles dignitates nō posse ɔtigere. sic collige. Si q̄s mlti- plici ɔfūlatu fūc⁹ i barbaras natōes forte deuenerit. venerādū ne barbaris honor faciet. Atq; si h̄ naturale mun⁹ dignitatib; foret ab officio suo q̄q gētiū nullo mō cessarēt. Sicut ignis vbiq; terraz nū q̄z m̄ calere desistit. Sz qm̄ id eis nō p̄pā vis. s; hoīm fallax annexit opinio. vanescūt illico cū ad eos venerint q̄ dignitates eas ē non existimāt. Sz h̄ apd̄ exterias natōes. Inter eos v̄o apd̄ q̄s ore sunt nū p̄petuo p̄durāt. Atq; p̄fectura magna oīi ptas. nūc iane nomē z senatorij cēsus ɔuis sarcia. Si q̄s qndā ppli curassz anōnā magn⁹ hēbas. nūc ea p̄fectura qd̄ abiecti⁹. vt em̄ paulo aī dixim⁹ qd̄ nihil h̄z p̄prij decor⁹. opinione v̄ctiū nūc splēdorē accipit. nūc amittit. Si igit̄ reuerēdos facere neq̄ut dignitates. si v̄l tro iprobos ɔtagide sor-

Liber tertius

Folium. lvij.

descūt. si mutatōe rēpor̄ splēdere desinūt. si gētiū estimatōe vileskūt
qd ē qd in se ex pētēde pulchritudinīs haleāt. necū alijs p̄stent

Quāadmodū tā docuit diuitias verā sufficiētā nō p̄ferre. ita nūc ar
gumērāt. dignitates eos qb̄ p̄uenēt. honorabiles. reuerēdosq; nō red̄
dere. q̄ lepe collate ip̄obis. cos despectiores faciunt. dū illoꝝ vitia plurib⁹
ān ignora reuelat. Dignitates. magistrat⁹. honores. Dignitas mō fecit
honorē alieui. p̄p̄ merita v̄l̄ ipsenſus v̄l̄ debituꝝ Belli⁹. Lui⁹ dignitas nec
augeri laudib⁹ nec minui detractonib⁹ p̄. Accipit̄ interdū. p̄ magistratuꝝ
administratōe z honore. Cicero. Ut oib⁹ in reb⁹ ei te p̄mēdes. q̄ ad fides
dignitas tua part⁹. Interdū sumis. p̄ virili pulchritudie. Idē libro p̄o
officior̄. Pulchritudine dū sunt ḡna. vñt̄ muliebre. quā venustatē ap̄s
pellam⁹. alter virile. quā dignitatē dicim⁹. ¶ Red dūt. cū icterogatōe le⁹
gendū. ¶ Aut. nūq; q̄l̄ dicat. minime. ¶ Atq; h̄. ¶ Illustrare. notā red
dere. nobilitatē. ¶ Neq; c̄. ip̄obitatē. ¶ Indignemur. ego z inīq; aio fez
ram⁹. ¶ Catull⁹. hic poeta ḡne veronēsis s̄p̄sit m̄la lepidissima carnia
q̄z nōnulla desiderant. ext̄t alta. de q̄ dixit Quid⁹. Hāra Vergilio
gauder. Verona Catullo. z Martial. Verona docti syllas amat vatis
¶ Licet. quis. ¶ In curuli. in sella eborea Curulis sella erat ex ebore q̄
maiores magistrat⁹ v̄ebank in curru. Horati⁹ in ep̄lis Quilibet h̄ fasces
dabit. eripiercq; curule. Lui⁹ voler. ip̄ozun⁹ ebur. Nā senatores. q̄ curulez
magistrat⁹. maiorez honorē gesſifſent. honoris ḡra in curiam yebi soliti
erat curru. in q̄ erat eburnea sella. sup q̄ p̄siderer. ¶ Noni⁹. Noni⁹ Stru
ma Roman⁹ fuit genere qdē nobil⁹. luxu z desidia notabil⁹. in quā z Ga
tinū ext̄t h̄lus Catullani. Quid̄ ē Catulle. qd̄ morar̄ emori. Sella in
curuli Struma Noni⁹ fedet. Per Quatulū petierat Ulati⁹. Quid̄ ē La
tulle. qd̄ morar̄ emori. Loq; āt̄ poeta ad leip̄m in dignabūd⁹. q̄ indig
nissimis hoib⁹ tāre a p̄le collate sunt dignitates. Biaducrēdū āt̄ ē id. qd̄
abbinc annos tredec̄ Rodolph⁹ Lange⁹ canon⁹ Donaſteriēſis vir Rodolphus
ḡne. ſcienſis. p̄urbis m̄lo clarissim⁹ me cū adolescentē admouuit. nō ideo Langius
Catull⁹ Noni⁹ h̄us Struma appellare. q̄ſi ignominie qdā eloq; h̄ euz
noie notet. vt Boethij v̄ba p̄tendunt. h̄ cognomē Noni⁹. z cū familiē Stru
ma fuit. qd̄ z Plini⁹ v̄ba in. xxvii. naturalis historie oſi dūt. cū ait de opalio
gēma p̄ciolissima ſcribēt. Siq; dē ext̄t hodieq; hui⁹ ḡnis gēma. p̄p̄ quā
ab Antonio p̄ſcript⁹ Noni⁹ senator ē. fili⁹ Struma Noni⁹. quē Catull⁹
poeta in sella Curuli viſuz. in digne cultit. auq; ſeruili Noniani. queſ ſtruma
p̄ſule vidim⁹ ſtruma p̄o gen⁹ morbi ē. cumor ſcilez. in q̄ ſub⁹ p̄crete q̄ ſtrumosus
dā ex pure z ſanguine q̄ſi glādiale orizunt. ſtrumosi dicūt. q̄ id vitū partit⁹
et ſtrumosa gs corpis q̄ ea leſa ē. ¶ Lū Decorat⁹ Decorat⁹ r̄p̄ Boe
thij ſcerra neq; ſtim⁹ z ſycoſphāra fuit. cū q̄ Boethij magistratū gererē re
eſſauit. ¶ Putares. v̄elles. Puto teste Acrone. p̄ volo accipit̄ Horatius Puto
in finō nilv. Ut vitale pures. id ē velis. ¶ Inest cū d.p.v. Horati⁹ Vir
tus repulſe nescia ſordide Intaminans fulget honorib⁹. ¶ Despectiores p.
impro. d.s. Seneca. Loco ignominie ē ap̄d indignū dignitas Claudia
nus. Seuit i auctorē p̄digioſis honoꝝ. Yeteri puerho d̄. Simia simia
ē. etiā ſi aurea geleret insignia. ¶ Ux̄ nō ip̄une. h̄ inq; q̄ dignitates ip̄oſ

Boethij de cōsolatōe philosophie

bos despectiores reddūt. id nō ipūne. h̄ ē nō sine noxa sua factūt. nā vī
cissim illoꝝ stagione maculant Diuꝝ Hieronym⁹ in ep̄la p̄solatoria ad
Pāmachiū Quāuis clar⁹ honor vilescit in turba. ⁊ apud viros bonos
indignior sit ip̄a dignitas. quā mlti indigni possidēt. Ut̄ egregie de Lel
flare Tulli⁹. Dū q̄sdā ait ornare voluit. nō illos honestaur. ⁊ ornamēta
ip̄a turbauit. Cicero in sedā philippica de Marco Antonio. In hoīe em
europissimo obsolebat dignitas insignia. ¶ Umbratiles. inanes. umbre
siles. ¶ Si q̄s mitip. Pulchre ratiocinat dignitates nō facere quēpiābi
q̄s venerādū. nec id ē mun⁹ eis naturale. Quicqđ rei naturale ē. vbiqz
ei puenit. Facere at̄ quēpiā reuerēdū. nō puenit vbiqz dignitatib⁹. nō est
igis eis naturale. Propositōrem quā mlti maiore vocat. os̄dit exēplo seu
indictōe impfecta. q̄ facile p̄fici posſit. Labor igni naturali vbiqz incit a. p̄
inde quicqđ rei naturale ē. nulqz ē deficit. Assumptōez þo q̄ vulgo mis
nor dī. hūc in modū verā ē docer. Si q̄s em sepi⁹ Rome p̄sulatu fūce⁹
deuenērī forte in barbaras nātōes. vbi fuerit ignor⁹. minime barbar⁹ vi
debis venerād⁹. q̄ nec vīz norint. nec e⁹ mirati fuerit dignitates. ¶ Quo
q̄. vbiqz. Sz b. subaudi cuenit. vīl accidit. vīl sile q̄pia. ¶ Int eos vo.
Differit nec apd q̄s ore sunt. p̄peruo dignitates p̄manere. id q̄s exēplis p̄
bat euīdēt. Prefectura. Romul⁹ vñ elegit. quē urbanis negotiis p̄f
cit. vt Dionyli⁹ ait. Hūc p̄fectū vrbis suis saḡ p̄stat. Lōgo post tē em
sibi ius p̄fectura vendicauit Lelares tēporib⁹. vt criminā oīm in vīte coḡ
noſceret. ⁊ demū cu Lelares ab vīte abessent. p̄fec⁹ velut alſ Lelar impa
bar. de reb̄ cib⁹ q̄ ad vīte p̄tinebāt. celebat. Lēp̄ ac Boethij Theodozi
eo Gothor⁹ rege Italia tenetē p̄fectura nō erat. nīl inane nomē. ⁊ senato
rī cēlūs. Qūis sarcina. q̄ senatores sua pecunia p̄fectū vribis alere cogebā
tur. q̄ titulo ten⁹ erat p̄fect⁹. nec attīqua retinebat auctoritatē. Nūc ea p̄
fectura. Dicūt qdā Amone p̄fectura habuisse intū. xv. āno post exēplis
reges. Ap̄lo Claudio Sabino ⁊ P. Seruilio P̄slico p̄sulib⁹. ⁊ verius
p̄stat āno. xvii. L. Secanio. P. Minutio p̄sulib⁹. q̄ tē Amone maria
caritas fuit. missiqz in Siciliā fuere P. Galeri⁹. ⁊ L. Begani⁹ p̄ adue
hendo frumento. Volut alij L. Minutio fuisse p̄mū amone p̄fectū. sa
iusq; p̄stat. nō nisi ex indigēta frumenti hūc magistrati fuisse creari. Pro
pri⁹ decors. p̄p̄e pulchritudis. Nūc. ierēdū. Si igis reuerēdos. Breui epi
logo iā dicta repetit. ⁊ dignitatib⁹ nihil experēde pulchritudis inēc p̄clūde

[Metz q̄rtū

¶ Clāuis se tyro sup̄o ostro Lomeret. ⁊ nūc lapillis

¶ Inuisus tñ oībo vigebat Luxurie Nero seūientis

Sz quōdā dabat ip̄ovo verēdis Patribo indecores curules

Quis illos igis putat bratos Quos miser t̄ ibiūt honores

Larmē ē dicolō. cui⁹ p̄m⁹ j̄sus ē phalec⁹ hendecasyllab. sc̄s alema
ni⁹. vīl (vt alijs placeb) archilochi⁹ terramēt acatalect⁹. Ostas duob⁹ dac
eylis. ⁊ totidē trocheis. Docet Heronis exēplo dignitates sepe corruptiſ
sumis morib⁹ adherere. ⁊ honoris cū a miser⁹ tribuan⁹. btitudinē p̄ferre
nemini posse. ¶ Tyro ostro. tyria purpura. Ostz ē purpura. Verg. in
georgijs. Et gēma bibat. ⁊ farrano dormiat ostro. ¶ Lomeret. ornaret.

Ostrā

Liber tertius Foliū. Iviij.

Tunc cādidiſ. **G**lēgebat, vſuebat, vīm, i., violentiam exercebat.
Luxurie ne, ſe. **D**iu⁹ Auguſtin⁹ lib. de ciuitate dei q̄nto capite, vndeui
 gelimo. Qui āt glē p̄ceptoꝝ dñationis ē auid⁹, leſtias ſuperat, ſue crude
 litas viujs, ſue luxurie. Tales qđā romani fuerunt. Nō enī cura exiftima
 tionis amitta, dñationis cupiditate caruerūt. Multos tales fuſſe pdic Nero.
 hiftoria. Sz hui⁹ viu⁹ ſummitatē, z q̄l arcē quādā Nero cefar. pm⁹ ob⁹
 tuiuit. cu⁹ fuſſe cāta luxurie, vt nihil ab eo pueret virile metuēdū, ranta
 crudelitas vi nihil inolle bre credereſ. ſi nescireſ. **I**mprob⁹, ſcleratiffiſſ
 mis Nero. **I**terēdīs, reuerēdīs. **P**atrib⁹, ſenatorib⁹. **I**ndecores. **I**ndecoris
 in honestas turpes ob ei⁹ q̄ dabat eas, ſumma iprobitatē Maro. Cur
 indecores in limie p̄mo Dēſcīſ. **N**ū ſinglar⁹ ē indecor, ſue indecoris
 Aci⁹. **E**ni⁹ ſu vita indecoris morte fugere turpe, haud puenit. **L**uru
 les, dignitatis. **Q**uis illos, hui⁹ p̄lus pm⁹ pes tāb⁹ ē. **E**tīt āt argu
 mēto dialeccio de p̄rompto ex eo loco q̄ ē a cā efficiē. **Q**ui dāt honoris
 et efficiē dignitatis, ob virtutē colluſitem plerūq; miferi ſunt, dignitatis
 igī nec beate ſunt, nec eos, q̄b⁹ pueniuit, bratos reddūt.

All ho regna regūq; familiaritas efficerē potēte valēt. **Q**uid P̄roſa q̄nta
 mi. q̄n eoy felicitas p̄petuo pdurat. Atq̄ plena ē exēploy veſ
 tūtias, plena etiā p̄nſ etas, q̄ reges felicitatē calamitate mutauerit.
Op̄clarā potētia q̄ nec ad dñiūtōeſ qđē ſui ſat̄ efficax īuenit. **Q**d
 si hec regnoꝝ p̄tās bītūdīs auctor ē, nōne ſi q̄ pte defuerit, felicitatē
 minuar, miferiā ipoſter. Sz q̄uis latehūana ūdānt īperia, plures
 nece ē gēres relinq̄. q̄bo regū q̄sq; nō iperet. **Q**ua ho pte beatos fa
 giēs definiit p̄tās, hac impotētia ūbintrat q̄ miferos facit. **H**oc igī
 mō maioreꝝ regib⁹ inesse nece ē miferie portionē. **E**x p̄t⁹ ſortiſ ſue peri
 culor⁹, tyran⁹ regni met⁹, pendens ſup̄ ſtūcē gladij terrore ſimula
 uit. **Q**ue ē igīt̄ hec p̄tās q̄ ſollicitudinū morſus expellere, q̄ formi
 dinis aculeos vitare neqt̄. Atq̄ velleſt ſecuriſ ſz neq̄unt.
 Dehinc de p̄tātē gloriant̄. **U**n tu potētē cēles q̄ videas velle qđ
 nō poſſit efficeret. **P**otentē cēles q̄ ſatellite lat⁹ abit, q̄ q̄s terret ipē
 plus metuit. **Q**ui ut potēs ē videat, in ūuentū manu ſitū ē. **N**ā
 qđ ego de regū familiarib⁹ diſſerā, cū regna ipa tātē ūbelligat̄ ple
 na demōſtreſ. **Q**uos qđē regia p̄tā ſepe in columis, ſepe āt lapla
 p̄ſternit. Nero ſeneca familiarē p̄ceptoꝝ ſuū, ad eligēde mortis
 coegit arbitriū Papiniānū diu in aulicos potētē, militū gladijs
 Antoniūs obiecit. Atq̄ vtereꝝ potētis ſue renūciare voluerūt. q̄z

Boetij de cōsolatōē philosophie

Seneca opes. etiā suas. tradere Neroni. seqz in ocū pferre cohat⁹
ē. si dū ruituros moles ipa trahit. neū qd voluit efficit. Que ē ign
ista potētia quā p̄t̄mescūt h̄nt̄s. quā nec cū h̄re velis. tñ⁹sis. t cū
deponere cupias. vitiare nō possis. An p̄sido sunt amici. q̄s nō vir
tus s̄ fortuna p̄ciliat. S̄ quē felicitas amicū fecit. infortunū faciet
inimicū. Que ho p̄st̄ efficacior ad nocēdū. q̄ familiars inimic⁹?

Dionys⁹
tyrānus

Bacten⁹ disseruit nec pecunij sufficiētā. nec dignitatib verā reueren
tiā p̄parat. nūc disputat in regnis q̄qz t regū familiaritate verā potētia
nō p̄st̄t. Quidni. cur nō. Qd. quādoqdē. t ī ironia. qd̄ facile indi
cant subsequeta. ¶ Feli. calam. murauerit. ex felicitib t fortunā facti sint
calamitols. ¶ O p̄clarā. ironia. cārrider em h̄u⁹ seculi infirmissimā potē
tiā. q̄ ne se ipam qdē p̄quare p̄t. ¶ Qd si hec r.p. b.a.e. Acute p̄ locū a p̄
rij s argumēat. ocluditqz regib plus i potētē q̄ porētē. t maiorē miserie
q̄ felicitat̄ inesse portione. ¶ Expr̄ soris. Ordō ē Tyrān⁹ expr̄ pīcu
loꝝ sic soris similiuit. h̄ ē significauit. effunxit. expr̄ sit terrore gladiū pēden
tis sup̄ p̄t̄ce. t. caput assentatoris. met̄ regni. timores t sollicitudines reg
nātū. Hoc at̄ de Dionysio syracusioꝝ. tyrānō intelligēdū ē. cui ut refert
Eusebiꝝ octaua de p̄paratōē libz. q̄ sculā p̄scripsierunt historia. vt amā
tissimā vxorē adeo suspectā fuisse dicūt. vt tabul' cubieul' strauerit. q̄ ma
tor lont⁹. cū ad eū iret. exciraret. nudius ita ut nihil occulte ferre posset.
aditūqz ipm fouca intercepisse. vt v'l saltib. v'l lōgis ḡdib. v'l ascē. desē
suqz p̄gendo nullū posset telū occultare. Quod quātūqz iḡt anim⁹ hois.
q̄ vel vxorē ita suspectā habebat. mal' refer' erat. Illis certe mihi similim⁹
videt fuisse. q̄ cū ad alta p̄cipitia scādāt. anteqz nec altiora petuit iā fessi.
nec desēdere audēt. cū ad hiatū t pfunditatem despexerit. Tyrānidē nēpe
q̄si diuinā rē aggressus cū pīcula ei⁹ cognouissit. t statū in xposito innūt
rabilia videbat indies pīcula. t oleūt morēt iminere nō dubitabat. oib.
cū nō corporib. s̄ aio tū aduersus eū armaz. qd̄ t ipoꝝ Dionys⁹. tā ē
fauit. Nā cū qdā vitā tyrānō apō eū. q̄si beatā laudib efferrer. vocasse
ad cenā regio apparatu p̄structā boiem. t. ac sup̄ caput illi⁹ sedēt acutū
gladiū tenissimum filo suspēditse. quē posteaqz repete p̄uiua ille respexit.
nec surgere inde ausus timore tyrāni. nec bilēre. aut comedere potēs. pīcu
lo pīculius. ceruite ac oculū ad pēdēte gladiū direct⁹. morem expectabat
Qd cū vidisset Dionys⁹. nū inqt intelligis. q̄ beata sit vita nr̄. Tal' cīm
ē. nūl velim⁹ nobismetip̄is adulari. Qm em̄ rez copia h̄nt̄s p̄pt frequē
tiā pīculoꝝ. t ipendente formidinē nulla frui possum⁹. Illis silēs. q̄ a des
fēz m̄bi sepe inertricib decipiunt. q̄ veste arqz auro valde ornate. t suco
faciei defozmitatē occultatēs. q̄si hamo pīcles. his insidij captos attrah
hūt adulescētēs. Hac infelicitate nos pīmītūt q̄ mult̄ felices vidēmūt
et sicut tormentis mlti cogunt mētis sue arcana pādēre. sic interdū h̄u⁹ vite
molesta pīcti. verissimas voces de miseria nr̄a emittim⁹. Illis em̄ certe
silēs al'ib tyranū sum⁹. q̄ saginant. q̄ho comedēdi bibēdīz nō ad aliud.
q̄ ad ḡniciem suam copia solet offerti. Horatius carminū libro icō.

Districtus ensis cui sup impia' Ceruice pēder. nō sicut dapes Dulcem
 elaborabū sapore' Nō autū. cithareg' can' **S**omnū reducēt **S**u
 pra' tricē. sup caput Democlis seu Damoclis assentatoris. de q̄ lan' **C**
 cero tūsculanap' q̄stionū libro vlcio: **A**n tu potēce cēles. Plus vhemē
 tiebz interrogatio. q̄ si simpli argumētū prulissit. **S**atellit. stypatore.
Gambit. circūdar. **Q**ui q. t. pl. timer. Seneca in Oedipode. Qui
 sceptrā duro seu' ipero regit. Timer timetes. mer' in auctorē redit. Las
 ber' mimo'phus. Hecē e mltos timeat. quē in hī timet **C**laudian'.
Qui terror. plus iste timer. sors ista tyrānis **L**ouenit. inuidēat clar. forteb'
 q̄ trucidēt **Q**uniti gladijs viuāt. septic' venens. Incipites hactē arz
 tes. trepidig' minent. **D**iuus **H**ironym'. Antīq' sūa ē. Quē metuit
 q̄s' odir. quē odir. perijste cupit. **D**. **T**ull' libro officior' scđo. Rep' ac
 oim nec apt' ē quicq' ad opes tuēdas ac tenēdas. q̄ dilig. nec alien' q̄
 timeri. Preclarē cīm Enn'. Quē metuit. oderūt. quē q̄s' odir. pe' iſſe ex
 pet. Et post nō mlt. Erem' q̄ se metuit volent. a q̄b' metuunt eos dē meh
 tuant ipi nece ē. Quid em' cēsem' superōrē illū **D**ionysiū. q̄ cruciatu timo
 ris ang' solitū. q̄ culeros metuēs rōfizios. cādēte carbone sibi adurebat
 capillū. Quid **A**lexandrū Phereū. q̄ aio vītis arbitramur. q̄ (vt septū le
 gīm') qui vxorē Thētē admōdu dīligeret. tñ ad eā ex epul' in cubiculū
 venies. barbarū t̄ eū q̄dē (vt septū ē) p̄punctū nos' thazis districto gla
 dio iubebat anteire. p̄mittebarz de stipatorib' suis. q̄ p̄scrutarē arculas
 mulieres. t̄ neqd' in vestimentī occultaret telū. exārerē. **O**mīsēz. q̄ fideli'
 orē barbarū t̄ stigmatū putabat. q̄ diugem. Nec eū fēllit opinio. Ab
 ea ē cīm ipē p̄p' pellicar' iſſumptionē interfec'. **N**am q̄d ego d. r. Per lo
 cū ab eo qd' mag' ee vīdet. argumētā regū familiaritatē porētez nemine
 facere. cū reges ipi tā sint ilrecilles. **A**ero **S**enečā. **S**ueton' de **A**ero'
 ne. **S**enečā p̄ceprōrē ad necē p̄pulit. q̄s' sepe p̄meatū porēti. bonis' ce/
 denti p̄sancē iūrast. suspectū se frustra. periturūq' portus. q̄ noctiuz ei.
Papiniānū. **H**ic Serbiđi **S**euole audit. z libros ad pādictas affert **P**apiniān'.
 q̄stionū triginta septē. rūfionū vndeūlgi. definitionū duos. d' adulter
 rīs vñ. ediliciū vñ. **H**ic habi' ē oim iur' p̄ditz' acutissim'. cūq' vo
 cant histozie iur' asylū. doctrie legal' thclauz. sic vt ab illo studioli legū. q̄
 p̄fciēt. appellati Papiniāniste q̄fīc' fuit. **A**nie' z **S**euero p̄ncipi. t̄
 a p̄discipulari. neqd' nō affinis p̄ secūdā vīzorē. successor etidē q̄s' in admī
 nistratōrē fisci. Deniq' moriēs **S**euer' filios suos nō alj' mag'. q̄ **P**a/
 pintano p̄mēdauit. Erat at p̄fec' vrb' **P**apiniān', ac plus potēs in aqua
 la. q̄ volebat. Itaq' sepe deponere noctiūrā porēti frustra conat'. fādē
 ab Antonino **L**aracalla **S**eueri filio militū gladijs obiectus. z securi q̄
 cussus ē. q̄d' excusare parricidiū noluisse. **A**ntoni'. **A**ureli' **A**ntonius **L**ac
 calla **B**asilian' **L**aracalla **S**eueri fil' patr' successit in ipero. Bassianus ex
 aui materni noīe dīc' ē. **L**aracalle p̄ nomē acceptit a vestiūmēto. qd' p̄plo
 dederat. demissō vīz ad talos. vt aucto ē **S**partian'. **H**ic fratrē lūn' **G**e
 tam. z p̄pures alios p̄laros viros occidi iūsſit. **P**apiniān' at in ei' cō/
 specu securi cussus. a militib' occisus ē. q̄ facto p̄cessori dīxit. gladio te
 exēq' oportuit mēn iūsſit. **W**oles ipa. dignitat' z potētie nimia. z ob
 id noxia magnitudo. **Q**ue. quasi dīcat. nulla. **A**n p̄silio sunt amici.

Boetij de cōsolatōe philosophie

Sup dīcū ē vtilē amicitia potēcie ḡt nōnūq̄ assumi. Num ergit paucis
oñ dic. fortune amicos facilime alienari. nec vllā eē pessē ad nocēdū effica-
ciorē. q̄ familiare inimicū. **S**z quē fe. Snia ē notissima. r Quid sepi
us decātata. eu? p̄lus ex p̄o de tristib⁹ libro pali⁹ oib⁹ fratis lunc in ore
Donec eris felix. mltos nūerabis amicos. **T**ps si fuerit nubila. sol⁹ eris.

Idē in scđo de ponto. Diligit nemo. nūl cui fortuna secūda ē. Que
sūl in conuict⁹. p̄ima q̄q̄ fugat. **E**n ego nō paucis quondā munit⁹ amicis
Dū flavit velis aura scđū da meis. **G**ra fera nimboſo cumuerūt eq̄az vēto
In medijs lacra naue relinquor aq̄s. **D**ivus Hieronym⁹. Amicitia q̄
deſinere p̄t. vera nūq̄ fuit. **Q**ue p̄o petus. q̄lī dicat nulla. **D**iv⁹ Hiero-
nym⁹. **L**eui⁹ ē p̄fessus inimici cauere. q̄ hostē latente sub amici noſe susti-
nere. Sub amici noſe inimici insidias dep̄hēti. **I**dē. Adulator q̄p̄e blā-
elus inimic⁹ ē Solon auctore. Laertio p̄cipiebat hūc in modū. Lautē ſin-
gulos obſku⁹. ne forte odiū in corde regār. dū blāda et aridēti facie re alz
loquunt⁹. duplex⁹ illis lingua atra ex mēte ſoner. Diogenes iteroq̄at⁹. q̄
nā p̄nicioſiſiſme moſderet bellua. ex feris inq̄ obretrator. ex mitiorib⁹ at-
adulator. **D**. Tulli⁹ in Lelio dixit. nulla in amicitijs pefte eē matoic.
q̄ adulatorēm. blandicias. aſſentatōem.

Metz q̄ntū

Qui le volet eē potēte. **A**nimos domet ille feroces
Nec victa libidine colla. **F**edis ſummiſtat habenis
Et enim licet iñdica longe. **T**ellus tua iura tremifcat
Et ſeruiat vltima thyle. **T**amē atras pellere curas
Miferasq̄ fugare q̄relas. **N**ō poſſe potentia nō eſt
Carmē eiusdē rōnis ē cū q̄nto libri ſcdi. Admonet at eo nos. P̄fia ve-
rā potētā nemini ptingere poſſe. niſi depulſis perturbatōib⁹. aio ſuo domi-
nēt. et amot⁹ virtijs. ſit p̄tus regnū (q̄d vnu ſtabile ē. idq̄ literimū) inuic-
ta fortitudie felicit⁹ pſecur⁹. Seneca Lucilio. Si vis omnia tibi ſubijcere
ſubjice te rōni. Octos reges. ſi rō te reriter. Ab illa diſces. qđ et quemad-
mo dū aggredi debeat. Ap̄d Linū Scipio ad Dafinissaz. Nō ē inq̄.
mihi crede. tñ ab hostib⁹ armatis etatis n̄e p̄iculū. q̄nū ab circumſuſis vñ-
diqu⁹ volupeſatib⁹. Qui eas ſua tēperātiā frenauit. ac domuit. mltos maius
dec⁹. maicec⁹ vīctoriā ſibi peperit. q̄ nos Syphace vīcto habuim⁹. So-
lōnī puerbīoꝝ capite. xv. Melior ſpartis viro forti. et q̄ dñas aio ſuo
expugnatore vrbū. Horati⁹ carminū libro. h. Lat⁹ regnes audiū do-
mando Spiritū. q̄ ſi Libyā remors Bagib⁹ iūgas. et veerq̄ pen⁹. Ser-
uiat vni. Galeri⁹ Max. lib. iiiij. Multo em. mltos ſeipm. q̄ hostē ſu-
re ogoli⁹ ē. nee aduersa p̄era ſenitatoe fugientē. nee ſcd a eſfulo gaudio ap-
p̄hendēte. Baptiſta Dātuan⁹. Dignorē. q̄ ſe. q̄ fortissima vincit
Opida. nec vires alti⁹ ire poeſt. Seneca tragicus. in Thyseste
Quis vos exagitat furor Alcernū dare ſanguini. Et ſcept̄ ſcelere ag-
gredi. Ne ſciſ ſcupidi arcū. Quo regnū iaceat loco. Regē nō faciūt opes.
Nō vefit ſtre color. Nō frontis nota regi. Nō auro nitide trates. Rex
eſt. q̄ poſuit met⁹. Et diri mala pectoris. **E**t poſt aliq̄t p̄lus ſubdit.

Liber tertius Foliū. ix.

Mens regū bona possidet. **E**t iterz Rex ē, q̄ meruit n̄ sit. **H**oc reg
nū sibi q̄ dat. **A**nimos, animi affecti. **F**eroceſ, imoderatoſ.
recte rōni nō obtemperātes. **H**omer, mitiger, recte rōni ſperio ſubiectat.
Libido imoderata cupiditate. Libido reſte Aurelio libro de ciuitate
dei, p̄iū generale vocabulū oīs cupiditatēs. Verbi grā, ē libido vſcīſe
di, q̄ ira dī. **E**t libido habēdi pecunia, q̄ auaricia. **E**t libido q̄modocūs
q̄ vincēdi, q̄ peruticata. **E**t libido gloriādi q̄ iactātiū nūcēpat. **I**dē iū
bīo vnde uigilē ſtūdē opis. **S**eruit hoī, q̄ libidini, cū ſenſiſmo
dīnū vafet corda mortalū, v̄a a'ias omittā, libido ſp̄a dominādi. **F**e
dis habent, eurpissime fuſtūti. **H**acrobī ſaturnaliū lib. p̄o. **A**li⁹ libidi
ni fuſt, ali⁹ auaricie, ali⁹ abſitioni, oēs ſpej, oēs timori. **E**t certe nulla fuſt
eius turpior, q̄ voluntaria. **D**iuus Ambroſi⁹ libro eplaz ſedō. **S**tulto ſ
impare ſeruit̄ ē, z (q̄ p̄i⁹ ē) cū pauciorib⁹ p̄eſit, plurib⁹ dñis, z Guorib⁹
fuſt. **S**eruit em̄ p̄i⁹ paſſionib⁹, fuſt cupiditatib⁹ ſuīs, q̄ domiū nē
nocte p̄ fugere, nec die, q̄ intra ſe dños h̄z, intra ſe fuſtū patiſ intollerab
ile. **G**emina em̄ ſeruit̄ ē, altera corpiſ, alia⁹ altera. **O**nī corpiſ q̄dem
hoīes, alia⁹ ā malitię ſe paſſiōneſ, a q̄b ſola animi literat⁹ ſapiē viſicat
v̄r fuſtio ei liceat exire. **S**idoni⁹ Apollinaris eplaz libro ſedō. **N**ā dici ne
quit, q̄tū p̄ horas fert in hac vita miferiaꝝ v̄ra felicit̄ illoꝝ, ſi tñ ſe ſunt
p̄nūcādi, q̄ ſibi h̄ ſom̄ v̄ Sylla, plūmunt, nimiz q̄ ſupgressi iuſ ſalſe
p̄mune ſumma ſtrudūne exiſtūnū ſumma p̄tē, h̄ ipo ſar̄ miferiores,
q̄d p̄z intelligūt, inq̄eriflmo ſe ſubiacer famulatu. **N**ā ſicut hoīb⁹ reſ
ges, ita regibus dominādi deſideria domināt. **S**ummitat, ſubiectat. **L**i
cet, cāetiſ, Clauſian⁹ Honorio. **T**u licet extreſos late dominere p̄ in
dos Te med⁹, te mollis arabs, te ſcrea adoren. **S**i metuī, ſi prana cu
pis, ſi duceriſ ira. **S**eruit patiere iugū, tolerabiliſ iniquas Alten⁹ leges.
tūc oīa iure tenebis. **Q**uom poter̄ rex cē tui. **T**ua iura, p̄atēm tuā,
imperii tuū. **T**remefat, cīmeat. **S**eruit, ſubaudi tibi. **S**eleima
Thule, hemiſtichū ē Vergilianū georgicoꝝ libro p̄o. **T**ibi Seruit vī
tūna Thule. **T**u Serui⁹ tradit Thule inſula ē oceanī inf ſep̄tērionalēr
occidentāle plāga v̄lra Britāniā ſe orchades, q̄ inſula in oceano vltia ē.
in q̄ cū ſol in cancro ē, p̄erui dies ſine noctib⁹ ee dicunt. **S**cribedū ē p̄ ſ
poſt th, reſtib⁹ Georgi⁹ Perula, Christophero Landino, z Antonio
Hācinello, tamēi vulgo thyle p̄ ypsilon ſcribatur. **G**reece em̄ θουλη
ſerb̄i. **G**eras, noxias. **A**lexander Heg⁹ p̄ceptor quondā me⁹ in frēq̄n
tissima nobil̄ Daueneriane ciuitat̄ ſchola. **E**ſtūr p̄petuū hoīm mens
anxia cur⁹. **A**c valet illa ſui nō meminisse mal. **H**ac ſi trāquillare velis,
fomēta relinq̄ Eure, nil equo plus cupe, liber eris. **I**dē. **L**ibertas
ſumma ē tua. **C**hriste facere iuſta. **N**emo ē ingenu⁹, niſi q̄ tibi ſuit Jeli.
Nemo, eſt q̄ regnē famili⁹ niſi fidus Jeli.

Gloria hoī q̄ fallax ſepe. q̄ turpis ē Unī nō iniuria tragic⁹ ex! Proſa ſexta
clamat ω δοξα δοξα μυριοισ, Δηβροτωρ ouδερ
γεγωσι, βιοτορ ώγκωσασ μεγαφ Plures em̄ magnū ſe/
penomē fallis yulgi opinionib⁹ abſtulerūt, q̄ qđ turpi⁹ excoſitari

Boetij de cōsolatōe philosophie

pt. Nā q̄ falso p̄dicant suis ip̄i nece ē laudib⁹ erubescat Que si etiā
merit⁹ d̄q̄site sint. qd tñ sapientis adiecerint sc̄ientie. q̄ bonū suū nō
populari rumore. s̄c̄ientie veritate merit⁹. Qd si h̄ ip̄m p̄pagasse
nomē pulch⁹ videt⁹. p̄sequēs ē vt fedū nō excedisse iudicet⁹. S; cū
(vti paulo aī disserui) plures ḡtes nece sit ec̄. ad q̄s vnius fama
hois neq̄t p̄uenire. sit. vt quē tu existimas eē gl̄iosuz. prima pte
terraz videat inglori⁹. Int̄ hec ho popularē grām. ne p̄memoratis
one qdē dignā puto. q̄ nec iudicio vero p̄uenit. nec vñq̄ firma p̄
durat Iā ho q̄ sit inane. q̄s futile nobilitat⁹ nomē. q̄s nō videat. q̄
s̄i ad claritudinē rescrat. aliena ē. Videat nāq̄ eē nobilitas q̄dam de
merit⁹ veniēs laus parentū Qd si claritudinē p̄dicatio facit. illi sint
clari nece ē q̄ p̄dicant Quare splēdidū te. si tuā nō habes. aliena cla
ritudo nō efficit Qd si qd ē i nobilitate bonū. id eē arbitror solū. vt
imposita nobilib⁹ necessitudo videat. ne a maioz p̄tute regeneret⁹

¶ Docet q̄ fallax z inanis sit gl̄ia. quā pleriq̄ mortales rāto studio p̄
eūt. z nois celebritate leatū euadere posse nemine. Gl̄ia definit Aureli⁹
libro de ciuitate dei. qnto capite. xii. his p̄bis. Gl̄ia ē iudiciū boim bū de
boib⁹ opinatiū Idē eiusdē libri. ca. xii. Virtutes habēti magna p̄nū ē cō
rennere gl̄iam. Ab auctore at̄ rhetoricoz ad Herenii sic finis. Gl̄ia est
frequēs de aliq̄ fama cū laude. ¶ Tulli⁹ at̄ in orōne. p̄ D. Marcello
hūc ei finē dedit. Gl̄ia est illustris ac guagata. v̄l in suos ciues. vel in paſ
triā. vel in oīme genū boim fama meritoz. ¶ Turpis. indecora. inhos
nesta. ¶ Non iniuria. iure. ¶ Tragicus. Euripides. qui Andromacham
sic exclamantem inducit. w̄ doξα. doξα. μύριοισι. Δηβροτωρ
δυδεψ γεγωσι. βιοτοψώ γκωσασ μέγαρ. i. interprē Anto
nio Lodo Gl̄eo. ¶ gl̄ia. gl̄ia infinitis iā moralib⁹ nulli⁹ p̄cū vitā tu⁹
mefecisti magnā. Sunt tñ q̄ bec paulo alit̄ legat⁹. z interprētē sic. ¶ gl̄ia.
gl̄ia decē nullib⁹ boim. nibil alid facta. nisi tumor magn⁹ seu inflatio mag
na. S; qm̄ nob̄ p̄e germanici britānicoz oceanī literoz nūcivitā degētib⁹
grecoz poetaz pter admodū paucos. codices nō suppetunt. studiosos re
mittim⁹ ad ip̄m Euripidē. z grece lingue p̄fessores ¶ Quo. q̄ magni nos
minis ablatōe ḡ fallas vulgi opinōes. ¶ Quid. q̄si dicat. nibil. ¶ Eras
bescāt. verecūden. pudore z rubore afficiant. Symmach⁹ in ep̄lis. Ut
vera laus ornat. ita falsa castigat. ¶ Que laudes. ¶ Quid. q. d. nibil.
¶ Adiecerint. addiderit. ¶ Nō pop. ru. nō p̄pli inani p̄dicacōe. q̄ stultus
honores sepe dār indignis. z fame fuit incipi⁹. ¶ S; cōst. v. merit. s; de
finit z determinat bonū suū sue sc̄ientie veritate. q̄ p̄tem⁹ populares aud
ras nō q̄rit. Seneca Lucillio suo. Int̄ ceip̄m p̄sidera. nō q̄lis lis alij

Liber tertius Foliū. Ixi.

eredas. Persi² Tēcū habita. et noris q̄ sit tibi curta supeller. si tuapē su³
 pellecile te meitre. ac tuis ip̄i malis bonis ve etiā expēde Horati² De
 tiri se quēq̄ suo modulo. ac pede vey est. Et monemur ne nos ex assenta
 top laudib⁹ aut vulgi opinione. vey prijs ac veris dotib⁹ animiq̄ truci
 bus estimem⁹. Frācis² Philelph⁹ satyra q̄nta. Atq̄ bono letare tuo
 vulgiz fugaces Lōtēnēs auras. et te pendere memēto. Lodouic⁹ Bi
 g⁹. Felic⁹ o nimū. q̄ se scrurat in imo. Hic nī vult p̄vio credere iudic
 cio. Nec tua ab instab⁹ p̄bicas vt p̄deat aura Sustinet. et soli vult bo
 nus cēdeo. Qd̄ si hoc ip̄m argumerū depromit a trariis ei sile. q̄
 de potestare et ip̄o tēria supra. prout. vel poti⁹ ab opositis fin affirmano
 ne et negatōem. Si inq̄ pagasse nomē suū videt pulch⁹ et honestū nō p̄
 pagasse id turpe in honestiū iudicādū est. Qd̄ puluis em⁹ oposita puen
 unt. Sz multo plures sunt gētes. apud q̄s nomē cuiuslibet ignorū est. q̄
 apud q̄s notum. Proinde q̄ gloriosus credit. magis inglorius est iudic
 cand⁹ Uti. quēadmodū. Paulo ante. p̄la septima libri sc̄bi. Dicisse
 rui. dispuicauit. Inter hec vō. Seminis de causis ostēdit popularē glori
 am ne p̄memoratōe q̄ dē dignaz. cū nec vō iudicio. pueniat s̄ nimis cor⁹
 rupto. vt indecte et stulta. ac (vt ita loquar) multirole multitūdinis. q̄ sepe
 laudat nocētes. vituperat innocētes. nec vñq̄ oſtā p̄maneat. verū leuis
 simo huic illucq̄ momēto trāfserat. Michael Fern⁹ ad Sabini. Hic mihi
 bi q̄ vana est spes vō gloria fame. Pro fama morimur doce Sabine
 fame. Scet sua p̄ totū virtutis gloria mūdū. Recete viue deo. cetera sum⁹
 erūt. Qd̄ vō q̄ sit iane. Dissertit gūis nobilitate nō p̄ferre verā et p̄priā
 claritudinē. quā soia v̄tus adserit. iuxta illud Sartographi. Nobilitas
 sola est atq̄ vñica v̄tus. Sunt aurē tria nobilitatē ḡna. Nobilitas et ḡna.
 nobilitas ex fr̄te. et nobilitas ex vtrōq̄. Est p̄terea nobilitas. seu pou⁹
 famositas ex virtūs. nō nonnulli scleris et fedissimis facinorib⁹ inotuerūt.
 Joānes Lāpan⁹ Precipua ē nobilitas. q̄ p̄pia ornata p̄tute et sua cū ma
 ior sit splendore. dignitate. glia. verustate p̄tuta. Clariūdīne. claritas
 et noīs splendore. Aliena. nō p̄pia. cū clari sint illi. puta parētes aut
 p̄genitores. q̄ ob virtutes suas et p̄clarā facinora p̄dicant. no is q̄ ex gene
 re. p̄genit⁹ eoz. virtutes nō emularūt. Qd̄ idē nāq̄. Definit generis nob
 ilitatē hoc mō. Nobilitas est q̄dam laus vniens de meritis parentum
 Aliena claritudo. Joānes Lāpanus Aliens laudib⁹ nīt nibil aliud
 est. q̄ sua p̄ferre nō posse. Seneca. Quid cū stulti⁹ est. q̄ aliquē eo sibi
 placere. qd̄ nō fecit. Idē No facit nobilē atriu plenū sumolis imaginib⁹.
 Nemo in nostrā gloriā vixit. neq̄ qd̄ ante nos fuit nost⁹ est. Anim⁹ facit
 nobilē. cui ex quaetū p̄dictō supra fortunā licet surgere. Qd̄ si quid
 est. Ostēdit cui sit vñi gūis nobilitas. Baptista mantuan⁹. Est p̄fectio
 Cū videt video Imaginū virtutis adiumentū. claris ortu esse parētib⁹.
 Solent cū iuuenes qui aliquid indolis habent. ne degenerare videant. ma
 iorum suorū dignitatē emularūt. et ad paternaz laudib⁹ aspirare felicitatem.
 Sic Philippi nomen Alexandru. sic maioris Sphricani gloria minorēm
 Scipionē. sic Cesaris Juli fama Octauianū excitauit. Sic deniq̄ p̄r
 bus Echillides erat animolus imagine parris. Faustus Andrelinus
 Est aliquid clarus magnop̄ splendor; auoy. Illud posteritas emula ca

Tria nobili
tatis genera

Boetij de consolatione philosophie

car batur. Scilicet ut nullus tam sit degener actis. Magnanimum pectus strenua facta mouent. Quia tener instantem catulus cum viderit ysum. In patrias vires emula corda mouet

Metz septu

O Mne hominū genus in terris
Unus enim rerū pater est.
Ille dedit phebo radios
Ille hoies etiam terris
Hic clausit membris animos
Mortales igitur cūctos
Quid gen' et prauos strepitis
Auctoremq; deū spectes
Ni vitūs peiora souens

Tuārū est dicolon. cui alter h̄sus de alcamini dactylic trimeret hypatialece. Atq; tribi pedib; heroici h̄sus et syllā. ita tū ut non sit ex meris spō deis. Alter p̄o ē Pherecari. et spō deo seu anapesto. dactylo. et spondeo. Hoc vnu eūdēq; ē oīm patrē. a q̄ cōis vniuersi ḡnū huānū orīgo. Proīn nemīnē ēē degenerē. nūlī cū q̄ vitūs deformat⁹ ab illo pulcherrimo. et optimo maximoq; parēt deficiat. **D**iu⁹ Hieronym⁹ Sola apud deū libertas ē nō seruire peccatis. summa apud deū nobilitas claz ēē virūtib;. **A**b orū fili ex p̄sili origine. **Vn⁹ e.r.** Malachias p̄pheta capite. h̄. Nūqd nō pater vñ oīm nosq;. Nūqd nō de vñ⁹ creauit nos Lac rāc⁹ lib. de iustitia. capire. xv. **D**e⁹ enī q̄ hoies generat et inspirat. omnes equos. i. pares ēē voluit. **E**ādē et dītōem viuēdi oīb; posuit. oēs ad sapientiā genuit. oīb; imortalitatē spōpōdit. nemo enī bñficijs celestib; segregat. **N**ā sicut oīb; vnicū suū lumē equalē diuidit. emitrit oīb; fontes. vicuum sumministrat. q̄etē somni dulcissimā tribuit. sic oīb; eq̄itatē frutēcē largit. Nemo apud eū seru⁹ est. nemo dñs. Si enī cūctis idē pater est. equo ure oēs literi sum⁹. Nemo deo paug est nisi iusticia indiger. nemo diues nisi q̄ frutib; plen⁹ est. nemo demēs egregi⁹ nisi q̄ bon⁹ et innocē fuerit. nemo clarissim⁹. nisi q̄ opa misericordie largiter fecerit. nemo pfectissim⁹ nisi quis oēs grad⁹ p̄tus ipseuerit. **P**indar⁹. vt refert. Euseb⁹ lib. p̄paratōis euā gelice. xii. **Vn⁹ inq̄t hoīm gen⁹ est. et ab yna matre cūcti. vnu patrē creato resumim⁹ atq; opīmū artificē halem⁹. q̄ p̄gressus singulis diuersis km̄merita p̄ber.** **Vn⁹ cūcta ministrat.** Quae ne legas p̄tra metri ratōnem. **Vn⁹ cūcta ministrat.** **Clausit inclusit** **H̄ebris . corporib;** **Cela** sede. et celo. **E**dit. producit. **N**obile germē. nobilis origo. p̄claz gen⁹. **S**trepitis. iacatis. Alloq̄tū aut̄ hoies generis nobilitate glorabundos. **P**rimordia vestra mā et ceterop; mortalitū originē. **S**pecies. cōsideres o Boethi. Indoci deprauarunt h̄ic locū legeres specieris in me tri grammatōez. p species. idq; videt orū ex eo qđ dixi vestra Timuerūt enī ut cēt oīo nō grua. nō anima. fuereres species ad vnu Boetii cē rese rendū. vestra p̄o pmordia ad Boethiū et alios hoies. **N**ā illi. **F**el

Simili surgit ab ortu
Un⁹ cūcta ministrat
Dedit et cornua lune
Dedit et sidera celo
Cela sede petitos
Edit nobile germe
Si primordia vestra
Nullus degener extat
Propriū deserat ortu

Tuārū est dicolon. cui alter h̄sus de alcamini dactylic trimeret hypatialece. Atq; tribi pedib; heroici h̄sus et syllā. ita tū ut non sit ex meris spō deis. Alter p̄o ē Pherecari. et spō deo seu anapesto. dactylo. et spondeo. Hoc vnu eūdēq; ē oīm patrē. a q̄ cōis vniuersi ḡnū huānū orīgo. Proīn nemīnē ēē degenerē. nūlī cū q̄ vitūs deformat⁹ ab illo pulcherrimo. et optimo maximoq; parēt deficiat. **D**iu⁹ Hieronym⁹ Sola apud deū libertas ē nō seruire peccatis. summa apud deū nobilitas claz ēē virūtib;. **A**b orū fili ex p̄sili origine. **Vn⁹ e.r.** Malachias p̄pheta capite. h̄. Nūqd nō pater vñ oīm nosq;. Nūqd nō de vñ⁹ creauit nos Lac rāc⁹ lib. de iustitia. capire. xv. **D**e⁹ enī q̄ hoies generat et inspirat. omnes equos. i. pares ēē voluit. **E**ādē et dītōem viuēdi oīb; posuit. oēs ad sapientiā genuit. oīb; imortalitatē spōpōdit. nemo enī bñficijs celestib; segregat. **N**ā sicut oīb; vnicū suū lumē equalē diuidit. emitrit oīb; fontes. vicuum sumministrat. q̄etē somni dulcissimā tribuit. sic oīb; eq̄itatē frutēcē largit. Nemo apud eū seru⁹ est. nemo dñs. Si enī cūctis idē pater est. equo ure oēs literi sum⁹. Nemo deo paug est nisi iusticia indiger. nemo diues nisi q̄ frutib; plen⁹ est. nemo demēs egregi⁹ nisi q̄ bon⁹ et innocē fuerit. nemo clarissim⁹. nisi q̄ opa misericordie largiter fecerit. nemo pfectissim⁹ nisi quis oēs grad⁹ p̄tus ipseuerit. **P**indar⁹. vt refert. Euseb⁹ lib. p̄paratōis euā gelice. xii. **Vn⁹ inq̄t hoīm gen⁹ est. et ab yna matre cūcti. vnu patrē creato resumim⁹ atq; opīmū artificē halem⁹. q̄ p̄gressus singulis diuersis km̄merita p̄ber.** **Vn⁹ cūcta ministrat.** Quae ne legas p̄tra metri ratōnem. **Vn⁹ cūcta ministrat.** **Clausit inclusit** **H̄ebris . corporib;** **Cela** sede. et celo. **E**dit. producit. **N**obile germē. nobilis origo. p̄claz gen⁹. **S**trepitis. iacatis. Alloq̄tū aut̄ hoies generis nobilitate glorabundos. **P**rimordia vestra mā et ceterop; mortalitū originē. **S**pecies. cōsideres o Boethi. Indoci deprauarunt h̄ic locū legeres specieris in me tri grammatōez. p species. idq; videt orū ex eo qđ dixi vestra Timuerūt enī ut cēt oīo nō grua. nō anima. fuereres species ad vnu Boetii cē rese rendū. vestra p̄o pmordia ad Boethiū et alios hoies. **N**ā illi. **F**el

Liber terrius

Folium .lxij.

mens, amplecties ¶ Peiora, mala, & paratiū loco positui. ¶ Utis. h̄ca
sus leprum est p̄bo deserat subdend⁹, vt sit ordo. Deserat viuis p̄rum
ortū, hoc est virtus ab origine p̄pria degeneret.

Quid autē de corpore voluptatib⁹ loqr⁹: quaz apparetia qđem **Prosa septua**
plena ē anxietatis, latitatis & penitentie. Quātos ille mortos
qđ intolerabiles dolores. qđ quēdā fructū neq̄tie fructū solēt refer
re corpib⁹. qđ mot⁹ qđ habeat incūditas ignorō. Tristes & cē vo
luptatū exi⁹. qđq̄s reminisci libidinū suaz volet. intelliget. Que si
beatos explicare p̄nt. nihil cause ē. qn pecudes qđq̄s beate cē dicāt. q
rū oīs ad explēdā corporalē lacunā festinat intētio. Honestissima
qđē pinguis liberorūq̄s foret incūditas. s̄z nimis enatura dictu⁹ est
nescio quē filios inuenisse torores. qđ q̄ sit mordax q̄cūq̄ p̄ditio
neq̄ alias exptū te. neq̄ nūc p̄xū nece ē admonere In q̄ Euripidis
mei smām. pbo. q̄ carētē liberis. infortunio dixit esse felicem.

Voluptrates ait nō s̄li felicitatē nō adscrē. s̄z multaz etiā egreditur nū
morborū causas ē. ¶ Quaz. voluptatū ¶ Superētia. appetit⁹ ¶ Anx
etas. solicitudinis. ¶ Joānes P̄icus Virādula. Quid cū op̄abile in
voluptatib⁹ mūdi. q̄ dū querū fatigāt. cū acqrunt infatuāt. cū amittuntur
excruciā. Big⁹. Quid p̄tis h̄nt op̄abile gaudia vite. Que si q̄s p̄la⁹
go querat terrae fatigāt. Partaq̄s eoz heterāt. amissaq̄s duriter angunt.
Horat⁹. Sperne voluptrates. nocet empta dolore volupras. Diu⁹ Hie
ronym⁹ Libido trāsacra s̄g sui relinquit penitentie. i. penitentia. Grecor. p̄
uerbi est. Voluptrati soror est tristities. ¶ Quātos morbos. Anne⁹ Se
nea seuerissim⁹ vītio⁹ castigator pezans in voluptatē gulonū sic scripsit **Adagia**
¶ p̄e diuinis. Inq̄ pallor. & tenuor⁹ vīno madētū tremor. & miserabilis
lior ex crudelitatib⁹. & ex fame mācias. Inq̄ incerti labētū pedes. & s̄q̄ q̄lis in
spa ebrietate titubatio. Inq̄ intra cuē humor admissus. distētusq̄ venter.
dū male assuecit p̄ capere q̄ poterat. Inq̄ suffusio luride bilis. & decolez
vult. rabelz in sp̄ purestētū. o retori dīgitī articulis obrigescētib⁹. neruo
rū sine sensu iacetū tōz vor. aut palpitatio corporz sine itermissione vibrat⁹
tū. Quid capit⁹ p̄tigies dīca. qđ oculoz aurūq̄ tornēta. & cerebri estu⁹
antis p̄minatoēs. & oīa p̄ q̄ exoneramur iteratis velerib⁹ affecta. Inq̄ uera
bilia p̄trea febrū ḡna. aliaz imperu subētū. aliaz tenni peste repenti⁹.
aliaz cū horrore. & mīta mēbro p̄ q̄statō vīcētū. Quid alios refrā ina
merabiles morbos supplicia luxurie. ¶ Tristes & cē voluptati merore
succeedet cū norūt oēs. cū maxie libidinosi. nā teste pbo. cē aīal a cōtū tr̄
ste ē Seneca Lucilio. Voluptrates p̄cipue extirpa. iter res vilissimas habe
q̄ latronū more ihs nos ap̄lectū. vt strāgulēt. Tristo. teste Galerio maxio
vilissim⁹ est p̄ceptu⁹. vt voluptates ateūtes glideremus. quas qđem sic
ester. qđeo munuit. fessas c̄m. penitētūq̄ plenas animis n̄ris sūt h̄c. quo

Boetij de cōsolatōe philosophie

Lacuna

min⁹ cupide reperant. ¶ Quae si beatos explicare pñt. Si inq̄ voluptates corporis beatitudine adsereret. iā t pecudes beatæ forēt q̄b⁹ ee nobiscū s̄t cōes. s̄t indignissimū ē summū bonū pecudib⁹ tribueret. Proinde corporis volup⁹ tates. q̄ teste pho libro moralib⁹ fio. pecunie s̄t. t ferales nulla rōne quēz piā beatu pñt efficere. ¶ Quin. cur nō Corporalē lacunā. vētrē. Lacuna fit a lacu. t est aq̄ collectio. Seru⁹ Lacune s̄t folle in q̄b⁹ collecta aq̄ stare pñt. Daro. Vñ caue repido sudat humorē lacune. Per mera⁹ phorā suum⁹ p̄ ventre seu alio. q̄ cibi potusq̄ gerit. Hic exēplaria in q̄ bus est legere lacunā. t est sensus lat. apt. ¶ Honestissima qđē. Supra dixit. Etior ac liberi. q̄ iucunditatis grā perit. q̄b⁹ p̄bis faciat iugia grā voluptatis expect. Nūc dī q̄ voluptas ea forēt honestissima. nūt t ipa nt miū sollicitudinis t dolor⁹ leui traheret. ¶ Enatura. p̄tra naturā Nectio quēf. i.c. Baptista. Hātu. Sept⁹ in natis seniū pater educat hostē. Lūz q̄ suo ignorās interfectore iocat. Sepe sibi lachrymas. sperāt dū gaudia matres. Atq̄ sue paleat vētrā oprobria genti. ¶ Dordax. curarū et sollicitudinis plena. ¶ Quæcūq̄ p̄ditio. etiā bona. ¶ Alias. alio tpe. subi⁹ audi. necesse fuit admonere. ¶ Te exēpū. q̄ filios hakes t quāta sollicitudine sint educādi. vel experientia nosti. ¶ Smiū. tristē. t sollicitū. ¶ Nō cīm nūc anxietati eue plus ad dēcū est. sed port⁹ detrahēdū ¶ Euripidis mei. poete docti t phie peritissimi. ¶ Qui c.l.i.d.e.f. Nā q̄ liberis caret. tēsi vi deas infortunat⁹. qd̄ aleno cēluz seruer augearbz heredi. tū eo infortunio felix ē. q̄ ex libez (vt alij pleriq̄) jnibil capiat molestie. nec vñlū metuat op̄ probriū. Sophocles in antigone Erasmo interpr̄te. Inutiles q̄uq̄ literos serit. Quid aliud hūc q̄ sibi creare diceris. Ipi dolores. atq̄ risum malevolis. Lōgressus olim Solone t Thalere. Hōlesio de reveroria. Deq̄ literis or⁹ t sermo. quū virūq̄ vltra modū p̄baret Solon. mirab⁹ retrur⁹ Thalerē eū cē. q̄ nūq̄ p̄creatio operā dedisit. rē ille p̄met⁹ est haud memoratu indigna. Hōtem subornauit. q̄ se Athenis illis ipis die bus. Hōlēti applicuisse diceret. Inde de ciuitatis statu appellatus. oīa ibi florere diceret. vñlū dūtaxat sub id tēpus q̄ inde soluiss. lugubrē casuz accidisse. q̄ clarissimi viri fili⁹ vnicus. cui⁹ pater peregrinari diceret. adolescēt p̄clarē indolis faro p̄sumpt⁹ ess. cui⁹ fun⁹ tota ciuitas magno cēt lu reu p̄secuta. Tū demū de patris noīe "rogat". excidisse id sibi diceret. q̄ si subijceret. posse se facile reminisci. Postridie itaq̄ cū frequenti foro abo de more inambularēt. obelit se ille ex p̄posito. Hicad p̄mā funeris nentio nē quū Solonis animū pculiss. moxq̄ fabule. p̄gressu hospes ille eo p̄ ueniss. vt tm̄ pñs nomē reticeret. cetera haud dubie filij interitū Soloni nūciaret. qui tā amēti filis ipē suū nomē subiectiss. atq̄ ip̄ri cē nauta affir mass. doloris magnitudine vice⁹. p̄fone silue atq̄ loci oblit⁹. sc̄e humil affig. capillūq̄ t herbā vularu alternis manib⁹ puelit. mugitu heuulas tuq̄ totū p̄pler for. ¶ Ois multitudo feditate rei p̄fertim i eū vñlū p̄uersa ē. Thales vane illi⁹ p̄sticatōis p̄sci⁹. alioq̄diu passus ē hospitē insana illa multibzq̄ lamētāde debacchari. Postremo afflictit humo leuiter atrol⁹ lens. sis inq̄ bono aio Solon. viuit fili⁹ tu⁹. Ut volui te nō ignozare. ad qd̄ infantez literoz amor paretes adigat. t q̄ nō inepite faciat q̄ hec siouz vincula. quū honeste possint. effugiant.

Liber tertius

Habet hoc voluptas omnis
Apium par volantum

Fugit, et nimis tenaci

Nolamē est anaerōtū dīmetz catalecticū pītās anapēsto. duobis iam
bis z syllaba. Nōnū q̄z tñ h̄ spondēu p̄ iābo. ve est videre in p̄mo p̄su. q̄
tñ trāpositis dīcōnib⁹ sic recte legi p̄t. H̄abz c̄is h̄ voluptas. Nōnull⁹
h̄ inerz vocat anapēstic⁹. eo q̄ p̄m⁹ pes sit anapēst⁹. mibi tñ pot⁹ tābici
dīcēdū videſ. posſeq̄z c̄ia v̄l iābū vel spondēu in p̄ma regūcula recipie. ve
apud Hudētiū. Ades pater supīne. Significat voluptatis comites esse
dolores. fastidiū. et anxietatē. **S**timulis. aculeis. **A**git. afficit. pīt̄git.
Sfrūctē. eos q̄ voluptate frūtrit. **P**ar. siltis. **U**bi. postē. **F**ugit. ocyliſe abit. **T**enaci. diuturnū dolorē infreti. **F**erit. peccat. leſ
dit. **I**cta. tacta. Solon. Voluptate fuge. ip̄a nāq̄ postremo dolorē pa
rit. Platō iuuenerē ad beatā vitā hac rōne sepiſſime incendebat. Lōra
riā prūtis ac voluptatis naturā aīaduertere. Hui⁹ c̄m momētanēa dulz
cedine subīta penitēcia ſequit. dolorē p̄petu⁹. Illius aut̄ breues labores
eterna voluptas. **C**laudian ad Selicōne. Nec te iucūda fronte fe
ſellit. Luxurias p̄duce malum. q̄ dedita ſemp. Corporis arbitrijs h̄cet
tar caligine ſensus. Dēbraq̄z circuit ſeffemina acr⁹ herbis. Blanda q̄
dē vultu. h̄ qua nō terror vlla Inter⁹. ſucata genas. et amicta dolos. Il
lecebris. et quos auro circūligat hydros. Illa voluptatū multos innuit
hamis. Baptista Māuan⁹. Nō iuſicio ſa voluptas. Decipiāt queq̄z
blanda ſub imagine ſip̄ Ingredit⁹. nardi ſuccos. vnguēta. ſopores. Velti
fluos p̄fert. vultuq̄z applaudit amico. Sz nibil ē ſine fraude. lateſ ſub mel
le yenena. Que poſtq̄z ip̄rudēs biber. fugit illa repēte. Leta dol. manet iſi
gū ſub pectore vuln⁹. **J**ohannes Frācile. Pie⁹ in voto p̄ ſalute p̄iug⁹. O
miser mortale genus. cui tristia rebi ſuccedit letis. et amaro plita ſelle.
Pocula de calicē melliti margie manat. Quicq̄d c̄m p̄lens dulci oblecta
uit amore. Amiſſum q̄rimur. et amaro ſp̄ba dolore. Sauctia mens fundit
renouat in pectore vuln⁹. Nos queq̄z quōdā elegiar. moraliū libro
tertio ſic iſiū. Sane q̄z breuis eſt. q̄z miſta dolore libido. Aufugit hec
raptu. ſed dolore vſq̄z manet. Et poſt pauca. Quid tibi blandis tātuq̄z
quid dulce videſ. Lui modicū mellis. ſeu⁹ amaror inefi. Lōtinuo fugiūt
q̄ ſensus tge quo. Holliter afficit. nec remanere queūt. Succedit ſaties.
ſuccedit ſedias. moror. Anxietas. culpa maxima pena maner. Lōſcia mēs
n̄ iſeris ſe morib⁹ ip̄a remorder. Sanaric⁹ neq̄. ni ſerat auctor opē. Itē.
Letiā carpit ſollicitudo comes.

Dihil igit dubiū eſt. qn̄ he ad beatitudinē vie. deuia quedam
ſint. nec p̄ducere eo queq̄z valeat. ad qd̄ ſe p̄ducturas eſſe p
mittit. Quātis ſo ip̄licite malis ſint. breuiſſime mōſtrabo. Quid
em pecunia ne ḡgregare conaberis. h̄ eripies h̄nti. Dignitatib⁹ ful
gere velis. tonati ſupplicabis. Et qui preire ceteros honore cupis
poſcendi humilitate vilesces. Potentia ne teſideras. ſubiectoz inſi

Foliū. Ixiij.

Stimulis agit frumentos
Ubi grata mella ſudit

Metz sept⁹

Ferit icta corda morſu

Proſa octaua

Boetij de consolatione philosophie

dīs obnoris. periculis subiacebis. Gloriaz petis. sed p̄ alia q̄q̄
distraictus securus eē desistis. Voluptuariā vitam degas. sed quis
nō spernat atq̄ abūciat vilissime. fragilissimeq; rei corporis fructum
Iā dō q̄ bona pre se corporis ferūt. q̄ exigua. q̄ fragili possessione n̄is
tūt. Nū em̄ elephātes mole. tauros robore superare poterit. Nū
tigres velocitate p̄ibit sc̄. Respice celi spaciū. firmitudinē. celerita
tē. et aliquāt desinit vilia mirari. Qd̄ qdē celū nō his poti⁹ est q̄ sua
qua regis rōne mirandū. forme dō nitor ut rapidus est. ut velox et
vernaliū floz mutabilitate fugacior. Qd̄ si (vt Aristoteles ait) lys
ceis oculis hoies vteref. vt coz vīsus obstatia queq; p̄etraret. nō
ne introspectis viscerib; illud Alcibiadis superficie pulcherrimum
corp⁹. turpissimū videref? Igit te pulch̄z videri. nō tua natura. q̄
oculor̄ spectantū reddit infirmitas. S; estimate q̄ vultis nimio
corpis bona. dū sciatis hoc qd̄cūq; miramini. tridusane febris igni/
culo possedissolui. Ex q̄bo oīb; illud in summā redigerelicit. q̄ hec
q̄ nec p̄stare q̄ pollicēt bona p̄nt. nec oīm bonoz̄ aggregatōne pfecta
s; et nec ad beatitudinē (q̄sī qdā calles) ferūt. nec beatos ip̄a p̄ficiunt

Quidēnum

Hae p̄sa p̄sum summātē reperit ea. q̄ supra disputauit. aiens volup
tates. gloriā. regna. dignitates. et diuitias. nec ad beatitudinē quasi qualis
dam vias ferre. nec beatos efficere. Deinde docet corporis bona cūpmis
esse fragilis. nec magno prudētib; hoīb; estimanda. H̄e vī. quas vul
gis statu ad felicitatē vias opinat. Quedā deuia. loca aua et recta
via nimis diversa. Quidēnum p̄tcula ē interrogatoria. i. cur nō. et est co
mētū teste Aerone. Flaccus libro sermonū p̄mo. Miltia est potior. qd̄
em̄. currīt hōre momento. Sensus est. quare nō monstrauero brevissimis
me. quātis malis he vī sint implicite. Potest et simp̄l accipi. vt sit prepa
ratūcula q̄dam future interrogatio. qd̄ et ipm̄ frequēs est apud com̄s
eos. et in sermone quotidianō. P̄scendi. ambiendi et perendi magistra
tus. H̄egas. degere velis. P̄ corporis seruitū. Seneca Lucillio Da
tor sum. et ad maiora genit⁹. q̄ vī mancipiū sim corporis mei. qd̄ eqdēnō
aliter aspicio q̄ pondus. ac penā vinculūq; literarū mee circūdatū. Iā
dō. Locine transit ad corporis bona. que ad superiora (quēadmodum
supra dictū est) facile referri possunt. Pre se ferūt. ostentāt. et q̄ felicio
res alij et ferri cupiūt. Num. nūquid. Elephātes. Tialū terrestriū
Plinio teste. maximū et elephas. proximius humanis sensib;. Elephan
tes domiti militant. et turrēs armatoz̄ in hostes ferūt. magnaq; ex parte
orientis bella p̄ficiunt. Prosternūt acies. proterūt armatos. Halcūt in africa

Elephas

Liber tertius Foliū. Ixiiij.

Altera syrticas solitudines, et in mauritania, ite in ethiopia et apud trogoj
 dicas, sed maximi in india, quos afri pauet, nec trueri audet. Nam et maiorum
 indicis magnitudo est. Legi Pinium libro naturalis historie, viij. ¶ Tauri
 bos ad pereandum reseruatus. Accipit et pro quoque robusto
 boue. Maro. Ergo age terre Pingue solū pīmis exemplo a mēlībī anni. Taurus.
 Fortes inuertat tauri. ¶ Tigres. Tigris hyrcani et indi seruare animal. Tigris
 velocitas tremenda, maxime cognite dum capiuntur. Tot' ei' set'. q̄ s̄p̄ nūmē
 rōsus est, ab insidiāte rapido equo q̄ maximē pīni. atq̄ in recētem subinde
 trāfert. At vbi vacuū cubile reperit fera (maribus enim cura non est soboles)
 ferri pīeps odore vestigās. Raptor appropinquātē frenitu, abyctus vnu et
 catus. Tollit illa mox, et pōdere etiā ocyor acta remeat, iterūq̄ pīsq̄.
 et subinde, donec in nauē regressu irrita feritas seuit i littore. Hec et Pla-
 nito, plura ex alijs de eadē tradens infra. ¶ Respicite. Considerate, ¶ Spa-
 ciū, spaciūdine, firmitatem. ¶ Celeritatem, velocitatem. ¶ His
 spacio, firmitudine, celeritate. ¶ Sua rōne, spiritu diuino. ¶ Forme, ho-
 ni, ostendit corporis pulchritudinē sane. ¶ Fluxū esse, et celerrime inuicibile
 ¶ Ut, quā, tū. ¶ Rapidus, citro pīteries. Domitianus ap̄ Suetoniu. Sic
 us nec grāt' q̄c̄s decore, nec breuius. Quidam librio de arte amādi scđo
 Ingenui dothes corporis addē bonis. Forma bonū fragile est. ¶ q̄c̄s acce-
 dit ad annos. Sit minor, et spacio carpitur illa suo. Nec s̄ violē, nec semper
 lilia florēt. Et riget amissa spina relicta rosa. Et tibi iā veniet cani formo-
 se capilli. Iā veniet ruga, q̄ tibi corp' aren. Nam mollire animū, q̄ duret et
 astrine formā. Sol ad extremos permanet ille rogos. Nec leuis ingenuas
 peti' coluisse p̄ artes Lura sit, et linguis edidicisse duas. Rursus idem
 Ergo age fallaci timide pīcīde figure. Quisq̄ es, atq̄ aliquid corpe mai-
 bate. Elia capite, pl. His caro senū, et is glia ei' q̄s flos agri. De
 rito forma hōis florū pīparat, eodē pene mometo virescit et arescens. ¶
 Barro. Quem puerū vidisti formosum, hūc vides deformēz in senecta.
 Apuleius in deo Socratis significare volens nihil esse breuius decore sic
 sit. Formosus est, expecta paulisper et nō erit. Calphurnius in bucolicis
 Donū forma breue est, nec se tibi cōmo dat annis. Seneca in Hippo
 lyto. Unicus forma bonū mortalib⁹. Epigui donū breve epis. Ut velox
 celeri pede lateris. Rursus idem. Ut fulgor teneris q̄ radiat genis. Mo-
 mento rapido, nullaque nō dies. Formosi spoliū corporis abstulit. Res ē for-
 ma fugax, q̄s sapiēs bono. Confidat fragili. Idem, vlt̄ q̄buldā videt
 al. Seneca in Orauia. Sola pīperio manet. Subiecta nulli mēris at
 q̄ animi bona. Flore decoris singuli carpūt dies. Salustius. Nā diuinitas
 arū et forme glia fluxa atq̄ fragilēt, pītus clara eternac̄ hatet. Diuinus
 Ambrosius in terris hexa. Surreterat aīi florib⁹ imista teneris sine spinis ro-
 sa, et pulcherrim⁹ flos sine villa fraude pīnabat, postea spina lepsit ḡr; et flo-
 ris, et hūane speculū pīferēs vite, q̄ suauitatē pīfūcōis sue finitimiis ex-
 raz stimul⁹ sepe pīpīgar. Gallata ē em̄ elegātia vite nr̄e, et q̄busdā solicij
 tuādīb⁹ obsepra, ut tristitia adiūta sit ḡr. Unū cū vīnūq̄s aut suauitate
 rōnis aut pīgioris cursus successib⁹ gratulat, meminisse culpe eu' pīuent.
 quā nobis i paradisi amentitate florēt, spine mēris, atq̄ sc̄entes iure pīcī
 vatōis assēpti sunt. Irrutiles igit̄ hō licet aut splendore nobilitati, aut

Boetij de cōsolatōe philosophie

fastigio potestatis. aut fulgore virtutis. s̄q; inferior a tua respice. sup spinas
germinas. nec plita grā manet. Breui vnuſq;cz decurso etatis flore marsh
celit. Aristoteles stagerita Nicomachi medici fili⁹ Platoni auditoꝝ p
cepto Alexādri magni. Plurima scriptis nō solū nervose. s; r elegāter cōſ
Lynceus. tra quorūdā vñ'go sor dide philosophatiū opinionē. **Lynceis** oculis.
ac uellimis sp̄cificissimis. Sūt q̄ opināt̄ oculos lynceos appellari acū
tissimos a lynceis. q̄ vt plini⁹ testat libro naturalis historie duo derige
sumo. capite octauo) clarissime omnīū q̄ trupedū cernūt. Alijs viden⁹ po
tius dicti a Lynceo uno ex argonautis acutissima oculoꝝ acie pedito q̄
(vt est in fabulis. r tradit Hieronym⁹) dicebas videre trās paricē. q̄ (vt
historici ferū) sp̄ciet nouissimā lunā. pm̄q; codē die in signo arietis. qđ
paucis mortaliū digit vidisse. r tñ fabula ora est cernēti. Lynceo vt do
cer plini⁹. De hoc ait Flacc⁹. Sol⁹ trāsib; nubila Lynce⁹. Hui⁹ mem
nit Horati⁹ in epis. r in sermonib; dixit. Ne corporis optima lynceis Lō
cēplere oculis. Lyncei mētio fit apud cruditos frequens. r in pñmis apud
Ciceronē. r Aquilū. r Senecā. Deminit r hui⁹ Plato in ep̄la q̄dam.
Aristoteles in pñmo de gñarōe r corrupcōe libro. N̄ q̄ debile visum ha
benti misit cēnt. acute videnti. vt linceū hñci oculū. nō eſſ; mistio. Aristot
e phanes in Pluto. Faro videoas vel Lynceo ip̄o acut⁹. Lucian⁹ in Her
mortimo. Tu do nobis ip̄o etias Lynceo sp̄cificior es. q̄ (sicuti video) p
pet⁹ ip̄o. q̄ sunt intus cernis. Sūt q̄ tradant Lynceū pñmū reperisse fo
dinis metalloꝝ eris. argenti. auri. r hinc vulgo natāz fabulā. q̄ ea quoq;
viderer q̄ sub terra forent. Apollonius in argonauticis scribit hñc Lyn
ceū vñq; adeo fuisse sp̄cificare. vt etiā terrā ip̄am oculoꝝ acie penetrare. q̄
q̄ a sud inferos fieret. quid eret. **Vetus e⁹ Erasmi⁹ vir dociſſim⁹.** idē
q̄ disertissim⁹ sic interpr̄at⁹ est. **A** mire viſus pollebat acutissime lynceus
Si mō vera est fama. virū q̄ p̄dicat illū. Persicile insperasse sub alris cō
dicta terris. Eusebius libro de euāgelica preparatōe octauo. capite qn̄to.
Ad hec longe abis a veritate. si maloꝝ aliquē felicē arbitraris. etiam
si Cresc dicit. acutior viſu ē Lynce⁹. malorib; corporis virib;. q̄ Cro
toniata ille D. Gany nede formosior sit. omnibusq; alijs corporis. r ex
teriorib; bonis abūdet. Qui cū mente suā plurimoꝝ dominatū ac pessi
moꝝ subiecit. cupidinis. doloris. timoris. stulticie. infirmitate. felix atq; beat⁹
esse nullo mō poterit. etiā vulgo beatus appelleret. **N**ā st animi oculos pa
rumpere volueris eleuare. atq; (vt possibile homini est) de vero bono p̄ſſ
derare. omnia q̄ nūc admirari videris. magno risu. pſequeris. Semper cū
enī meliora lateant. in locū eoz mala irrūpientia laudant. **C**uz vero in me
diū adiunt bona. tūc que geraria sunt. hac luce dilucidius turpitudinē
suā ostendunt. Si ergo diuinū illud bonū mente conceperis. nihil eorum
que dixisti facile apud vitiosos inueniri. inter bona collocabis. Preciosissi
ma nempe illoꝝ argenti atq; auri metallā sunt. q̄ a pessi. ma terrarū parte
solent p̄dire. Permutū nāq; profecto interest inter metalloꝝ sterilitatem
et fecunditatem terre non metallos. Longe quippe abest argenti atq; auri
natura a bonitate frugurū. sine quib; viuere nequimus. quod maxime in
annone patet caritate. Omnes thelauros pro modici temporis alimen
to recete propter necessitatem iud. canentes libet acer omnes prouocare solent.

Liber tertius

Folium. Ixv

Non est necessaria nob̄ cumulate affluunt. nature bonis abundantes. Proutē
ē nō possum⁹. h̄ argēto atq̄ auro inhiātes. et q̄si oculi capri. terreno pō de;
re huc arct̄ illuc p̄t̄ aurantia ferimur. p̄tinuo q̄ pecunie grā bello veramur
Vestes etiā magnificas cupim⁹. q̄ nihil alid sunt. q̄ textore art̄ laudes.
et flos ouī vē nō nulli poete dixerūt. Qui p̄o ḡle adeo cupid⁹ ē. vt v̄l a
malis laudari cupiat. h̄c ip̄obū cē nēcē ē. q̄ p̄e vñūq̄d̄q̄ suo sit gaudet.
Bonā at valitudinē aurū q̄rē. si diciderit. non paruos ai morbos ab
auditu ouiri. Qui virib⁹ corporis ceruicē elevat. atrocissimas an̄ ecuulos bel
luas ponat. Iea em̄ iceliger. turpissimum ē. feraz virib⁹ hoīem gliari. For
mositatē corporis iactare mētis p̄os nō poterit. q̄ breui adeo extinguit
te. vt antīc̄ florescat. deschoruisse videoſ. p̄fert̄. cū etiā ināata art̄ opa.
picta. picta. texta. nō pua vidēat exarare pulchritudine. Quoꝝ oīm nihil vñ
q̄ ap̄d̄ dēū inf̄ bona entūratū ē. qd̄ dico ap̄d̄ dēū. cū neq̄ periti hoīes. q̄
recte philosophant̄. bona caudatas has res. aut arbitrent̄. aut appellant̄.
Hac̄en⁹ Eusebi⁹. Alcibiades. Alcibiades Athēnēc̄ nō solū dux in
clivus. h̄ in dicēdo etiā eloquentissim⁹ fuit. vt Demosthenes & Theο,
phras⁹ trādicerat. Ut Proþ ait. fuit oīm etat̄ sue mlt̄ formosissimus.
ad oēs ap̄t̄. Silhs plen⁹. terra maric⁹ summ⁹ impator. cui⁹ tāta erat
oris arct̄ orōnis p̄medatio. vt nemo ei dicēdo posset relizzare. diues. cum
t̄ps posceret. laboriosus. patiēs. literal. splēdic⁹ nō min⁹ in vita q̄ in vic
tu. affabil. bland⁹. rēporib⁹ callidissime fuiens. Idē sil̄ atq̄ se remittebar.
ita luxuriosus. dissolut⁹. libidinosus. imperās reperebat. vt oēs admir⁹
rarent in uno hoīi rātā cē dissiliūdine atq̄ tā diuersaz naturā. M̄la de
eo refert Thucydides. Uticā eiusdē habeat ap̄d̄ Plutarchū. t̄ quē mō c̄
tau. Proþ Aemiliū. Apud Variliū. Scenū in p̄metario Socratē
inter alia Diotima his alloq̄. Si oculos tibi lynceos natura dediſſ̄ mi
Socrates. vt aspectu q̄libet occurriēta penetrares. formosissim⁹ illud ex
trinsec⁹ Alcibiadis cui corp⁹ tibi turpissim⁹ videre. ¶ Driduane febris.
febris trum diez. Scendū teste Seruo. febrē. liceat a fevuore dicta sit. cē Febris.
etiā frigidā. Per diminutum d̄ febricula. ¶ Dissoluti. corrupi. Diuus Febricula.
Ambroſi⁹ libro hexa. tertio. Hodie videoſ adulescentē validū. pubescē
tis eraſ ſtute florēt̄. grā specie. suauī colore. Crastina die tibi facie & ore
mutat̄ occurrit̄. t̄ q̄ p̄die tibi lauriſſim⁹ decore forme viſus ē grā. alio die
miserand⁹ apparet. egritudinis alici⁹ iſfirmitate refolut⁹. Diuus Ber
nard⁹ in libro de moꝝ instituōc. Qualis ē ita pulchritudo. q̄ leuis fe
bricula. t̄ rugosa feneſc⁹ ita totā dissolutuit. vt nec fuisse puteſ.

Alcibiades.

Hū heu q̄ miseros tramite deuio Abdūcit ignorātia
Nō aut̄ in viridi grātis arbore Nec vite gēmas carpit̄
Nō altis laq̄os montib⁹ abditis Utpisce ditetis dāpes
Nec vob̄ capreas si libeat sequi Tyrhenia capras vada
Ipsos quiuetā fluctib⁹ abditos Novit recessus equoris
Que gēmis niueis vnda feratior Uel q̄ rubentis purpure
Necno q̄ tenero pisce v̄l asperis Pr̄stent echinis littora.

Metz octa
num.

Boetii de cōsolatōe philosophie

Sz qnā lateat qd cupiūt bonū
 Et qd stelliferū trans abiūt polū
Quid dignū stolidis mētibꝫ ip̄cer
 Et cū salsa grani mole parauerint
Nescire ceci sustinent
Lellure demersi petunt
Dpes honores ambiant
Tū vera cognoscāt bona.

Caprea

Lyrbeni.

Echinus

Brouerbiß

Ambo

Prosalteria

Hacten⁹ mēdaci⁹ formā felicitat⁹ oñdille sufficerit. quā si q̄
spicacis intuear⁹. ordo ē deinceps q̄ sit vera mōstrare. B. Atq̄
video in h̄ nec opib⁹ sufficientiā. nec regnis potētiā. nec reuerentiā
dignitatib⁹. nec celebritatē gl̄ia. nec letitiā voluptatib⁹ posse p̄m-
gere p. An etiā causas. cur id ita sit. d̄phendisti. B. Tenui qđem

Liber tertius Foliū. lxvi.

veluti rimula mihi videoz intueri. si ex te cognoscere aptius malis
 p. Atq; pmptrissima rō ē. Qd̄ em̄ simplex inclivisimoz natura. id
 error hūanus sepat. et a vero atq; pfecto ad falsum impfectūq; tra-
 ducit. An tu arbitrasq; qd̄ nihilō indigeat egere potētia. B. Min-
 imē inq;. P. Recete tu qd̄. Nā si qd̄ ē qd̄ in villa re ibecillioris va-
 lenti sit. in hac. p̄satio nece ē egeat alieno. B. Ita ē inq;. P. Igīs
 sufficiētē potētiez vna eadēq; ē natura. B. Sic videt. P. Qd̄ vo-
 būmō si spernendū ne eē cēles. an oīm veneratōe dignissi-
 mū. B. At hoc inq; ne dubitari qd̄ p̄t. P. Addam⁹ igīs sufficien-
 tie potētiez reuerētiā. vt hec tria vnū eē iudicem⁹. B. Addam⁹ si
 qd̄ vera volum⁹ p̄fiteri. P. Quid igīs inq; obscurz ne h̄ atq; iḡ
 mobile cēles eē. an oīm celebritate clarissimū. Lōsidera vero ne qd̄
 nihilō idigere qd̄ potētissimū atq; honore dignissimū eē accessuz ē.
 egere claritudie. quā sibi p̄stare nō possit. atq; ob id aliq; ex pte vi-
 deat abiect⁹. B. Nō possuz inq; qn h̄ vti ē. ita etiā celeb̄ rimū eē
 p̄fitear. P. Lōsequēs igīs ē. vt claritudinē superiorib; tribo nihil dis-
 ferre fateāmur. B. Lōsequiſ inquā. P. Qd̄ igīs null⁹ egeat alieni.
 qd̄ suis cūcta virib; possit. qd̄ sit claz atq; reuerēdū. nōne h̄ etiā cō-
 stat eē letissimū. B. S; vñ huic inq; tali meror vll⁹ obrepat. ne co-
 gitare qd̄ possuz. P. Quare plenū eē leticie (sicqd̄ supiora mane-
 bunt) nece ē p̄fiteri. Atq; illō qd̄ p̄ eadē necessariū ē sufficiētie. pos-
 tentie. claritudinis. reuerētie iucūditat̄ noīa qd̄ eē diuersa. nullo
 h̄o mō discrepare subam. B. Necesse ē inq;. P. Vocigī qd̄ ē vñū
 simplexz natura prauitas hōim disparit. Et dū rei q̄ p̄tib; care-
 pte conat adipisci. nec portionē q̄ nullā ē. nec ipam (quā minime
 affectat) assequit⁹. B. Quo nā inq; mō. P. Qui diuitias (inq;) pe-
 rit penurie fuga. de potētia nihil laborat. viliis obscurisq; eē mauiit.
 multas etiā sibi naturales qz̄ subtrahit voluptates. ne pecuniam
 quā paruit amittat. S; h̄ mō ne sufficiētia qd̄ ētingit ei quē valē-
 tia deserit. quē molestia pūgit. quē vilitas abiicit. quē recōdit obscu-
 ritas. Qui h̄o solū posse considerat. p̄fligat opes. despicit voluptas.

Boetij de cōsolatōe philosophie

tes.honorēq; potētia carentē.gloriā q̄z nū hili pēdit Sz huic q̄z
q̄z mīta desciāt vides. fit em̄ vt aliquā necessarijs egeat. vt antie-
tatib; mordeat. Lūq; hec depellere neq;at. id etiā qd̄ marie p̄cebat.
potēs eē desistat. Silit ratiocinari de honorib;. gl̄ia. voluptatib;
licer. Nā cū vnūq; q̄z hoz idē qd̄ cetera sit. q̄s hoz aliqd̄ sinece-
ter; petit. ne illō qd̄e qd̄ desiderat app̄hendit. B. Quid igit̄ inq̄z
P. Si q̄s cūcta sil̄ cupiat adipisci. summā qd̄e b̄titudinis ille ve-
lit. h̄z nū in his eā reperiet q̄ demōstrauim̄. id qd̄ pollicent̄ nō posse
offerre. B. Minime inq̄z. P. In his igit̄ q̄ singula q̄z expetendor
p̄stare credunt̄. b̄tudo nullo mō intelligēda ē. B. fateor inq̄z. i h̄
nū h̄l verius dici p̄t. P. Hades igit̄ (inq̄z) r̄formā false felicitatis
causas. Deflecte nūc in aduersis mētis intuitū. ibi em̄ vera (qua p̄
missim̄) statim videbis. B. Atq; hec inq̄z v̄l ceco p̄spicua ē. eāq; tu
paulo aī, monstrasti. dū false causas apire conabat̄. Nā (nisi fallor)
ea vera ē r̄fecta felicitas. q̄ sufficientē. potētē. renerēdū. celebrē. le-
tūq; pficiat. Atq; vt me interi⁹ aīaduertisse cognoscas. q̄ vnū hoz
(qm̄ idē cūcta sunt) veraciē p̄stare p̄t. hanc eē plenā b̄tudinē sine
ambiguitate cognosco P. O te alumne. hac opinione felicē sentio.
si qd̄e. h̄ inq̄t adiecer̄. B. Quidnā inq̄z P. Esse ne aliqd̄ in his mor-
talib; caducisq; rebo putas. qd̄ h̄mōi statū possit afferre. B. Mi-
nime inq̄z puto. idq; a te nūh̄l vt ap̄linus desideret ostēlym est. P.
Dec igit̄ v̄l imagines veri boni. vel imp̄fecta qdā dare bona mor-
talib; yident̄. vez̄ at atq; p̄fectū bonū p̄ferre nō p̄nt. B. Assentior
inq̄z. P. Qm̄ igit̄ agnouisti q̄ va illa sit. q̄ aut̄ b̄tudinē mentiant̄.
nūc sup̄est vt vñ verā hāc petere possis agnoscas. B. Id qd̄e inq̄z
iādudū vehemēter expecto. P. Sz cū (vti in Thimeo platoni in-
quit nro placet) in minimis q̄z rebo diuinū p̄sidū debeat iplorari.
qd̄ nūc faciendū cēles. vt illi⁹ summi boni sedē reperire mereamur
B. Inuocandū inq̄z rez oīm patrē. q̄ p̄termissō nullū rite fundat̄
exordiū. P. Recte inq̄t. ac sīl ita modulata est.

¶ Hacien⁹ Boethio Ph̄ia false formā felicitas oī dū. ¶ causas reddit̄

Liber tertius Foliū. lxvij.

eur in his q̄ mortales appetūt, summū bonū nō possit inueniri. Atq̄ s̄ se
maximū hoīb̄ errorē accidere, q̄ prauitate sua id. pura summū, distinx̄
rīne, qd̄ suapte natura simplex et indiuiduū nullā patēt sc̄dēm. Nā vera
beatiudo ea q̄ separat stultū vulḡ oīa s̄l̄ sp̄lecer, sufficiētā, potētā, reue
rētā, celebriatē, et letitiā, quoꝝ vnū qd̄lter absq̄ reliq̄ nem̄ vñq̄ p̄ ob
tinere. ¶ Hacenus, bucusq; ¶ Dendacis, falle. ¶ Perspicaciter acutē.
¶ Deinceps, deinde, gradatum. ¶ Velut rimula. ¶ Pūch̄a translatio.
¶ Halim, malo, vt velum p̄ volo. ¶ Atq; vñ sit er̄ error, cuidētē ostendit,
et gradatim certis colligit argumētis, vñā eā dēq; ē naturā sufficiētē
potētē, reuerētē, celebriatē, arq̄ letitiae. ¶ Egere clarit, subaudi, videat.
¶ Abiecti, stēpt̄. ¶ Dispertit, in p̄es diuidit. ¶ Rei, vere felicitatis.
¶ Quā minime affectat. Atq; supra dictū est, oēs summū bonū verāq; se
licitate appetere, qd̄o igl̄ nūc d̄, aliquē rē ipam minime affectare. Ut hic
scrupul⁹ extinat, ne quē male forsitan habeat, ad aduertēdū est duplē esse
hoīs appetūt, alterq; qd̄e naturalē, p̄fusū, et inordinatū, ecq; oēs morta
les (qd̄ supra dictū est) in summū bonū ferri, verāq; beatitudinē appetere.
alterq; p̄ rōnale, discrētū, et ordinatū, ecq; paucos in summū bonū diuia
grā dirigi, pura eos dūrāxat, q̄ norū, vbi id, et qd̄, querēdū sit, recta qd̄
via, fide, spe, et charitate freti tēdūt, vt illud rādē p̄sequāt. ¶ Expone tūc.
qd̄ minime affectat, i.e. appetit q̄ sit appetit primo, directo, et ordinato, co
mō, via q̄ summū illud bonū est inuestigādū. ¶ Qui diuitias. ¶ Iu
stide docet, quē ad modū mortales a recta via insipietēt aberrātēs, concē
tū rei q̄ p̄tes nō h̄z partē vñā quālētēt ceteris neḡ certis, adipisci. ¶ Solū
posse, solā potētā. ¶ Prestigat, dissipat, p̄diḡt, pfundit. ¶ Dordcas, cō
tristē. ¶ Summā p̄fētō em, absuūtā, integrātā rōnē. ¶ In aduersiū, in cō
trariā mētis p̄tē. ¶ Hee vera felicitas. ¶ Vel, etiam ¶ Perspicua, pates.
Perspicuū d̄, qd̄ visus p̄uiū est. ¶ Ea, vera est, Definitio est beatitudis.
¶ Bis qd̄ differēt ab ea q̄ data ē supra, re p̄o p̄sentēs. ¶ Uti, quē ad modū
dū. ¶ In Timo, in nobilissimo illo dialogo. Timo, Le crētis p̄ h̄s Py
thagorē no bilitate et opib; p̄tātissim⁹, summis magistratib; et honorib;
func⁹ est, et ad summā tot⁹ ph̄ie fastigia felicitēt ascedit. Hui⁹ noīe Pla
to pulcherrimū libz suū inscriptis, in q̄ Socrates Timo, sic alleq̄. ¶ Tūc
ergo interest o Timo, inuocatis fm̄ legē dīs disputatōnem iā exordi.
Lui Timo, hūc in modū r̄sider. ¶ Pre te plulis Socrates. Nam cū oēs
q̄ mētis quoq; mō sp̄otes sunt, in operis cuiusl̄ bei, vel magni vel qui p̄n
cipio inuocare dēū soleat. C̄to nos equi⁹ est de vniuersit, siue genū si si
ue ingenitū, disputatōros, nisi forte desipim⁹ inuocare diuinā c p̄. ¶ Dīs
Augustin⁹ libro academicor̄ sc̄do. In p̄mis diuinū auxiliū c m̄: deuotis
one arq̄ p̄cētare implorādū est Plato in ep̄la ad Dionis p̄p̄h̄s et am̄is
tos. Om̄ib; cīm in rebz et dicēdis et cogitādis p̄ncipiū lḡ a dīs est faciens
dū. Rite, recte, bene. ¶ Modulata est, cecinit.

O Qui perpetua mēdum ratione gubernas
Terrarum celiq; sator qui tempus ab eo
Ire iubes, stabilisq; manens das cuncta moueri

Metz̄ nonū.

¶ i.

Boetij de consolatione philosophie

Quem non externe pepulerūt fingere cause
 Materie fluitantis opus. verum insita summi
 Forma boni liuore carens. tu cuncta superno
 Ducas ab exemplo. pulchrum pulcherrimus ipse
 Mundum mente gerens similiq; in imagine formans
 Perfectasq; iubens perfectum absoluere partes
 Tu numeris elementa ligas ut frigora flaminis
 Arida conueniant liquidis. ne purior ignis
 Euolat. aut mersas deducant pondera terras
 Tu triplicis medium nature cūcta mouentem
 Connectens animam per consona membra resoluas
 Que cum secta duos motum glomeravit in orbes
 In semet redditura meat. mentemq; profundam
 Circuit et simili connectit imagine celum
 Tu causis animas parib;. vitasq; minores
 Prouehis. et leuius sublimes currib; aptans
 In celum terramq; seris. quas lege benigna
 Ad te conuersas reduci facis igne reuerti
 Da pater augustam menti concendere sedens
 Da fontem lustrare boni. da luce reperta
 In te conspicuos animi defigere viles
 Diffice terrene nebulas et pondera molis
 Atq; tuo splendore mica. tu namq; serenum
 Tu requies tranquilla pijs. te cernere finis

Principium. vector. dux. semita terminus idem.

 Herito nūc et heroico carmine vtis. cū deū inuocet omniū rez creatorē
 P̄seruatorē. patrē optimū maximū. pulcherrimū. potētissimū. ac. vt semel
 dicā. inenarrabilē. et ab exelamatoē sumit initiuū. que summā admiratois
 vīn hz. qua qdēm tum solemus vti cū scare volemus tancas cō laudes.
 ac merita cuiuspiā. vt ea. p dignitate nullis verbis sequi valeam⁹. Car
 men aut hoc isto puleberrimū crudelissimūq; ex Platonis fere Timo
 mirabili ingenio deprop̄ptū est. Q interiecio est admiratū imensam
 infinitā. et incōprehensibilē dei maiestatē. Q Perpetua rōne. eterna dispo
 sitione. sempiterna prudētia. Q Sator. creator. Q Cēp⁹. ab euo. Ircis

Liber terrius

Folium. Ixvij.

tes. Id est post eum, tēpus quasi eius imaginē fluere iheras. Erat cū cum sine eternitas. cuū, et tēp⁹ Primū eoz soli⁹ dei est. q̄ nec p̄ncipiū h̄z, nec sih nē, sed ip̄e p̄ncipiū et finis est omnīū Secūdū angelis tributū est. q̄ p̄ncipiū um h̄st et fine carent. qd⁹ et reb̄ oib̄ permanētib̄ tribui quoq̄ debere nōn ul̄ lis placuit. Tertiū puta tēp⁹ postremo loco statutū est. eoz q̄ et generatis om̄i corruptiōi sunt obnoxia. tāets ad alia quoq̄ trāscrat. Joānes Frāciscus Nicus hymno p̄mo. Longinquo p̄mū tēpus tūc fluxit ab euo. Et moū fluitans nunq̄ cessantis olympi. Timeus apud Platonez Lū igit̄ inq̄t hoc a se factū sempiternū dcoz simulachr̄ moueri et vivere pater ille q̄ genuit animaduerteret. delectatus est ope, et hac duc⁹ letitia opus suū multo erā magis p̄mo illi exēplari sile reddere cogitauit. Ita q̄ quādū in dōcū illud sempiternū aīal est. ita viuēsum hoc p̄ virib̄ tale facere statuit. Illi⁹ q̄dez aīal eterna natura est. qd⁹ genito operi p̄gruere omnino nō p̄. Necrō imaginē cui no bīle effingere decreuit. ac dū celū ex̄ ornaret. fecit eternitatis in vnitate manētis eternā quādā in numero fūs enē imaginē. quā nos tēpus vocamus. Dies noctes et menses et annos. q̄ ante celū nō erāt. tūc na scēte inūdo. nasci iussit. q̄ oīa tēpis par̄ tes sunt. Hec Timeus. Jam qd sit tēp⁹ videam⁹. Autote Speculatio tēpus a Platone in modū tēp⁹ est. Tēp⁹ est solis mot⁹, p̄gressioz nis mensura. Este Plutarcho in libro de placitis p̄hoz. Pythagoras dixit tēpus sphērā extremitate cē. Plato. cui effigie mobile. vel mun dane motionis intercapēdine. Eratosthenes. solis iter. Plato essentiā tēporis celi motū. Stoicor̄ pleriq̄ motiones ip̄am. Macrobius libro saz turnaliū p̄mo. Tēpus est inq̄ certa dimētō. que ex celi questione colligēt Aristoteles libro physice auscultatōis quarto. Tempus est numer⁹ motus fini p̄hus et posteri⁹. Q̄de definitio hīc in modū soler exponi. Tēpus est numerus numerar⁹ ipsius motus localis. nō cuiuscūq; sed p̄mi mobili fini partē priorē successionis et posteriorē. Rodolphus aut̄ Agricola Phisius. acutissimo vir ingenio. et eruditōne singulari. volumine di lecticor̄ p̄mo. Temp⁹ inquit definiti soler esse numerus mot⁹ fini p̄hus et posteri⁹. Nos apertius dicem⁹. esse et celi solisq; vertigine deducum spaciū. quo rerū omnīū agitatōr̄ agitatur. viciſſitudinēq; metuntur. Hec Agricola. Hu⁹ Aurelius Augustin⁹. omnū mortaliū longe doctissimus. libro confessionū undecimo. se ignorare quid sit tempus p̄ficerat. tamētī vīdeat id quādā esse distentōnem. In eodē libro inter alia tēporis Plato nicam Aristotelicāq; definitiōem improbabās. Nemo ergo inquit inīdi dīcat celestī corporū motus esse tempora. q̄ et cuiusdaz voto cū sol stetit. ut vicer⁹ Iosue prelū perageret. sol stabat. sed tempus ibat. Stabilis Marsilius Ficinus libro theologie tertio. Deus p̄ se mouet. agitq; oīa. ip̄e q̄de stabilis p̄ seīm. Baptista Dāruanus in. ij. calamitatū libro. Sed solū videat patrē et reuerērē adoret. Qui sedet. et stabilis solo mouet oīa nutu. Hu⁹ Augustin⁹ libro p̄fessionū p̄mo. Tu aut̄ domine. qui et semp̄ viuis. et nihil moritur in te. quoniam p̄mordia seculor̄. et ante om̄e qd vel ante dīci p̄. tu es. et deus es. dominusq; omnium que creasti. et apud te rerum omnīū mutabilium immutabiles manēt origines. et om̄iū irrationabiliū. et tēperaliū lūc. p̄iterne viuēt rōnes. Plāmographus

Tempus

Boetij de cōsolatōe philosophie

Cause.

Idee'

Dicitur ea, et mutabuntur, tu autem id est ipse es. **D**iuinus Jacobus apostolus. **T**u quoniam non es transmutatio, nec vicissitudinis obubratio. Et ipse apud **D**alechiam prophetaz. **E**go dominus inquit, et non mutor. **E**xterne caue, et cause extra diuinam mentem sitae, cu[m] nulle forceret, nec deus ab uno alio moueret posset. **A**ristoteles quoque posuit causas quibus omnia sunt, et quae mouendi principium est, secundum eum ex quod sit aliud, quia materia vocat, tertia rationem ac spem, quia voluntatis et formae, quartam finem, propter quem voluntatis operis effectus. **H**is quinque Platoni adhibet exemplar, quam idealiter vocat, hoc est enim id ad quod respetuus operis, id quod destinat effectus. **D**eus autem intra se rerum omnium exemplaria habet. **H**ic autem mundus ex nihilo creavit, nullis externis causulis excitatus, sed ad internum exemplar, et propter summam bonitatem. **E**t hoc est quod subdit. **T**erminus, sed. **F**orma, idea, exemplar. **S**ummi boni, insita, interna, in te sita. **Q**uatuor carceres, experientia inuidit. **P**hilipus Judeus ex sententia **D**ose de mundi creatore scribit, opificem rerum omnium deum bonum esse, nec ulli eorum quod sunt inuidere, præterea mundum prodidisse. **T**imeus vero Platonicus. Dicamus inquit quoniam ob causam illae rerum auctor generatoem et hoc uniuscunus constituit. Bonus erat. Bonus autem nulla voluntas aliquis de re inuidit, tangit. Ergo cu[m] lux ab eo alienus simus esset, omnia sibi fieri poterat. Simillima fieri voluit. Et post pauca. **T**onitrus ita mundus constituit, ut pulcherrimum natura opus optimum foret. **D**ucis, pducis. Ab exemplo supno, ex eterna idea. Sunt autem idee principales quodammodo forme, et eternae, que diuina intelligentia continetur, ut Augustinus ait in libro octogintatrium questionum, quod cum ipse nec orans, neque intereat, sed eas tamen formari de omni quod oriri et interire potest, et omne quod existit et interit. Sunt autem he in mente diuina, et exemplaria dicti per auctorem Thomam, quod inquit, rerum factorum principia sunt, rationes vero habent, qua dicuntur principia cognoscendi, quodammodo enim ipsi deus intelligentia sua omni quo cognoscitur modo praescere cognoscit, et non solum quia in se est, sed quia participari similitudine quadam a rebus creatis potest, quecumque vero creata sunt, propriam habent speciem, quia similitudinem diuine intelligentie participant. **P**ulpius ipse **T**imeus Platonicus. **L**ux vero et mundus omnium genitorum pulcherrimus sit, et eius auctor causarum omnium optimus, dubius non est, quoniam semper eternam secutus est exemplum. Sic igitur generat ad id effectum, quod ratione et sapientia sola comprehendit, et immutabile permanet. **P**rofessor, quod iubet. **O**rdo est. **E**t iutes praescient mundum absoluunt, et absolutas habere pres praefectas. Ideo **T**imeus. Quatuor igitur ea, quae rerum quatuor libet integrum mundus accepit. **E**t omni qui ipse ignis, aere, aqua, terra ipsius fater ita ipsum proposuit, ut nullum cuiuscumque istorum partem aut vim extra relinque ret. Ideo ea ratione fecit, quoniam quodem per totum hoc animal quod maxime praescit et praefectus partibus est. Deinde ut esset unum, cu[m] nihil extra relinet fuerit, et quod alio terum generaret. Postremo ne quis ipsum morbo, aut senectus attingeret. **T**unc meritis eleminta ligas. **T**imeus igitur. **Q**uoniam vero corpore spectabilis et tractabilis mundus erat futurus, ac sine igni videri nihil potest, nihilque sine solido tangi, et solidum absque terra nihil, ideo in opere huius exercitio de igne primo terramque creavit. **S**ed duo sola ab aliis tertio quodammodo coherere non possunt, mecumque aliquod vinculum utrumque desiderat. **E**ncirculatum vero id est apertissimum atque pulcherrimum, quod ex se et ipsis quod astringit quod maxime voluntas efficit. **H**oc maxime pertinet rationibus alterne preparacionis assecetur. **N**isi enim in tribus numeris aut

mobib; aut virib; mediū ita se hz ad postremū. vt p̄mū ad mediu. vclissis
q̄b ut postremū cū medio. ita mediū cū p̄mo p̄gruit. tūc q̄b mediū est. et
p̄mū fit. et postremū. Postremū q̄s et p̄mū media sūt. Ita necessitas co-
git. visioia q̄ sic deuinca fuerint. eadē inter se sint. Eadē p̄o cum facta sint.
effici. vt oia sint vñū. Qd si vniuersi corp⁹ latitudine h̄re debuisset. nullā
p̄o pfunditatem. vñū sane cū ad seipm. cū ad extrema vñcēda interierum
mediū sufficeret. Sz cū soliditatē mūdus regreret. solida p̄o nō vno. Sz
duob; sp̄ medib; copulen. inter ignē et terrā de⁹ aerē aquāq; locauit. ea q̄b
ita int̄ se inuicē. q̄d fieri poterat. p̄parauit. vt quēadmodū ignis ad aerē
ita aer ad aquā. vt aer ad aquā. sic aq̄ ad terrā p̄grue p̄fcrat. Qua ex cōs
iunetō ita p̄stut⁹ ē mūd⁹. vt aspici tāgicē possit. Propterea ex hmōi re
bus nūero q̄tuor mūdi corp⁹ p̄flati ē. ea p̄nctū p̄paratōe. q̄ dixi. Ex q̄se
ipm amicitia p̄cordi p̄lectit. arq̄ ita apie cohoret. vt neq̄at dissolu villo
mō. nisi ab eodē. a q̄ colligatū. Seuerin⁹ n̄ libro de musica p̄o. capite se
cūdo. Jā p̄o q̄tuor elemētoz diuersitatis trias p̄tērias nūl qdā harz
monia p̄nigeret. q̄ fieri possit. vt in vñū corp⁹ ac machinā p̄ueniret. Sed
hec ois diuersitatis ita et ipm varietatem parit. et fructū. vt tñ vñū animi
corp⁹ efficiat. Unū si qd̄ hoq̄. q̄ rāta varietate reb; ministrat. aio et cogitā
tione discerpas. cūcta pereat. nec (vt ita dicā) p̄sonū quicq̄ seruēt. Et vt
in ḡib; chordis h̄ vocis mod⁹ ē. vt nō ad taciturnitatē grauitas vlc̄s
descēdat. atq̄ in acut⁹ ille custodit acuminis mod⁹. ne nerui nimii tēsi vo
cis renuntiate rūpan. Sz totū sibi vt p̄sentantū arq̄ p̄uenies. ita etiā i mūd⁹
di musica peruidit⁹ nūl ita ē nūmū posse. vt alter⁹ p̄pria nimicitate dis
soluat. Uex quicq̄ illo ē. aut siuos affert fruct⁹. aut alīs auxiliis. vt affe
rante. Nā qd̄ p̄stringit hyems. ver lata. corret estas. maturat autūn⁹. tem
poraz vicissim vel ipa siuos affert fruct⁹. vñl alīs. vt afferat. subministrat.
De elemētoz p̄ nūeros p̄nexiōe. plura lege apd̄ Dacrobūi sane q̄b iucūs
da in p̄o libro p̄metarioz. q̄s in Sciptoniſ ſomniū p̄posuit. ¶ Humer⁹.
q̄ternario elemētoz nūero. et ternario interſticioz. Trib; em̄ interſtitijs co-
ueniētissim⁹ q̄tuor p̄næxa ſunt elemēta. q̄b p̄mū ē a terra ad aquā. ſecūdū
ab aq̄ ad aerē. tertii ab aere ad ignē. ¶ Frig. frigida calidis. ¶ Arida
ſeca. ¶ Lqd̄. humidis. ¶ Purior. ſincerior. ¶ Euolat. exra locū p̄p̄
scriptū nimia leuitate euagel. ¶ Deras. obrutus nimia ūtūtate. ¶ De
ducat. dep̄māt. ¶ Tu triplicis mediā. Ordō ē. Tu p̄nctens aiam me-
diā triplicis nature mouentē cūcta. resolutis. i. exp̄adis. subaudi eā. et repe
te mediā p̄lona mēba. ¶ Triplicis nature. q̄ (vt Platoni vñlū. ē) ex
trib; rex generib;. cēntia. eo dē. et altero de⁹ vñā aie mūdi p̄flauit naturā.
tā exacta ūmīſtione. vt in cēntia ei⁹ vlc̄s idē inefſet. alter⁹. arq̄ vicissim in
ipo ei⁹ eodē inefſet. et alter⁹. et cēntia. rursus in ipo ei⁹ altero et cēntia lateret.
et idē Uel nature triplicis ideo. q̄ aia mūdi ūblimes causas cū ūtūtis
p̄nctēs effectib;. in ſerpa manet. et declinat ad effect⁹. et ad cauſas aſcedit.
¶ Dediā. Ut Platoni placet. de⁹ aiam in medio rex p̄ſtituit. p̄dēcēt
ea inde p̄ totū. et in eam alīq̄d ei⁹ eduxit exra mūdi. q̄ videlic̄z dū. p̄nq̄
deret mūdo. quereret ad deū. Itē aia ē medi⁹ rex grad⁹. arq̄ ees grad⁹
tā ūplores q̄b inferiores p̄nctēt in vñū dū ipa et ad ūperos aſcēdit. et
descedit ad ūferos. Timetus apd̄ Platone. Ex ea ūba q̄ ūndūdū. et ū

Boetij de cōsolatōe philosophie

ea dē. sūsc̄t̄ ē. et ex ea rursus q̄ circa corpora diuidua sit tertia sube sp̄em cōmisicut mediā. q̄ rursus cēt nature ipius eiusdē. et nature ipius alteri paricipes. cāq̄ p̄ bee mediū p̄sticuit int̄ indiuiduā subam. et ea q̄ circa corp̄ diuidit. Et cū tria sumplūset. in yñā sp̄ez oīa tēperaut. ¶ Lucta mouēt Vergi Enei. lib. vi. Tōtāq̄ infusa p̄ art⁹ Dens agitat molē. et magno se corge miscet. ¶ Per p̄sona mēbra. p̄ mūdi pres harmonia qđā p̄sum̄t̄as. et p̄gruētes. Timeus Platonic⁹. Postq̄ igit̄ bīm creatoris illi⁹ meū tem̄ tota aic p̄stitutio absoluēta fuit. mot̄ oīne corporeū intra ip̄az effinxit. medūq̄ medic accōmodās. apro modulamē copulauit. ¶ At illa a me dīo p̄ oē v̄lq̄ ad celi extrema se porrigeat. eiq̄ exrinse⁹ circūfusa. sez in se ip̄a pueret. ita sempiterne sapientiōz vite in yñuersuz tōs diuinū dedit exordiū. Et corp⁹ qđē celi spectabile factū ē. atq̄ p̄ oculo p̄ effugit obuiū tū. rōnis et modulaminis q̄pos. ab auctore suo oīn. q̄ sp̄ sunt. et ad icellū gentiā p̄tinet. optimo. ip̄a q̄bz optima oīn. q̄ genita sunt effecta. ¶ Quē. mūdi aia. ¶ Secta. diuisa in duo. q̄ referit ad motū. ¶ S̄ omerauit. et bīculariter egit. ¶ In ortes duos. in geminos círculos. pura in firmamētū nō errās. et in ortes p̄uagātū planetaz. Aia mundi adeo. p̄cessit p̄fera. ut suā ferme idēa impluerit. Diuilio ī lōgū oīndit p̄p̄riū ale motū naturātē rectū. sez in sensu. et vegetatiōi siue mouēti naturā. Itē ob id secat̄ duo ve oīndat tū in aia duplice cē rectū motū. sez ad sentendū atq̄s mouēdū. tū ab aia in corpe silt̄ cē genitū. sez vñfōrmē. atq̄s multiformē. Intersecat̄ p̄ linea duas ad aiam figurādā. deinde et̄s reficit in gryzū. indicans naturā ale ex se ad rectū motū p̄tuliōrē. p̄o ipo deo p̄ intelligēt̄ mun⁹ cirulari motui p̄roclus accōmodari. ger⁹. unis inquā círcul. firmamētū sez. nō errāt̄ ac post firmamētū orbib⁹ p̄uagātū planetaz. Firmamētū qđē circuit̄ ip̄am idētēat̄ intelligēt̄. et̄s naturā p̄p̄le referit. Anfract⁹ ale mūt̄ pl̄ces planetaz p̄rie naturā. alteritar. inferiorūq̄ ale grēū rep̄sentat̄. ¶ In semet. in seip̄az. ¶ Deat̄. mouef̄. ¶ Denē. p̄fundā intelligentiā. Reuo lucio em̄ ale ortē intelligēti comitā. Dor⁹ qđē ale. si ab intelligēt̄ pent̄us deferat. statim t̄z in p̄cipiēdo. q̄s in agēdo. solū translit̄ in rectū. Qd̄ ab̄ reperat̄ semet̄. am. sileb̄ p̄ alia gyros glomerat̄. sortit ab icellecū q̄s dā sup̄iorē. q̄ et̄ manēs in se. et̄ subito puerus in cām. largit̄ intelligēt̄ ale. p̄ quā q̄s p̄zreccā manū sūlt̄ aiam naturā p̄p̄ia vagabūdā. motūq̄ et̄s irrequet̄. et̄ ad rectā extra se linea naturali p̄niorē. retorquet in orbē mediū int̄ motū rectū atq̄s querit̄. Hinc aia in semet reditū meat̄. mentiq̄ p̄fun dā. Circuit̄. et̄ sili puerit̄ imagine celū. ¶ Tu causis aias parib⁹. hois aiam ait Plato a deo et̄s dē rex generib⁹ codē in craterē om̄nisti. atq̄ mūdi aiam fuisse p̄flata. Crater h̄ec ip̄am vite rōnaliis idēa. h̄ adūt̄ uigil ex reliquijs superioris om̄nistiōis fuisse p̄fecta. Ficino p̄ticularis vit̄as vñuersali vita inferiores cē. Tu p̄o de⁹ aias. id ē singulos ordines aiaj̄ singul̄ stellis accōmodat̄. Adh̄ilet̄ et̄ vehicula. i. ethereā corpora. Dol̄er et̄ fatales leges. dū aīab̄ infundit formulas idēa. p̄ q̄s ale in se qñq̄ pueris rōnes rex agnoscere possint. Timei Platonic⁹ Marsilio Ficino interprēt̄ hec sunt p̄ba. Hec sat̄ in eodē rursus craterē. in q̄ mundi rotius aiam pm̄fēcēs tēperauerat. superioris tēperatois reliq̄ias miscendo p̄fudit̄. mō qđā eodē. nō tñ p̄fectas silit̄. h̄ sedo. et̄ tertio qđū a p̄mis deficien̄tes. Deniq̄ cū yñuersuz p̄sticuit̄. astris parēnūc̄ distribuit̄ aiaj̄. sūl̄

gulis singulas adhuc. eisq; tāq; vehiculo ipositis monstrauit yntuerit
naturā. ac leges farales dixit. **G**alias. hoīm subaudi. **T**lausis parib.
Pstī rōne. et causis rerūq; generib; eisdē. qb; aia mūdi facia ē. **G**italesq;
minores. ignobiliores aias. vt brutoz. aialūz. plātarz. **T**rouebis. p̄
ducis. **G**Leub. celeris mobilib. **S**ublimes. p̄stātores alas. **G**Curri
bus. vehicul. Ut cū platonī visum ē. de animis corza. q̄si vehicula sub
didit. **G**eris. seminas. et h̄ ex opinione Platonica dicu cui placuit dñi
spirituū altos in terrā. altos in lunā. altos in alia tgis instrumenta spargere
q̄i scūs. **G**Lege benigna. vt boles violētes passioes ex corpis p̄uicōe
in aia exicitas superēt. iusteq; viuāt. **R**educe. reduces faciēt. reducēt **R**educes

GReduces pris dicunt. q̄ magua pūcula euaserit. **I**gne. amore **D**ar
sil Platone in metrī orōne q̄rta. capite ferro. **E**ternus igit amor. q̄
sp in dñi afficit anim. efficit. vt deo sp tanq; nouo spectaculo gaudet.
Amorē hūc eadē dei bonitas sp accēdit in aio. q̄ et beatū facit amarē. **T**rig
igit (vt breui p̄plectat) amoris būficia collaudabim. q̄ nos olim diuī
lus in integrū restituēdo. reducit in celū. q̄ suis quēq; collocat sedib; facie
q̄ ces in illa distributō q̄tos. qd̄ oī expulso fastidio. suo q̄dā ardore ob
lectacēt q̄s nouū iugit accēdit in aio. reditq; illū blāda ei dulci fruītōe
bīn. **L**ectorē h̄ loco. anteq; ad alia p̄grediar enarrāda. veliz admonitū
Boethianā in h̄ carmine phiam. nō solū diligēcer. vez et caute platonē imi
tari. cui opinions de aia mūdi ceterisq; hoīm pura. et pecudis et arboris
nō vslq; p̄ christians hoīb; pbant. rāctis nos latinis fere singla ex Pla
tonis doctrina nō indiligēter expoſuerim. **P**oro celestes spherās habe
re aias nō mō Platonici. h̄ oēs etiā peripateticī p̄fiteri. **O**d Aristoteles
les docet libro de celo sedo. Rursus q̄nto et octauo naturaliū. sedo de aia.
vnde dīutnoz. **C**heophrast⁹ etiā discipul⁹ Aristotel⁹ libro de celo **O**d
Anicēna et Algazeles sumīmope p̄firnarūt. **A**ugustin⁹ **B**ureli⁹ in libro.
cui titulus Enchiridion. et Thomas Aquinas in libro p̄tra gēsles sedo
tradūt. nihil. quātū ab christiana doctrinā speciat. interesse. celestia corza
alias h̄re. vt nō h̄re. **P**aul⁹ **C**ortesius libro finiaz sedo distincōe quartā
Platone inq̄t p̄ncipe multi sidera animātia et voluerūt. Strofis at plaz
te astris vim et mētē inē diuinā. Et Anaxagore ab Atheniensib; ē ne
gociū exhibitū. qm̄ solez flgratē lapide. nec deum. nec animātia ēē dixisset.
Ipud nostros h̄o **O**rigenes a Platone nō discedēs. animātia sidera p̄g
taut. q̄ pedeſerit dubitāter subseq; videt **H**ieronym⁹. **D**iu⁹ at **G**ia
gustin⁹ tāq; arbitr in re abīqua. dū medū p̄seq nō p̄t. neueri smē assentit.
Et Spolio christianoz ibius Thomas. sc̄ientius gen⁹ h̄ totū rō astrin
git. p̄bar em̄ diuīlōe opez aie. nullā corporoz celestiu aie p̄sentancē ēē opez
rā. p̄ter itelligētā et motū. Dicitez aiaz corporib; celestib;. nō ve formā
annecti. h̄ p̄tēt appulit. vt mobili agitatore applicari. queāmodū si la
gena in p̄no. vi pedū ipulsa moueat. **G**ia pater. **S**ic **D**artian⁹ **C**as
pella ad solē. Da pater ethereos mēti plēclere ecus. **A**ugustā sedē. sa
crā diuinā. et maiestatis plenissimā summi boni sedez. Augustū p̄rie teste
Seruo est tecū auguria p̄scretū. Abusive augustū nobile. qui maiestatis plenū.
Vergi. libro georgicō q̄rto. Siqui sedes augustā. suar; q̄s mella
Thesauris relines. Sic cū Seru⁹ legit. alij qdā p̄ n. angustā. et tua legue

Admonitū
leccous.

Boetij de cōsolatōe philosophie

etiā nōnulli h̄ loco. ut dicat angustā sedē. ad quā non nisi angusta & arcta
 via puenit. si meo iudicio legēdū & q̄ u. augustā. ¶ Terrene molis. corpo
 ree dragonis. ¶ Nebulas & pōdera. purbarōnes ex ḡuitate corporis aīo
 accidēces. ¶ Tuo splen. tua tibi interna & ineffabili incōprēhēsibiliq̄ lus
 ce. ¶ Tu. subaudi'es. ¶ Serenū. serenitas. ¶ Tēcernere. p̄ēplatio tuī.
 subintelligē ē. ¶ Finis. summū bonū. Apud Iōannē euāgelīū capite
 xvii. Jelus Christū ad patrē. Hec est āt vita eterna. ut cognoscātē solū
 deū vez. & quē misisti Jeluz Christū. Thomas Aquinas theologor̄ dēc̄
 libro aduersus ḡētes terrī. Sūma & pfecta felicitas intellectualis nature
 in dei visiōe p̄sistit. ¶ Principiū. Iōannes i apocalipſi. capite p̄o. Ego suz
 tēλφε et w̄ pncipiū & finis. dicit dñs de'. q̄ ē. & q̄ crat. & q̄ vētūr̄ ē oipo
 tens. De' ē p̄ncipiū. mediū & finis oīm. Principiū qdē. ut p̄ducit. De'
 diū āt v̄. pducta retrahit. ad seipm finis. p̄ut redēctio p̄ficit. ¶ Uxor.
 pueror̄ ad felicitatē. ¶ Uxor. duxor & iter angustū. ¶ Semita. laneq̄
 angusta via. q̄ quā pauci faciūt iter. ¶ Tērminū. finis oīm

Prosa decia

Quoniam igit̄ q̄ sit impfecti. q̄ etiā pfecti boni formavidiſti. nūc
 Q̄emōstrandū reor q̄ nā felicitatē pfectio hec p̄stituta sit. In q̄
 illud p̄mū arbitror̄ inqrendū. an aliqd h̄moi bonū (qle paulo an̄
 definiti) in rey natura possit existere nenos p̄ter rei subiecte verita
 tem cassa cogitatōis imago decipiat. Sz qn̄ existat. sitq̄ h̄ veluti q̄
 dā oīm fons bonoꝝ. negari neqt̄. Omne em̄ qd̄ impfectū ēē dñ. id
 diminutōe pfecti impfectū ēē phibet. Quo sit ut si in q̄libet ḡne im
 pfectū qd̄ ēē videat. in eo pfectū q̄bz aliqd ēē nece sit. Et em̄ pfectio
 ne sublata. vñ illd̄ qd̄ impfectū phibet extiterit ne fungi qdē p̄t. Ne
 q̄ em̄ ab diminutis incōsummatibz natura rey cepit erozdiū. h̄ ab
 integris absolutibz pcedēs. in hec extrema atq̄ effeta dilabit. Qd̄
 sicuti paulo an̄ mōstrauim̄ ē qdā boni fragil impfecta felicitas ēē
 aliquā solidā pfectāq̄ nō p̄t dubitari. B. firmissime inq̄ verissime
 q̄ pcelusuz ē. P. Quo ho inq̄t habitet ita p̄sidera. Deū rey oīm p̄n
 cipē bonū ēē cōmuniſ humanoꝝ pceptio pbat animoꝝ. Nam cū
 deo nihil melius excogitari queat. id quo melius nihil est bonum
 esse q̄s dubitat. Iea ho bonū ēē deū rō demonstrat. ut pfectū q̄bz in
 eo bonū ēē suinat. Nā ni tale sit. rey oīm pnceps esse non poterit.
 Erit em̄ eo p̄stati⁹ aliqd pfectū possidens bonū qd̄ h̄pus atq̄ an
 tiq̄us ēē videat. Dia nāq̄ pfecta min⁹ integris p̄ora ēē claruerūt.
 Quare ne in infinitū rō pdeat. pfitēdū ē summū deū summī pfectū

Liber tertius

Foliū .lxxi.

igit boni ēē plenissimū. S; pfectū bonū verā ēē btitudinē ostituitur.
Verā igitē btitudinē in lumino deo sitā ēē nece ē. B. Accipio inq
nec ē qd̄ ptradici vlo mō qat. P. S; qlo (inqt) te vide qd̄ id satis
et atqz inniolabili ples. qd̄ boni summū dū dixim⁹ ēē ples
nissimū. B. Quo nā inq̄ mō. P. Ne hūc rez oīm patrē illō sum
mū bonū (qd̄ plen⁹ ēē phtif) v'l extrinsec⁹ accepisse. v'l ita naturals
hre p̄sumas. qd̄ hūtis dei habiteqz btitudinis diuersaz cogites esse
substatiā. Nā si extrinsec⁹ acceptū putes. pstanti⁹ id qd̄ tederit eo
qd̄ accepit existimare possis. S; hūc ēē rez oīm pcellētissimū dig
nissime p̄itemur. Qd̄ si natura qdē inest. h̄ rōne diuersuz. cū de rez
pncipē loqmur deo. singat q̄ p̄t. qd̄ hec diuersa p̄luerit. Postremo
qd̄ a q̄libet re diuersuz ē. id nō ē illō a q̄ intelligit ēē diuersuz. qd̄ qd̄
a summō bono diuersuz ē sui natura. id summū nō ē. qd̄ nefas est
de eo cogitare. qd̄ nihil p̄stat ēē pstanti⁹. Dino em̄ nulli⁹ rei natura
suo pncipio melior poterit existere. Quare qd̄ oīm pncipiū sit. id
etia sui suba summū ēē bonū verissima rōne p̄cluserit. B. Recessis
me inq̄. P. S; summū bonū btitudinē ēē excessuz ē. B. Ita ēinq̄
P. Igis inqt deū ēē ipam btitudinē nece ēp̄fiteri. B. Nec ppositi
inq̄ p̄orib⁹ refragari qd̄ et ab illis h̄ illatū p̄sequēs ēē p̄picio. P.
Respice (inqt) an hinc qd̄ idē firmi⁹ approbes. qd̄ duo summa bo
na qd̄ a se diuersa sint ēē nō p̄nt. Etēm qd̄ discrepat bona nō ēē alterz
qd̄ sit alterz liquet. qd̄ neutr⁹ poterit ēē pfectū cū alterutri alterz de
est. S; qd̄ pfectū nō sit. id summū nō ēē manifestū est. Nullo mō
igit qd̄ summa sunt bona ea p̄nt ēē diuersa. Atqz btitudinē et deū
summū bonū ēē collegim⁹. qd̄ ipam nece ēē summā ēē btitudinē qd̄
sit summa diuinitas. B. Nihil inq̄ nec re ipa veri⁹ nec rōcinatōne
firmius. nec deo dignius p̄cludi p̄t. P. Sup̄ hec (inqt) igis veluti
geometre solēt demōstrat̄ ppositi⁹ aliqd̄ inserre qd̄ porismata ipi vo
cant. Ita ego qd̄z ibi veluti corollarū dabo. Nā qm̄ btitudinis
adeptōe fūt hōtes beati. Btitudo vera ēē ipa diuinitas. dimicatis
adeptōe fieribōs manifestū ē. S; vti iusticie adeptōe iusti sapi
D i

Boetij de cōsolatiōe philosophie

entis sapientes sūt. ita diuinitatē adeptos deos fieri sili rōne nece ē
Dīs igil bēns dē. h̄ natura qdē vñ. p̄cipiatōe h̄o nihil phibit
ēē q̄plurimos B. Et pulchry inq̄ h̄ atq̄ p̄ciosissime porisima siue
corollariū vocari māvis. P. Atq̄ h̄ q̄q̄ pulchri⁹ nihil ē qd̄ his an
nectendū ēē rō p̄suadet. B. Quid inq̄ P. Lū mulea inq̄ būtudo
p̄tinere videat. vt̄ ne hec oia vñ veluti corp⁹ būtudinis qdā p̄m
varietate p̄nigāt. An sit eoz aliqd̄ qd̄ būtudinis subam p̄pleat ad
h̄ h̄o cetera referant. B. Uelle id inq̄ ipaz reꝝ memoratōne pa
refaceres. P. Nōne inq̄ būtudinē bonū cē cōsuum⁹. B. Et summa
mū qdē inq̄ P. Addas inq̄ h̄ oib⁹ licet. Nā eadē sufficiēta summa
ēē eadē summa potētia reuerētia q̄q̄ claritas ⁊ voluptas būtū
do ēē iudicat. B. Quid igif̄ P. Necce oia bona sufficiētia. po
tentia ceteraq̄ veluti qdā būtudinis mēbra sunt an ad bonū velū
ti ad h̄ticez cūcta referunt. B. Intelligo inq̄ qd̄ inuestigādū ppo
nas. h̄ qd̄ p̄stirias audire desidero. P. Lū⁹ rei discretōez sic acci
pe. Si hec oia būtudinis mēbra forēt a se q̄q̄ inuicē discreparent.
Hec ē em̄ p̄tū natura. vt̄ vñ corp⁹ diversa p̄ponāt. B. Atq̄ hec
oia id ēē mōstrata sunt. P. Minime igif̄ mēbra sunt. Alioq̄ ex
vno būtudo videbis ēē iūcta qd̄ fieri neqt. B. Id qdē inq̄ dubiū
nō ē. h̄ id qd̄ restat expecto. P. Ad bonū h̄o cetera referri palā est
Iccirco em̄ sufficiētia petit. qm̄ bonū esse iudicat. Iccirco potētia
qm̄ id q̄y ēē credit bonū. Id ēē reuerētia. claritudine. iucūditate
p̄seetare licet. Qm̄ igif̄ experēdōz summa atq̄ cā bonū ē. Qd̄ em̄
neq̄ re neq̄ silitudine vllū in seretinet bonū. id experti nullo mō p̄
Cōtraq̄ etiā q̄ natura bona nō sunt. m̄ si ēē videanf̄ q̄li vera bona
sint appetunt. Quo sit vni summa. cardo. atq̄ cā experēdōz oim
bonitas ēē credat. Lū⁹ h̄o cā qd̄ expertis id maxime videb̄ optari.
Veluti si salut̄ cā. quisp̄ia velit eq̄tare. nō tā eq̄tandi motū deside
rat q̄ salut̄ effectū. Lū igif̄ oia boni grā petanf̄ nō illa pot⁹ q̄b̄
nū ipm̄ desiderant ab oib⁹. h̄ p̄p̄ qd̄ cetera optant būtudinē ēē
acessim⁹. q̄resic q̄q̄ sola q̄rit būtudo Ex q̄liq̄do apparet ipm̄ bo

Liber tertius Foliū .Ixxij.

ni et beatitudinis una atque eandem esse substantiam. **B.** Nihil video cur dissentire quia possit. **P.** Sed deum veraque beatitudinem unam atque id est monstrauimus. **B.** Ita est inquit. **P.** Secure igitur excludere licet. Vei que in ipso bono. nec usque alio sita esse substantiam.

Hac enim Boethius Phaedrus pfecte arcus impfecte formam felicitatis ostendit. Hac ubi pluit ea felicitas haec seu beatitudo. Iuxta summum bonum. acute dulces. Sicut etiam dissident. onus densum habet in deo. penitus ei id est diversus vocibus unam et eadem facit subiectum. Postremo excludit dei quod in ipso sita est substantia. **Q**uo nam ubi Apud Boethium plurimes quoque ubi habet in quo loco positum inuenies. **A**liquid habet sumnum. et bonorum omnium congregatoe pfectum. **C**lassa invenis. irrita. vana. **I**mago species. **Q**uinque. **O**nus enim. Formissime vestis summe excludit sumnum bonum esse. **E**stetra. ut ibi exhausta. et defecta. **Q**uo. ubi. **C**onsumus pceptio. Boethius libro de hebdomadibus capitulo primo. **C**olis animi pceptio est enuntiatio quia quae probatur auditam. **N**e huc rex omnia. Evidenter probat dei summae boni unam et eadem est substantia. **P**ropter celestissimum. pstatissimum. **F**ingat quod per quod. quod. nemus fingere potest. **P**ostremo. quod. q. a. q. Id est quod modo. nunc noua ratione probatur. **S**comeretur. pfectores geometrie. quae binum mensurandi scia. **P**orismata. corollaria. Geometria. Gallalizbro experientia. fugientia. unde. Et et porisma. cum ex demonstratis aliis aliquid apparet. sicut et theoremata nobis non proponentur. unum et nomine habuit. quod est ex eius scientia demonstrandum. id latice corollarium nomen. greci scribunt πορισμα. **C**orollarium. Corollarium. ut auctor est. **G**arro lib. p. de lingua latina. **S**icut id quod addidit est. pterquam quod debitur. ratiocinii autem quod datur. Ita enim dicebat antiquus. et dixit Plautus id. quod super mensuram. vel propter iustitiam. adhiebat. **V**ocabulum corollarium est a corollis. quod est. cum placuerat actores. in scena dari solite sunt. **T**unc et corollarium dicuntur ipse corone apud Plinius. **S**uetonius. **I**ntra corollariorum et primaria. alienis quod munierunt. ac ludis. et recrebris. et gradibus de suis offerebant. **S**enecca libro de beneficiis sexto. **S**ordidissimorum quod artificio pfectuari loqui superstitium aliquid adiuvant. si nobis operis. illos emporis visa. et gubernatorum. et opifici vilissime mercis. et in die se locatis et corollarium agnoscunt. **D**eos fieri. **D**iu Augustinus libro de civitate dei non. capite. xxii. **S**ed hoies quae in pfecto dei eadem scriptura deos appellat. **E**go inquit deus est. et si huius ecclesis oeces. **H**ieronymus in sermone de natura eternitatem. **D**e facie vero. ut hoc deus fieret. **C**um misericordia. **D**ocet bonum benevolens subiectum optare. et ad illud quicquid beatitudo primaria videtur. velut ad virtutem referri. **S**ubstantia. essentia. rationem. **I**ncuditate. voluptate. Fratres. **J**ucunditas. **P**hiladelphus in oratione ad viros papales voluptate incuditatem noscat. quod per quam et mentem. et sensum iuuat. **Q**uidam i.e. Aristoteles metazoon libro **O**mnis ars. oisque doctrina. arcus actus. videlicet et exercitio. bonum quod datur appetere visum. Quapropter binum veteres bonum ipsum id est dixerunt. quod omnia appetunt. **D**ionysius ergo capite de diuinis nobis. **D**ia inquit bonum et optimum pceptum.

Colis aī con
ceptio.

Scomeretur.
Porisma

Corollarium

Metz decimus

Nec odes parvae venite capiti. Quos fallax ligat ipso catenis
Litteras habitas libido inctes. Hic erit vobis reges laboꝝ

Boetij de cōsolatiōe philosophie

Hic pōr̄ placida manēs q̄ete Hoc patens vnu mis̄er̄ asylū
Nō qcqd Tag⁹ aureis harenis Donat. aut Herm⁹ iurilāterip⁹
Aut indus calido ppinq⁹ orbi Lādidos miscēs vrides lapillos
Illustrat aciez magisq⁹ cecos In suas pdunt aīnos tenebras
Hoc qcqd placet excitatq⁹ mētes Insimis tellus aluit cauernis
Splēdoz q̄ regif vigetq⁹ celū Utat obscuras aīe ruinas
Vāc q̄slq̄s poterit notare lucē Lādidos phebi radios negabite
¶ Carmē ē p̄stans alternis phalecijs z sapphicis, excepto scđo syllu. d pha
leci⁹ ē, q̄ si posse in sapphicū mutari, vñ yna dictionē trāformata. Quos
ligat fallax quib⁹ catenis Sicut ex q̄rto liceret mutato dictionū ordine fa
cere phaleciū. Hic. vob⁹ req̄es erit laboꝝ. ¶ Uer⁹ Boethi⁹ n̄ p̄s tres pha
lecijs p̄tinuos cecin̄t. deīn sapphicū ad didic̄t syllabāz nūero z tēpōz p̄
potriōe hendecasyllabo eglez. Postq̄z at p̄ hā summi boni britudinis
ēadē cū deo subham indicauit. nunc morales alacrit̄ inuitat. z adhortat.
vt ad hanc veram felicitatē pariter p̄tendat. reliqz. terrenis fallacibusq⁹
viliū bonoz studijs. q̄ mente exccat. nō illuminat. ligat. nō absolvit. irs
ritant cupiditatib⁹. nō satiat. ¶ Capti. Diu⁹ Hieronym⁹ in ep̄la ad ami
cū egrōtū p̄solarorū. Literos tu iudicas. aut a morib⁹ alienos. q̄s volup
tates barbare deuinerūt. Nō bñt catenā. Sz eos luxuria ferali mordacita
te in v̄ incul̄ tener. Ita inciderūt in laq̄os ferali volupatū. sicut aues au
cupali fraude captiue. q̄ q̄ maḡ conan̄ euadere. eo innūcens se nexib⁹ illis
gant. z in p̄fundioroz sin⁹ demergunt. Diu⁹ Ambroſ⁹ libro ep̄la scđo.
Renūcien⁹ luxurie ac delichjs. q̄ nos qbusdā astringunt nerib⁹. cupiditas
tū. Atq̄ hil cū plūm delicie stulto. Marsili⁹ Platonic⁹. Moderata iuu
eus facile efficit senectutē. imoderata difficile. Qui corporis obseq̄ libidini
bus. pculdubio insanis fuit tyranis. ¶ Terrenas. terrenaz rex cupidita
tib⁹ obvatas. ¶ Heteras. obriūdes. heteres z inertes reddēs. Aristo. in
vñ ethicoz. hinc pb̄at volupatē nō ee summu bonū. qm̄ inq̄t. volupra
tes ipediū prudentiā. z qnto maiores sunt. rāto maḡ obnubilat. qd̄ in
aphrodisijs. i. in reb⁹ venereis p̄t. Nemo cū dū veneri opaꝝ. p̄spicere mē
te qd̄ p̄t. ¶ Hic. in summo bono. Asylū. grecē & συλοp. intemeratū cē
plum est p̄socratōnis lege p̄cessum. ab a p̄uatiua particula. et συλω
rapio. spolio. aufero. violove. Aut sicut exponit Serui⁹. dieis asylū quasi
& συλοp. & inde p̄ vim extrahi null⁹ possit. Nā in id fugientes tuti erāt.
nec inde exirahi poterāt. qd̄ p̄s Athenienses. post Romul⁹ p̄struxit. Di
uis Augustin⁹ libro de ciuitate dei p̄. Romul⁹ & Remus asylū cōst̄
tuisse ph̄ibens. q̄ q̄s p̄fugeret. ab oī noxa liter et. augere q̄rēs crean
de multitudine ciuitatis. hec ille. Pulchra igit̄ trāslatōne locū britudinis
asylū vocat. Patens at mis̄er̄ haud eo dt. q̄ id mis̄er̄ possint ingredi. Sz
subintelligendū alioq̄. q̄ mis̄eri forēt. maneretq̄. n̄li in vere felicitat̄ asylū
ad euitandū mis̄erā se recipētent. ¶ Lagus. flumius aurifer Lusitanie.
¶ Herm⁹. aquaꝝ Lydie aurifer. Vergilli⁹. Aut auro cū bid⁹ Hermus

Asylū

Lagus
Hermus

Liber tertius

Folium. Ixxiij.

Liber tertius *Contra lucis aetem.*
¶ Rutilate, aureis arenis resplendete. ¶ Ind⁹. maxim⁹. In die flumis
varii gemis abundas. ¶ Calido orbi, plage oricitali, ubi sol ore. ¶ Indus
lustrat, illuminat. ¶ Acte, viluz animis. ¶ Ecos, pua cupiditate eccatos.
¶ In suas tenebras, subi prias, na mecalla et lapilli pleriqz in obscuris
terre cauernis delitescunt. ¶ Viget, vim bz. ¶ Virat, no admittit. ¶ Ob
scuras ruinas, prurbatones, errores, in scelera p ignoratiā vliprudentia p
lapsus. ¶ Notare, videre. ¶ Hac luce, summi boni claritate. ¶ L ph.
r. n. i. pre ea solez nihil lucis aet habere.

A Scentior inq̄. cuncta em̄ summissimis nera rōnib⁹ stāt. **P.** Prosa vnde cīz
A. Tū illa. quāti (inq̄) estimabis. si bonū ipm qđ sit agnoueris
B. Infiniū inq̄. siqđe mihi par̄t dñi qđ q̄ bonū ē ptingat agnoscere. **P.** Atq̄ h̄ verissima (inq̄) rōne patescīā. Maneāt mō q̄ paulo
ān clusa sunt. **B.** Manebūt inq̄. **P.** Nōne inq̄ mōstrauim⁹ ea
q̄ appetunt a plurib⁹. iccirco vera pfectaq̄ bona nō eē. qm̄ a seinui-
cem disreparēt. cūq̄ alteri abesset alteq̄. plenū absolutūq̄ bonum
afferre nō posse. Tū ār vez bonū fieri. cū in vnā veluti formā atq̄
efficientiā colligunt. vt q̄ sufficiētā ē. eadē sit potētia. reuerētia. cla-
ritas atq̄ iucūditas. Nisi h̄ ovnū atq̄ idē oīa sint. nihil h̄rē q̄ inter-
expetēda numerent. **B.** Demōstratū ē inq̄. nec dubitari vlo mō
pt. **P.** Que igī cū disrepāt. minime bona sunt. cū h̄o vnū eē cepe-
rint. bona fuit. Nōne hec vt bona sint. vnitatis fieri adeptōtē stin-
git. **B.** Ita inq̄ videt. **P.** Sz oē qđ bonū ē. boni ptcipatōe bonū
eē ccedis. an minime. **B.** Ita ē. **P.** Oportet igī idē eē vnū atq̄ bo-
nū sili rōne pcedas. Eadē nāq̄ suba eoꝝ ē. qꝝ naturalr̄ nō ē diuer-
sus effect⁹. **B.** Negare inq̄ neq̄o. **P.** Nostri neigī (inq̄) oē qđ est
lā diu manere atq̄ subsistere qđ diu sit vnū. Sz interire atq̄ dissol-
ui par̄t cū vnū eē desliterit. **B.** Quo nā inq̄ mō. **P.** Ut in aīalib⁹
inq̄. cū in vnū coēt ac pmanet aīa corpusq̄. id aīal vocat. Cū h̄o
hec vnitatis vtriusq̄ segregatōe dissoluīt. interire nec iam eē aīal liquet
Ip̄m qđ corp⁹ cū in vna forma m̄broꝝ diūctōe pmanet h̄uana-
visit sp̄es At si distribute segregateq̄ ptes corporis distraxerit vni-
tate. definit eē qđ fuerat. Eoꝝ mō pcurrēt cetera. pculdubio pates-
bit subsistere vnūqđḡ dū vnū ē. cū h̄o vnū eē deslit interire. **B.**

Boetij de cōsolatōe philosophie

Cōsiderati mīhi inq̄ plura minime alio videſ. P. Est ne igit̄ inq̄ qd̄ inq̄ naturali agat. relicta subſtēdi appetētia. venire ad interitū corruptionēq̄ desideret. B. Si aīalia inq̄ p̄ſideret q̄ hñt aliquā volēdi nolendiq̄ naturā. nihil inuenio qd̄ nullis extra cogentib⁹ obijciāt manēdi intentōem t ad interitū sp̄ote festinēt. Qm̄ nāq̄ aīal tueri salutē laborat. mortē ſo p̄niciēq̄ denitat. S; qd̄ de herbis arboribusq; qd̄ de ināiat̄ oīno p̄ſentia rebo proſlus dubito. P. Et q̄ nō ē p̄ de h̄ possis abigere cū herbas atq; arbores intuear;. p̄mū ſibi p̄ueniētib⁹ innasci locis. vbi q̄zū eaz q̄at natura. cito exareſce re atq; interire nō poſſint. Nā alie qdē cāpis. alie montib⁹ oriunt̄. alias ferūt paludes. alie ſaxis herēt. aliaz ſecūde ſunt ſteriles bareſne. q̄s ſi in alia q̄ſpiā loca trāſferre conef. areſcat. S; dat cuiq; na‐ cura qd̄ p̄uenit. t ne dū manere p̄nt intereāt elabarat. Quid dicāt p̄ oīs veluti in terras ore demero. traſhūt alimēta radicib⁹. ac ḡ me‐ diullas robur corticēq; diffundūt. Quid qd̄ mollissimū qd̄p̄ (ſicu‐ li medulla ē) in interiore ſy ſede recōdīt. extra ſo qdā ligni firmita‐ te tueſ. vltim⁹ āt cortex aduersuz celi intēperiez q̄ſi mali patiēs de‐ ſenſor oppouit. Jā ſo quāta ē nature diligētia. vt cūcta m̄l̄nplica‐ bo ſemine ppagen̄. q̄ oīa nō inō ad tps manēdi. veſ generatiz q̄p̄ q̄ſi i p̄petuū p̄manēdi veluti q̄ſdā machinas eē q̄s nesciat. Ea enā q̄ ināiata eē credunt. nōne qd̄ ſuū ē q̄q ſili rōne deſiderat. Lur enī ſlāmas qd̄ ſi ſurſuz leuitas veſhit. terras ſo deorsuz pond⁹ dep̄mit. n̄li q̄ hec ſingul' loca motionesq; p̄ueniūt. Porro āt qd̄ cuiq; oīen‐ tanū ē id vnuq̄bz ſeruat. ſicuti ea q̄ ſunt inimica corrūpt̄. Jā ſo q̄ dura ſunt vt lapides. adherēt tenacissime p̄tib⁹ ſuis. t ne fa‐ ſile diſſoluant̄ reſiſtūt. Que ſo liquētia vt aer atq; aq;. facile qd̄em viuidētib⁹ cedūt. ſ; cito in ea rurſus a q̄b⁹ ſunt abſcifa relabuntur. Ignis ſo oīm refugit ſectōem. Neq; nūc nos de volūtarib⁹ aīe cog‐ noſcent̄ motib⁹. ſ; de naturali intētione tractam⁹. Sicuti ē p̄ accep‐ tas eſcas ſine cogitatōe trāſigim⁹. q̄i ſomno ſp̄m ducim⁹ nesciētes. Nā ne in aīalib⁹ qdē manēdi amo; ex aīe volūtatib⁹. veſ ex nature

Liber terrius

Folium. Ixxiiij.

principijs venit. Nam sepe morte cogentibz causis quam natura refor-
midat voluntas aplectit. Contraz illud (quod solo mortalium rex durat
diuturnitas) gignendi opus quod natura h[ab]et appetit. interdu coeret
voluntas. Adeo hec sui charitas non ex aiali motioes; ex naturali in-
tentione procedit. Dedit enim pudicitia creatura se rebo hac vel maxima
manendi cam. ut quod potest naturaliter manere desideret. Quare nihil est
quod vello modo quas dubitare. cuncta que sunt appetere naturaliter existimata p[ro]p[ter]a
manendi deuitare primitus. B. Cognitor inquit nunc me indubitate cerne
re. quod nondum incerta videbam. P. Quod autem inquit subsistere ac permane-
re appetit. id vnu esse desiderat. Hoc enim sublato ne e[st] quod deinde cuique prima
nebit. B. Uerum est inquit. P. Dia igitur inquit vnu desiderat. B. Conclens.
P. Sed vnu idipm mōstrauimus esse quod bonum est. Ita quod est. P. Luce
ta igitur bonum petunt. quod quod ita describas licet. id est bonum esse quod desi-
dere ab oib[us]. B. Nihil inquit verius excogitari posse. Nam vel ad nihilum
cuncta referuntur. et vno veluti notitia destituta. sine rectore fluitabunt.
aut si quod est ad quod vniuersa destinatur. id erit omnis summum bonorum. P.
Et illa numeri (inquit) o alium letor. ipsam enim medie veritatem notam me
te fixisti. Sed in hoc patuit tibi. quod ignorare te paulo ante dicebas. B.
Quid inquit. P. Quis esset inquit rex omnis finis. Is est enim perfecto quod
desiderat ab oib[us]. quod quod bonum esse collegimus. oportet rex omni finem
bonum esse fateamur.

Hacten philosophia differuit summum bonum esse. et in quo existat. sed docebit quod
sit bonum. pludens nihil esse bonum. nisi id est vnu. Sublata enim vniuersitas ratione.
quicquid est bonum esse desinit. **I**nfiniti subaudiendu estimabo. **B**oni par-
ticipatoe. Socrates Platonicus in Georgia. Est autem voluptas. quod plente gau-
demus. Bonum vero est prius boni sumus. Proclus bono prosumus. et nos. et quae
cum alia bona sunt. ob stutre quamdam quod adsit. **S**ed ille ratione. quod ut possit est. cu
vniuersitas adcepit bona sunt. quae sunt bona. cum boni participatoe. **Q**uo
rūcūs naturaliter id est affectus. ex eadē est subiecta. **U**nus autem boni naturaliter
id est effectus. **V**nu igitur et boni eadē est subiecta. **N**ostine igitur. **D**ecet vnu quod est
et subsistere. dum vnu est. cui pro vnu esse desinit. interire. **O**de sperat eos suis. ut
omnes oia naturaliter in eis vnu desiderare. et cu vnu idipm sit quod bonum.
bonum ab oib[us] appeti. **E**t ita Boethius in mente revocat. quod se paulo ante
screbat ignorare. bonum esse rex omnis finis. **S**ed omne q[ua]estio d[omi]nica a. s. q. d. f. v.
Existat pulcherrimus et eurobol de vniestate et uno Boethij nr[um] libellus. quem si
closet lector. si habes. ad hunc locum penitus intelligendus. lectura diligenter. ex quo

D iiii

Boetij de cōsolatōē philosophie

Unitas

hee nob̄ libitū ē apponere. vt etiā libroꝝ copiosa suppellectile carēcib⁹ induſtric⁹ n̄e laborꝝ pslr. Unitas ē q̄ vnaq̄ res d̄r̄ c̄ vna. sive c̄m̄ sit simplex. sive 2posta. sive sp̄ualis. sive corporea. res vnitate vna ē. nec p̄t c̄ vna n̄ si vnitate. sicut nec alba nisi alteclina. nec quāra nisi quadrata. Nō solū ē vnitate vna ē. s̄z etiā rā diu ē. quicqd id qd̄ ē. q̄ diu in se vnitatis est. Cū ē definit c̄ vnu. definit c̄ id qd̄ ē. Un̄ ē h̄. Quicqd ē iō ē. q̄ vnu ē. Qd̄ sic eūdīs. Omne em̄ c̄ ex forma ē in rebus creat⁹. s̄z nullū c̄ ex forma ē. n̄l̄ cum forma materie vnitatis ē. Esse em̄ n̄ ē. n̄l̄ ex p̄sūctōe forme cū materia. Un̄ p̄hi dicitur ill̄o descriptores. Esse ē existēre forme in materia. Cū aut̄ forma materie vniſ. ex p̄sūctōe veriusq̄ necāto aliqd vnu p̄stūt. In q̄ p̄stūtione ill̄o vnu n̄o ḡmanet. n̄l̄ q̄diu vnitatis forma cū materia tener. Sed destruictio rei n̄o ē alid. q̄ separatio forme a materia. S̄ separatio vnitatis p̄tria sunt. igif segatōe si res destruīt. p̄fecto in suo c̄ n̄o n̄l̄ in vnitate cōseruat. Diuus Aureli⁹ Augustin⁹ libroꝝ de ordine regnū scđo. Lapis vce c̄ lapis. oēs el⁹ pres. omisq̄ natura in vnu p̄solidata ē. Quid arbor. nōne arbor n̄o c̄t. s̄i vna n̄o c̄t. Quid mēbra cuūsūltet animātis. ac vscera. z quicqd ē eoz. q̄b̄ p̄stat. certe si vnitatis parian̄ diuorū. n̄o erit aial. Qia qd̄ aliud. q̄ vnu c̄ conant. Diuus Bernard⁹ libro ad Eugenii scđo. Tibi vnitatis ibi p̄fectio. Reliq̄ numeri p̄fectōem n̄o h̄nt. s̄z diuisionē recēdentes ab vnitate. Atq̄ n̄o ē qd̄ de hoc. Boethio dubitarōis scrupulū eximit. id qd̄ de aialib⁹ p̄fessus ē. ei de plāritis q̄z z ināimatis luce clarius ostēdens. ¶ Nā alie qd̄ c̄p̄is. Daro libro georgicō scđo. Nec p̄o terre ferre oēs oīa p̄sūt. Fluminib⁹ salices. crassib⁹ paludib⁹ alni. Pascitur steriles sazies montib⁹ ornī. Litera myrreris letissima. deniq̄ apertos Bach⁹ amat colles. aq̄lonē z frigora tari. Quid⁹ libro de amādi p̄o. Nec cell⁹ cadē parisi oīa. vitib⁹ illa. Lōuenit. hec tene farra viret. ¶ Guel i. to. d. t. a. ra. Aristoteles libro de aia scđo. Qd̄ ē os z caput in p̄alā. radix ē in arbore. ¶ Nobilissimum quicqd̄. legi⁹ z molissimum quicqd̄. ¶ Tuet. Passiuē prulit p̄bū deponēs. ¶ Iā p̄o quāta. Hocce summa diligētia naturā curare. vt p̄ pagato c̄r̄ seminib⁹ muleplicata. cū singula subsistere n̄cquant. saltē species p̄seruent. atq̄ incolumes p̄durent. ¶ Officiop̄ vegetabil̄ aie (vt auctor ē Aristoteles libro de aia scđo) na‐ turalissimum z p̄cipuum ē sibi sile generare. oīb̄ viuētib⁹ (mō sint p̄fecta. n̄o capta mēbris. n̄o depravata. neq̄ spontaneō generatōem halentia) p̄ueſtiens. vt aial aial sile generare. z plantē silem plantā. Sic cū semp̄ fin suū sile (cū ea ip̄a eadē in numero manere n̄o possint) p̄leuerāt. affimilātōne. p̄ditionēz assequunt̄ diuina. q̄tum eis p̄cedit. quā apperit oīa. cuiuīq̄ grā agunt omnia. q̄ sunt in natura. ¶ Generatim. p̄ singula genera. ¶ Neq̄ nunc nos. Sic se n̄o de voluntarijs anime cognoscētis mortib⁹. vez de naturali intentione differvisse. ¶ Ip̄sum b.e.q.d.a.o. Descriptio boni ex libro moralib⁹ Aristotelis p̄mo desumpta. vt supra relatum est. ¶ Uno. vnitate. ¶ Vertice. capite. ¶ Ip̄am c.m.v.n.m. fixisti. Elegan‐ tissima allusio. seu metaphorā a sagittaris sumpta. qui cum demū roti compores fiunt. cum scopum attigerū. ¶ Notā. scopum. hoc est signum in medio p̄positum. vt in id sagitte p̄sigciātur. ¶ Dente. n̄o sagitta. sed grām̄ conjectura. z cogitationē.

Esse

Liber tertius Foliū. lxxv.

Quisq; pñuda mētevestigatvez Cupitq; null'ide dñus falli Metzvndeci^m
QIn se reuolat itimū lucēvis? Lōgosq; i o:bē cogat iflectēs mot
Animūz doceat q:cqd extra molis suis retrusuz possidere thesaurz
Dudū qd atra texit erroris nubes Lucebit ipo pspicaci? Phebo
Nō omē nāqz mēte depulit lumē Obluiosaz corp? iuehēs molē
Heret pfecto semē introrsuz veri Qd excitat vētilatē doctrina
Nā cur rogati spōte recta censes Ni mers? altoviuerz fomes corde
Do si Platonis mūla psonat vez Qd qscz dicit. imemor recordat
Carminis iabici gen? ē. qd scaz. id ē claudicās appellat. H; em̄ in
 sexta regiō spōden. Sile ē illi Persiano. Nec fonte labra plui caballino.
 Antez phia eo queriret. vt oñderet Boethio rex oīm fine ē bonū. lonz
 giacula disputatōe vsa (veluti q; aux in penitissimas terre venas demers
 sum tādē yix magno labore asefz) rē patefecit. Docet igit̄ nū veritatz
 obsecrū. abagibz inuolutā. falsis ve lepi? opinionibz demersaz. nō nisi exac
 ta mēris p̄eplatōe p̄phendi. Vult etiā eā nō in externis rebz ē fructa q
 rendā. si in intimis aī thesauris diligenter remors ipedimēs iuestigādam
 Sūt em̄ aī mīs insita. cōstutū. q; sc̄ietiaz semina. ¶ Profunda mēte.
 penitissima p̄eplatōe. ¶ Vestigat. inqrit. ¶ Ulez. veritatē. ¶ Iñ. sc̄iegēs
 dū. nō ille. vt vulgo legit. ¶ Iñ. veri vestigatoe. ¶ Intimi vīsus. intellegē
 tus. ¶ Lōgos mot? act? ale in lōgu rēdētes. ¶ Iñ orbe. in circulū. ¶ Iñ
 flēcēs. incuriās. ¶ Retrusuz. ad se puerum. ¶ Thesaurz. potēz. mez
 moria sc̄z. intellegētu. ¶ Dudū. paulo an. ¶ Attra. obsecra. ¶ Tcrit. ob
 duxit. ¶ Lucebit. cui dēter apparet. z diuicidē emicabit. ¶ Perspicaci?
 elari?. ¶ Phebo. sole. ¶ Nō o.n.m.d.l. Platonicū dogma ē aias e celo
 descedētes haurire obliuionē rez diuinay. qz in celo erat sc̄ie. alias no
 magz. alias min?. Et iō in terris nō discere. s; reminisci. qd illiciā cognō
 uerint. Hinc ē qd q apd latinos lectio. apd grecos vocat̄ repetita cogni
 tio. qz cū vera discim? ea recognoscit? q; naturalt̄ noueram?. qn̄q; ma
 terial influsio in corp? vententes aias ebziaret. Erita Plato in dialogo
 de hebreo (q; inscribit Denon a Den me cū Socrate simocināte) q;rere
 inq; ac discere reminiscēta ē. z Hieronym? testaf a phis dici. discētias eē
 reminiscētias. Hac Platonis opinione iprobat z p̄futur dñus Aureli? libro de trinitate. xii. capite deciōncto. ¶ Obluiosaz molē. Quitatē pur
 dationū. z obliuionē. nō eoz q; hs in alia vita nouit (nā hoi amēq; naſce
 ref. alia vita fuſſe sentire vanissimū ē) s; corp. q; apta eē luapte natura. nīz
 si corpori infunderet. p̄iūgereturq; ala cognoscere. Sapientē libro. capite
 nono ita scriptū ē. Corp? em̄. qd corrūpis. aggrauat aiam. z terrena inhaz
 bitatio dēpmē ſenſum mltā cogitanc. ¶ Heret. inest. ¶ Profecco. certe.
 ¶ Semē. pncipiū z inchoato qdā. q; hō veritati p̄cipiende. z acqrendē
 sc̄e naturalē apt?. ¶ Intorsum. intorta vīsus. intrinſec?. int?. ¶ Qd. fe
 mens. Excitat. metaphora ab igni ſumptra. q; vētilatōe in fomēis erat
 ¶ Gentilatē. mouete. discussiōre. Gentilo moueo ad yētū captādū Gen?

Boethij de cōsolatōe philosophie

ellare tritū eū purgare. Vētilare faciē. ē ventulo refrigerare. ⁊ vētilare aū
rū dīgitū sudātib⁹ dixit. Juvenal. ¶ Doctrina. docteris acrē. ¶ Lur.
q̄re. ¶ Rogati. interrogari. ¶ Tulli⁹ abro tūsculanar⁹ q̄sticēn⁹ p̄. Hater
p̄mū memorīa. ⁊ cā infinīta rex inūterabiliū. Quā qdē Plato recordati
onē cē vult vite superioris. Nā in libro q̄ inscribit⁹ Denō. pulsione quendā
Socrates interrogat qdā geometrica de dimētōe q̄dātā. Id ea sic ille
rūdet. vt puer. ⁊ m̄ ita faciles interrogatoes sunt. vt ḡdātū rūndens co p̄
uentat. q̄si geometrica didicissit. Ex q̄ offici vult Socrates. vt discere m̄
hil aliud sit. q̄ recor dāri. Qū le cū m̄lto etiā accurat⁹ explicat⁹ in eo scr̄
mōne. q̄ habuit eo ipso die. q̄ excellit e vita. Docet m̄ queuis. q̄ oīm re
tū rūdīs cē videat. bñ ierre gātū rūndē declarare. s̄ nō m̄ illa discere. h̄
remīscēdo recognoscere. nec s̄ fieri villo mō p̄esse. vt a pueris tot rēuz
atq̄ rāntaz inflataz. ⁊ quali p̄gnatas in animis nōtōces. q̄ eppōrōo
yo cāt. haterem⁹. nīl anim⁹. aſi q̄ corp⁹ intrasset. in rex cognitōe; vigiliū
¶ Recta. vera. ¶ Lēcēt⁹. opinamini. rūndēs. ¶ Ni. nīl. ¶ Versus. ill⁹.
¶ Alto cozde. in pfunda mēte. ¶ Fomes. semē ⁊ p̄ncipū sc̄i. ¶ Sipla
tonis musa p. v. Recte dubitat in re ambiguitat⁹ plena. v̄p̄ ne au falsum
dixerit Plato. Musa at iō dr. q̄ Plato v̄lus ē summa ⁊ iereditib⁹ eleq̄n⁹
tia. ob quā ⁊ Xenophon artica musa cognitius est. Vel p̄ musam Pla
tonis accide carmen ex Platoni doctrina cōpositū. ⁊ eius opinione im
butū. ¶ Immemoz. oblitus.

Prosa duos
decima.

Gum ego. Platoni inq̄ vēhemēter assentior. nā me h̄oz iā
sc̄do. m̄memoras. Primū q̄ m̄memoriā corporea stagione. dei
hinc cū meroris mole p̄ssus amisi. P. Tū illa. si p̄ora inq̄ p̄cessa
respicias. ne illō qdē lōgius aberit. q̄n recorde; ⁊ qd̄ te budū nescire
p̄fessus es. B. Quid inq̄ P. Quib⁹ (ait) illa gubernacul⁹ mūd⁹
regat. B. Memini inq̄. me inscritā meā suisse p̄fessuz. h̄ qd̄ affe
ras licet iā p̄spiciā. plam⁹ tū ex te audire desidero. P. Mūdū hunc
(inq̄) a deo regi paulo aī minime dubitandū putabas. B. Ne
nūc qdē arbitror (inq̄) nec vñq̄ dubitādū putabo. q̄busq̄ in hoc
rōnib⁹ accedā brevif exponā. Mūdus hic er tā diuersis p̄traryloz
prib⁹ in vnā formā minime p̄uenisset nisi vn⁹ eēt q̄ tā diuersa diu
geret. diūcta s̄o naturaz ipa diuersitas inuicē discors dissociates
atq̄ diuelleret. nisi eēt vn⁹ q̄ qd̄ n̄exuit stineret. Nō tā s̄o certus
nature ordo p̄cederet. nec tā dispositioz mot⁹. locis. t̄pib⁹. efficien
tia. spacijs. q̄litatib⁹ explicaret. nisi vn⁹ eēt q̄ has mutationū va
rietates. manēs ipē disponeret. Hoc quicq̄d cēdā dīta manēt atq̄
agitant. v̄lato cūctis vocabulo deū noīo. P. Tū illa. Tū hec (in

Liber tertius Foliū .lxxvi.

quit) ita sentias paruā mihi restare operā puto. ut felicitas ḡps,
pariā sospes reuias. sī q̄ pposuim⁹ intueamur. Nōne in britudi-
ne sufficiētiā nūerauim⁹. tēūq; britudinē ipam eē p̄sensim⁹. B. Ita
qđē. P. Et ad mūdū igit̄ (inq̄) regēdū nullis extrinsec⁹ admini-
culis indigebit. alioqñ si q̄ egeat. plēna sufficiētiā nō habebit. B.
Id inq̄ ita ē necessariū. P. Per se igit̄ solū cūcta disponit. B. Ne-
gari inq̄ nō p̄t. P. Atq; d̄ ipm bonū eē mōstrat⁹ ē. B. Memini in-
quā. P. Per bonū iḡ cūcta disponit. siqdē p̄ se regit oīa quē bonū
eē pcessim⁹ t̄ hic ē veluti qđā clavis atq; gubernacū q̄ mūdana
machina stabilis atq; incorrupta fuas. B. Uehemēter assentio: in-
quā t̄ id te paulo aī dictrū (tenui licet suscipiōe) p̄spcri. P. Cre-
do inquit iā em̄ (vt arbitror) vigilati⁹ ad cernēda vera oculos de-
ducis. sī qđ dicā nō min⁹ ad t̄tūndū patz. B. Quid inq̄? P.
Cū d̄ inq̄ oīa bonitas clavo gubernare iure credat. eadēq; oīa (sī
cūti docui) ad bonū naturali intētione festinēt. Nū dubitari p̄t q̄z
volūtarie regant. seq; ad disponētis nūrū veluti duenētia p̄tēpe-
rataq; rectori spōte ouertāt. B. Ita inq̄ nece ē. nec beatū regimē eē
videreſ. siqdē detrectantiū iugū foret nō ohtēperātiū sal⁹. Nihil ē
igit̄ qđ naturā seruās. deo p̄trare conēt. B. Nihil inq̄. P. Quid si
conēt ait. nū tandem p̄ficiet quicq; aduersus eū quē iure potēissimū
britudinis eē pcessim⁹. B. Prorsus inq̄ nihil valeret. P. Nō est
igit̄ aliqd qđ summo huic bono v̄l velit v̄l possit obſiſſere. B. Nō
inq̄ arbitror. P. Est igit̄ summū inq̄ bonū qđ regit cūcta fortiter
suauiterq; disponit. B. Tū ego q̄z inquā me nō modo ea q̄ p̄clusa
est summa rōnū. verū m̄lto maḡ hec ipa q̄bo v̄ters &ha delectat. ve
tandē aliquā stulticiā magna lacerant̄ sui pudeat. P. Accepisti in-
quit i fabulā lacesentes celū Hygātes. sī illos q̄q; (vti p̄dignū fuit)
benigna fortitudo depositit. Sī vis ne rōnes ipas inuicē collida-
mus forſit ex hīmōi p̄fictatōe. pulchra qđā veritatis sc̄illa dissolv-
let. B. Tuo inq̄ arbitratu. P. Deū inq̄ eē s̄ipotētē nemo du-
bitauerit. B. Qui qđē inq̄ mēre p̄sillat. null⁹ prorsus abigat. P.

Boetij de cōsolatōe philosophie

Qui hō ē inq̄t oīpotens nihil ē qđ ille nō possit. B. Nihil inquā
P. Nū iḡt dō facere malū p̄t. B. Minime inq̄t. P. Malū iḡt in
quit nihil ē. cū id facere ille nō possit q̄ nihil nō p̄t. B. Ludis ne in
quā me. inextricabilē mīhi labyrintū rōmib⁹ texens. Quo nūc q̄
dez q̄ egrediar⁹ introeas. nūc hō q̄ introier⁹ egrediare. an mirabile
quendā diuine simplicitas orbē cōuplicas. Et enī paulo an a bītu
dīne incipiens eā summū bonū ēē dicebas. quā in summo deo sita
loq̄bare. Ipsi⁹ q̄q̄ deū summū ēē bonū. plenūq̄ bītudine dissere
bas. ex q̄ neminē bītm̄ fore. nīl q̄ parit dō eēt q̄si munusculū dabas.
Rursus ipam boni formā. dei bītudinīsq̄ loq̄bar⁹ ēē substantiam
Ipm̄ q̄ vñū idipm̄ ēē bonū dicebas qđ ab om̄i rex natura petere.
Deū q̄q̄ bonitas gubernacul⁹ vniuersitatē regere disputabas volē
tiaq̄ cūcta parere illi. nec vllā mali ēē naturā atq̄ hec nullis extre
sus sumptis. s; altero ex altero fidē erahēte. insūcis domēsticis p̄
bationib⁹ explicabas. P. Tū illa. Minime inq̄t ludim⁹. rēq̄ oīm
maximā dei mūere (quē dudū dēpcabamur) exegim⁹. Ea ē em̄ di
uine forma sube. vt neq̄ i externa dilabat nec i se exterristi aliqd ipsa
suscipiat. s; scut de ea Parmenides ait πὸν Τοθερ εὐκυλοῖσι
φερειρ εγαλιγκίον ὕγκον. Qđ si rōnes q̄q̄ nō extra petitas
s; intra rei quā tractabamus ambitū collocatas agitauim⁹. nihil ē
qđ admirere. cū Platone sanciente dīdiceris. cognatos de q̄v̄ lo
quimur reb⁹ oportere esse sermōtes.

Hec ultima hui⁹ tertij voluminis p̄la 3 tinet. q̄b gubernacul⁹ mūdus.
gulternet. qđ erit an Boethi⁹ ignorabat. Tū opinabas bonos supplicias
affici. malos p̄ pīmū ad flagitia imitari. Num ar̄ phia docer bonitate
diuina mūdū regi. eūq̄ q̄ summū bonū ēē. puta deū. null⁹ mali cām esse.
nec id q̄d posse. Prōinde malū nihil ēē. nīl a bono defectōem. cū is q̄ p̄
oīa. nō possit malū. Quo sit. vt mali neq̄q̄ floreat. s; miseri pot⁹ sint. et iñ
felices. vt p̄ximo volumine lat⁹ dissere. Tū chemerter. valde. Tū Hō. q̄
discere nost⁹ sit reminisci. et q̄ lumē animi corporis caligine sit obnubilatū.
Tū Lōmemorias. memorē facis. Enotāda hec locutio. Tū Corp. con.
corpis cū aia pīcētē. Tū Dole. gūitate. Tū Quin. vt. Tū Dūclū. paulo an
Tū Inscitā. ignorātiā. Tū Accedam. assentiar. Tū Diuelleret. distractaberet.
Tū Sospes. incolumis. Tū Reuisas. reperas. Tū Alio q̄n. nīl h̄ ita se habeat.
et. Tū Vigilatius. diligētius. Tū Diducis. aperis. Tū Lū dō inq̄t. Dō.

Liber tertius Foliū. lxxvij.

et a deo suauiter et quiescentissime omnia disponi. cu voluntarie diuine bo
nitate obreperent. secz subiecta. ¶ De recretariis iugis. metaphoram a bobus
sumpta. Ut poeta. Non iuga taurum amat. quod non odit bz. ¶ Deo p' traire. co
tra dei voluntate. ¶ Iure beatitudinis. qd ut cetera. si et summam potest co
plicet. ¶ Fortiter. poterit. ¶ Suauiter. ordinate. bona p'reparatio. que
nientissime. ¶ Lascientes. i bellum. puocates. ¶ Lelii. deos celestes. ¶ Bi
gates. hi vastissimorum corporum fuisse dictis terre filii sine patre. qd cu deos ce
lo pellere conaret. ab Ioue fulminibus missis sunt intercepiti. ¶ Macrobius li
bi saturnalium p'mo. Bigates aut inquit qd aliud fuisse credendum est. qd ho
minum quādā ipsā gentē. deos negantur. et ideo existimatur deos pellere de cele
sti sede voluisse. Hoc pedes in draconis volumina desinebant. qd fecit nisi
huius eos recrū. nihil super cogitasse. totu' vite eorum gressu' atq' peccatu' in infer
na mergentes. ¶ Ut s. f. Parthenesis. i. sicut decuit. ¶ Benigna. meritis bñ
b'ficiia. male aut meritis infesta. ¶ Fortitudo. potestia diuina. ¶ Rones
argumentationes. ¶ Lollidam. valde p'mittam. acriter seram. ¶ Ex. b.
p. ex eiusmodi philosophico certamine. ¶ Scintilla. Tristatio ab hs q
chalybe et silice collitis ignis scintillā excutitur. quād dissipante in somite exci
piat ad lumen excutendum. ¶ Arbitratu'. arbitrio. ¶ Valuum igit. loculicid
mali nihil et hinc rōne. Quicquid est aliquid de ipso est id pr. Valuum aut
deus ipotesis non est. Valuum igit nihil est. Beat' Augustin' libro de ciuitate dei xi. capite. ix. Valium enim nulla natura est. sed amissio boni. malum nomine
acceptit. ¶ Labryinthū. Inextricabile. insolubile. indeprehensibile. vñ nemo
se facile posse expedire. ¶ Labrynthus. loc' est viaz ambagibus adeo im
plexus. ut eu ingresso non patet exitus. Hoc autem loco metaphoricos posuit
¶ Orbē. circulum. ¶ Dunusculū. corollarium. ¶ Sudū. paulo an. ¶ Ere
gium. absoluū. Quidl. Iacop opus exegi. ¶ De ea. diuina substantia
¶ Parmenides. Hic cleates Anaxagore discipulus. ut Suidas ait. ut & no
Biogenes. Xenophanis. cui meminit Plato. qd ei nole dialogū scriptis
vocauitq' Parmenide. sive de idem. Hic carmine physiologā expicit. sive
ut Empedocles. et Heriod. dupliceq' caē dixit. vñ q' veritate ostaret
alterā q' opinione. Emicuit olympiae. lxvij. Huius grecus verius est.
πάρθερη εψ κυκλοίς φέρει ψέπλιγκιούγκοψ. id ē vñ
dīz in circuitu' ducis silēm aceruu'. Qd aut in vulgatis exēplaribz addit
tū est. i. rex orbe mobile rotat. dū se immobile seruat. nō est Boethij glossa
ma. nescio cui p'sis in margine adiūcū. deinde Boethij h̄bis insertum
Parmenidis dictu' labile' Platonic' h̄bū in modū exponit. Dia ex deo
ita sunt. ut nūc vel minima qz deserant a deo. Ubiquis enim diuina viget
unitas. p' quā res queq' plūt. ac p' petuo qdā intimoq' circulo ad deuz
ipm a q' z in quo sunt. mirabilis reuelūt. Alioq' in nihilū repete prueret
¶ Lū Platone sanctitate d. Lime' opus Platone Rones viiis cu' hs res
bus quas exprimit. cognationem quadam latere vident. Ergo cum de
refirma. et stabili. et mente apprehendenda dissenserit. stabiles silicei imita
bilesq' et maxime fieri p'. in expugnabiles rōnes esse op'z. Cum p' de
ipsius rei firme stabiles simulachro disputat. verisiles rōnes sufficiunt. q'
ira se ad superiorē habeat rōnes. ut simulachr' ad exēpluz. Nampe qd est
ad generatoem essentia. id ad fidē est veritas.

下

Boethij de consolatione philosophie

Metz. p. 9.

Felix qui potuit boni
felix qui potuit grauis
Quondam funera coniugis
Postquam flebilib[us] modis
Amnes stare coegerat
Senis cerua leonis
Iam cantu placidu[m] canem
Feruor pectoris vreret
Mulcerent dominu[m] modi
Infernus adiit domos
Lhordis carmina tēperans
Matris fontib[us] haulerat
Q[uod] luctu[m] geminās amor
Et dulci veniam p[re]ce
Stuper tergeminus nouo
Que sontes agitant metu
Iam inesse lachrymis madent
Uelox precipitat rota
Spernit flumina Tatalus
Non traxit Ticij iecur
Umbrarū miserans ait
Emptam carmine coniugem
Nedum tartara liquerit
Quis legem det amantib[us]
Deu noctis p[re]pe terminos
Vidit. perdidit. occidit
Quicquid in superu[m] diem
Nam qui tartareu[m] in specus
Quicquid p[re]cipiu[m] trahit
IDerz est Glyconium sile sexto p[ri]ni voluminis. Hortas Boethium
D[omi]na. ut summi boni p[re]stigiā p[re]templari p[re]seuereret. ne praua cupiditate vici-
tus ad rerū terrenaz desideria relabat. Nam ut q[ui]dā nō ielegār[er] ait. Deo
mente defix[us]. a passionib[us] cū stellis. a celo in terrā devolutus. Ad h[oc] autem

Liber terrius Folium. Ixxvij.

ostendendū lepidissime inducit **O**rphēi fabula, q̄ a Dio doro Siculo copiose referit, et elegans a Vergili libro georgico vito, et a Nasone lib. meramor, decimo. Quā qdā sic interpretant. **O**rphē vxorez habuit **E**u^s rydenc, q̄ dū Aristeū fugeret, p̄ loca herbis floribusq̄ ornata, latente seruante calcauit, cuius venenato morbo exincta ad inferos descendit. Est aut̄ Eurydice humana aia, que dī Eurydice, id est latum iudicū habes p̄terea q̄ rōnalis est. Hec nubis **O**rpheo, cū corpori p̄nigis, et amas ab Aristeo, id est ab optimo Illa aut̄ corporeis voluptatibz irretitur. Id em̄ sunt flores atq̄ herbe, que terre sunt pulchritudines. Optimū qd̄ est deo, p̄ illa fugit, atq̄ a serpente, i.e. a peccato, qd̄ inter illas voluptrates latet inter rimis, et ad inferos demergit. Sed p̄cedit **O**rpheo, vt illā sono cithare, i.e. actionū optima p̄positio, q̄ maxima harmonia est, vñ p̄tus exortis, ab in seris frequenter, i.e. a viuis liberet, s̄ ea lege ne respiciat, h̄ ēne in virtus relabat. **E**elix, beatus, subaudi, est is. **G**liserē, videre, ad videndū p̄uenire, inueni. **L**ucidū fonte boni, summū bonū lōge clarissimum. **S**oluere, ab iūcere, deponere. **G**liscula, nec rez terrenaz, qb̄ pleriq̄ nimis astrinxunt. **G**laries thraicū. **O**rpheus thraicū Apollinis et **L**allipes, vel **O**rpheus alij scribuntur) **D**eagri fluvij et **P**olyminne muse filii, vates musicusq̄ p̄stanctissimū. Legit aut̄ recte Thraicū p̄ a, et more ionico per e Thraicū. **D**icit et thraicū, et thraensis in eodem faciu. **F**lebilis modis, flebili canitu. **S**yl. c.m. **V**ergili **D**ulcenē tigres, et agenē carmine quere. Se nica in Hercule furere. Inimicis potuit flectere cantibz **U**mbras dñes, et p̄ce supplici **O**rphē Eurydices dūz recipit suam. Que sylvas et aues saraz traperat. Ars q̄ p̄buerat fluminibz moras Ad cui^s sonū stiterat ferre. Dulcer nō solitus vocibz inferos. Et surdis resonat clarius in locis Octentie et lachrymis difficiles dei **D**icit Eurydices Thraicē nur. Et q̄ fronte nimis crinim terra. Querunt ac veteres excutunt reos. Flentes Eurydices iuridici sedet. Tāde mortis ait vincimur arbitr̄. Euade ad superos, lege tñ data. Tu post terga tui p̄ ḡe viri comes Tu nō aī tuā res pice p̄ing. Quā cuī clara deos obtulerit dies. Spartaniq̄ aderit iamua **T**enari **O**dit ver p̄amor, nec parti moras. **M**un̄dūm properat cernere, perdidit. **I**dem in Hercule **O**rpheo. Tunc solamia cantibus Querens flebilis modis Hec **O**rpheus cecinit geris. Perperā igitur in nō nullis exemplaribz legis debilibz p̄ flebilis **T**annos, flumios. **I**ntrēpidū, cerua ipa intrepida. Figurate, qd̄ ton̄ est, parti dedit. **S**eneca in Hercule **O**rpheo. Iuxtagz ipauidū p̄ce. **S**ed marmarie leo. Nec das metrepidat lupos Et serpēs latebras fugit Tūc oblite veneni. **F**la grātor, ardētor **I**nīma p̄tes itimas **F**eror, ignis amoris **S**ub̄ egerat, p̄cerat. **D**odi, moduli cā. **Q**uerēs, p̄ma correpta et deponēti qroz, et crimonia testificā supos, subaudi cē imites, i.e. inexorabiles **J**ilic, ap̄s inferos **C**hordis, fidibz **D**ee matriis **L**allipes **I**mpoetes nō potes se cohertere, vñ nimis et sup̄ modū potes crimonis et lameris et fundēdis **D**icit, dīfledo etfundit **T**enara, inferos. **T**enar Laconie p̄mōtorū, q̄ cui^s horribile speci fabulā iter cē ad inferos, p̄ qb̄ iterdū accepit **T**enāris, bñs, cū. Quid. Qd̄ si fata negat veniā p̄ giuge **G**lumb. d. deos inferos **T**ergeminus, triceps, i.e. triū capitū **I**de li, de amādi arte, iij **T**ergeminus

Boethij de cōsolatōe philosophie

Saxa ferasq̄ lyra mouit Rodopeius Orpheus. Tartareosq; lac^o ter
geminūq; canē Tergemin^o mō triforis. Haro Tergeminaq; He-
caten. tria viginis ora Diane. Dō tergemini dicitur tres nati eodem partu.
¶ Caput delectat? ¶ Janitor. ianue custos. q; vestibulū seruat. Lerte-
rus Berione filius et Echidna frater Hydri ac Orthi canis Berionis.
vt est apud Hesiodū. q; p foribz oris custos excubat. Libull^o. Nūc niger
in porta serpentis Lerte^o oris Stridet. et eratas excubat aīs foras. Clau-
dianus Latratū triplicē pseculit ingens ianitor ¶ Sontes. nocētes. qui
turpia facinora ppetrariū. ¶ Agitat. vexat. psequit. ¶ Dec. furie infer-
nales. ¶ Eurias treis Hesiodus et Epimenides. easq; e sanguine pu-
ndendorum Saturni. q; patri Juppiter amputauit. editas aut. Nocte geni-
tas autumnat Echylus. et Haro. Hūc mīhi da prūlī virgo sara nocte la-
borē. Statim Acheronice patre tribuit. Tonidēz latit Acherōte nefasto
Urginibus. ¶ Nō ixionū. c. Ixion (vi Euripides ait) Phlegya patrenat^o
(vt Pherecydes) Aethone. quū de medio sustuliss^o Eioneū. cu^o filiam
noīe Hian vixisse duxerat. q; is a genero debita. pmissaq; munera veteri
more flagitar. atq; supposito tigno in accēsum fōtū excepiss^o. ab ea cede
(quū ceteris nec aque aspersione. necq; suffusionibz. aut dicerū numero tolli
posse videtur) Iab Joue expiat^o est. Si is cā rē pax^o gratā habuit. ausus
ad stuprū Junoneū puocare. Dea p̄municato ei Joue p̄fīto. imīst nubem
quā p iūnōne pplex^o centauros genuit. et dānatus apud inferos assidua
rote p̄tigine rapis. Libull^o Illic Junoneū tentare Ixionis austi Uersant
celeri noxia mēbra rotā. ¶ Gelo^o. celeri frigide. p̄statilis. ¶ Precipitar. des-
heit. ¶ Site. siti. Perperā in doctri legūt h̄ loco siti. p̄tra metri rōmen eius
licita poetica Boethij site scripsit. vt libro Eneides sexto. Vergilius
gaudet cognōe terra. p cognōmī. teste Seruio. et Quidi^o in fastis Ex-
tag de porca cruda bimētri tener. p bimēstri. Idez libro de tristibz qnto
Exiguū pleno de mare denat aque. p mari. ¶ Lōga diurna. ¶ Per-
ditus. cruciat^o. ¶ Spernit. premitt. Lanu cīi musico delinit^o siti non
laborat. ¶ Tāalus. hic Simyndā Phrygie. vel (vi aliū tradūt) Syphilis
renuit. Is apud inferos (vt canit Homer^o) aquis ori allabētibz ppetua
siti laborat. Supplicij causam nō oēs eādē tradūt. Nā qdā dicū cū pes
nas luerc. qdā Pēlopē filiū dīs hospitibz epulanduz apposuerit. Nonnull
referunt canē templi Iouis in creta custodē a Pandareo Milesio surrep-
tum. ad Tāalū puenisse. quē cīi repereti Dērcuro abiurass^o. hac affect
rum pena. Lamis aureus erat. et spirans. vt aselepiades ex fabula refert.
Quondam deoz secrēta mortalibz reuelarit. Querit aquas i aq^os
et poma fugaciam caprat. Tāalus. hoc illi garrula lingua dedit Eurip^o
des ait in aere suspicium impedimentū sato torquerit. Sūt q subiectū Sy-
pilo monti tradūt in lydia Petrom^o in Tāalo rep̄sentari aquaros autū
mat. qbz opes vslui nō sunt. et siccis fauicibz cōditis pecunij s incubat. Tē-
sus etius apud Fulgentiū hi sunt. Nec bibit inter aq^os. nec poma patēria
carpit. Tāalū infelix. quē sua vota premūt. Diuitis hec magni facies
erit. omnia late. Qui tener et leco concequit ora famem. ¶ Dodis can-
tu. Orphel. ¶ Tāaly. hic (vi ait Pherecydes) Iouis et Elare fili^o fuit
eius quā genuit Ochōmenus Telluris tamen dictus est. q eo grauida.

Janitor
Lerterus

Furic.

Ixion.

Site p sui

Tāalus.

Tāalus.

Liber quartus

Folium. Ixxix.

Mater Elara Junonis metu terre eauernā sublēs illic puerū peperit. Indicat in Boeotia Scrabo specū Elaram a re gesta nominariā. Alij sentiunt ideo terra filii dici. q ex hominū genere seuos etimanes. cuiusmodi Lixus fuit. fabule ex terra natos singūt. et Callimachus atrocissimas q̄s vestas terre genus appellar. In nouem iugera distentus apud inferos pascit vultures. vt auctor est Homerus. quoniā vim Latone inferre tenet. vel (vt canit Euphorion) Diane virtutē intulit. quapropter Apollinis et Diane telis extinctū refert Pindarus. Vultur. Homerus genitūs vultures admotos Lixu canit. Ouidius et Claudianus vnuz Sic et Seneca in Hercule furenti Preter volucrī Lixus eternas dapes. Veteres theologi. vt refert Dacrobius in somniū Scipionis) vultureū leuit immortale rōdenteñ nihil aliud intelligi voluerūt. q̄z tormēa scieñtie obnoxia flagitio. viscera interiora rimantis. et ipa vitalia indefessa admissi sceleris admonitiōe laniātis. semper curas si repletore forte tentauerint excitatis tanq̄ fibris renacentib⁹ inherendo. nec villa sibi miseratōne parentis. lege hac qua se iudice nemo nocens absoluuntur. nec de se suam potest vitare sententiaz. Illos autē epulis ante ora positis exercitari fame et inedia tabescere. quos magis magisq̄ acqrendi desideriū cogit p̄sentē copiam nō videre. et in affluēria inopes egestatis mala in hubertate patiuntur. nescientes parta respicere dum egent batendis. Illos radijs rotarū pendere districtos. qui nihil p̄silio p̄uideres. nihil rōne moderātes. nihil virtutib⁹ explicātes. leges et acrus suos omnes fortunę p̄mittentes. casib⁹ ex fortuitis semper rotant. Sarx ingens voluere. ineficacib⁹ laborio lisis coṇnatib⁹ vitam terentes. Arbitri silēce lapsūrā semper. et cadenti silem illorū capitiū iminere. q̄ arduas p̄restates. et infastā ambisū tyrannidē. nūc sine timore viciuntur. et cogentes subiectū vulgus odiſſe. dum metuāt semper sibi videntē exitium. qd̄ incerentur excipere. Hec Dacrobius. Arbitri dñs iudei. Umbrari. animaz. Tiro. Orpheo. Emptam. redētam. Coniugem. Eurydicens. Dum t. l. dum inferoz sedem exterrit. Cum. s. respicere. Quis legem d. a. Quis inq̄ tam crudelis est. vt amanteib⁹ legem imponat. Amor em maior lex est sibi q̄z villa lex p̄scripta ac si dicat Tanta vis amoris est ut legem aliam nō admittat. Heu n. p. t. id est sub ipsius lucis accessu. Sic Dario. Eurydicens suā iam luce sub ipsa. Immemor heu. viciuloz animi respexit. Perdidit. amisit. Occidit. media p̄tracta legendū. Sensus est. Orpheus ipse Eurydices amissione vna cū ea perit. Vergilius Illa quis et me inq̄ miserā. et te perdit Orpheu. In superē dī. in summi boni lucem.

Theuerini Boethij de solatōe Phis liter Quartus cū bre Prosa p̄ma
iūsculis Joannis Murrmellij p̄mentariolis

Nec cū Philosophia dignitate vult⁹ et oris grauitate seruata leniter suauiterq̄ cecinisset. Tum ego. nondum penitus insui memoris oblitus. intentōnem dicere adhuc aliquid parantis abrupi. Et o inq̄ veri priuia luminis. que visq; ad p̄. iij.